

KALENDARZ DAT I OKRESÓW LITURGICZNYCH

1. KALENDARZ OKRESÓW LITURGICZNYCH W KOŚCIELE KATOLICKIM 2012-2111

2. KALENDARZ DIECEZJI POLSKICH - 2013-02-28

3. WPROWADZENIA TEOLOGICZNO PASTORALNE DO KSIĄG LITURGICZNYCH

KALENDARZ OKRESÓW LITURGICZNYCH W KOŚCIELE KATOLICKIM 2012-2111

2012-2015, 2016-2019, 2020-2023, 2024-2027, 2028-2031, 2032-2035,
2036-2039, 2040-2043, 2044-2047, 2048-2051, 2052-2055, 2056-2059,
2060-2063, 2064-2067, 2068-2071, 2072-2075, 2076-2079, 2080-2083,
2084-2087, 2088-2091, 2092-2095, 2096-2099, 2100-2103, 2104-2107,
2108-2111.

OKRES ADWENTOWY - Od czwartej niedzieli przed 25 grudnia, do 24 grudnia włącznie. Pierwsza Niedziela Adwentu rozpoczyna Nowy Rok Liturgiczny.

OKRES BOŻEGO NARODZENIA - Od 25 grudnia (Boże Narodzenie) do niedzieli po 6 stycznia włącznie. Druga Niedziela przypada między 2 stycznia a 5 stycznia.

OKRES ZWYKŁY I - Okres Pierwszy rozpoczyna się w poniedziałek po Niedzieli Chrztu Pańskiego i trwa do wtorku przed Środą Popielcową.

OKRES WIELKIEGO POSTU - Od Środy Popielcowej do Mszy Wieczerzy Pańskiej Wielkiego Czwartku i rozpoczęciem Triduum Paschy.

Niedziele tego okresu mają zawsze pierwszeństwo, także przed świętami Pańskimi i innymi uroczystościami.

WIELKI TYDZIEŃ Rozpoczyna Niedziela Palmowa, a kończą się drugimi Nieszporami uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego Wielkiej Niedzieli, zamykające Triduum Paschalne.

Triduum Paschalne to trzy dni (łac: triduum) przed Wielkanocą, na które składają się Wielki Czwartek, Wielki Piątek i Wielka Sobota. Triduum rozpoczyna się w Wielki Czwartek wieczorną Mszą Wieczerzy Pańskiej, a kończy się w Wielką Niedzielę drugimi Nieszporami uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego.

Wielki Czwartek to dzień upamiętniający Ostatnią Wieczerzę, podczas której Jezus zapowiedział swoją rychłą śmierć. W ten dzień odbywają się Msze: poranna - Krzyżma Świętego, i wieczorna Msza Wieczerzy Pańskiej.

Wielki Piątek to dzień, żałoby i skupienia, upamiętniający śmierć Jezusa na krzyżu. W ten dzień nie odprawia się mszy, gdyż tego dnia to właśnie sam Chrystus ofiarował się za grzechy świata. Jest to dzień powagi, skupienia i postu, w którym szczególnie czci się drzewo krzyża. Po raz ostatni odprawiana jest droga krzyżowa. Centrum tego dnia jest liturgia na cześć Męki Pańskiej.

Wielka Sobota w tym dniu Kościół milczy. Jest to czas wielkiej ciszy, skupienia i czuwania przy Grobie Pańskim. Tradycyjnie wierni przynoszą w koszach potrawy wielkanocne, aby je poświęcić albo zapraszają kapłana do domostwa, gdzie poświęcony zostanie stół z potrawami. Istnieje też zwyczaj odwiedzania symbolicznych Grobów Pańskich w kościołach, a także grobów bliskich osób na cmentarzach. Formalnie Wielka Sobota nie ma swojego nabożeństwa, a Liturgia Wigilii Paschalnej należy już do Niedzieli Zmartwychwstania Pańskiego.

OKRES WIELKANOCNY - Od liturgii Wigilii Paschalnej, odprawianej w Wielką Sobotę, do Uroczystości Zesłania Ducha Świętego włącznie.

OKRES ZWYKŁY II - Okres Drugi rozpoczyna się w poniedziałek po Zesłaniu Ducha Świętego i kończy się przed pierwszymi Nieszporami pierwszej niedzieli Adwentu (sobotni wieczór).

Okres Zwykły I i II jest rozdzielony na dwie części, obejmuje trzydzieści trzy lub trzydzieści cztery tygodnie w ciągu cyklu rocznego.

W księgach liturgicznych teksty, a zwłaszcza czytania opracowane są na 34 tygodnie. W wypadku gdy okres ten ma 33 tygodnie, wówczas w mszale i liturgii godzin (brewiarz), przesuwają się teksty do przodu o jeden tydzień, zaraz po Niedzieli Zesłania Ducha Świętego w poniedziałek. Przykład, poniedziałek 20. 05. 2013r. należy do szóstego tygodnia okresu zwykłego drugiego, aby wyszły nam 34 tygodnie przypisujemy poniedziałkowi siódmy tydzień, przez co niedziela 26. 05. 2013r. jest ósmą niedzielą a nie siódmą jak jest podane w kalendarzu.

Ostatni tydzień Okresu Zwykłego, mówi nam o rzeczach ostatecznych i harmonizuje z końcem roku liturgicznego, będącym symbolem końca świata.

W ostatnią niedzielę roku liturgicznego obchodzi się uroczystość Jezusa Chrystusa Króla Wszechświata, która kończy okres zwykły i zarazem cały rok liturgiczny.

|| ROK 2016-2019 || Nowy Rok Liturgiczny. OKRES ADWENTOWY. OKRES BOŻEGO NARODZENIA. OKRES ZWYKŁY I.
OKRES WIELKIEGO POSTU - do Mszy Wieczerzy Pańskiej Wielkiego Czwartku i rozpoczęciem Tridum Paschy.. **Wielki Tydzień** - **#Triduum Paschalne**.
OKRES WIELKANOCNY. OKRES ZWYKŁY II. ŚWIĘTA RUCHOME – **1.**Chrzest Pański (W Niedzielę po Objawieniu Pańskim - 06.01.); **2.**Sroda Popielcowa; **3.**Niedziela Palmowa; **4.**Niedziela Zmartwychwstania Pańskiego (Wielkanoc), (Poniedziałek wielkanocny - drugi dzień świąt Wielkanocy); **5.** Niedziela Miłosierdzia Bożego (druga Niedziela wielkanocna); **6.**Wniebowstąpienie; **7.** Zesłanie Ducha Świętego i w poniedziałek po Zesłaniu Ducha Świętego N.M.P. **Matki Kościoła; 8.** Jezusa Chrystusa Najwyższego i Wiecznego Kapłana; **9.** Ur. Najświętszej Trójcy; **10.**Ur. Ciała i Krwi Pańskiej (Boże Ciało); **11.** Ur. Najświętszego Serca Pana Jezusa; **12.** Ur. Chrystusa Króla (ostatnia niedziela zwykła roku liturgicznego). **WYBRANE ŚWIĘTA STAŁE** - **1.01.** – Świętej Bożej Rodzicielki Maryi (Nowy Rok); **6.01.** – Objawienie Pańskie (Trzech Króli); **2.02.** – Ofiarowanie Pańskie; **19.03.** – Ur. św. Józefa, Oblubieńca N.M.P.; **25.03.** – Ur. Zwiastowania Pańskiego (wypada w niedzielę, przekładane na następny dzień); **3.05.** – Ur. N.M.P. Królowej Polski; **31.05.** – Nawiedzenie N.M.P.; **29.06.** – Apostołów Piotra i Pawła; **6.08.** – Przemienienie Pańskie; **15.08.** – Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny; **26.08.** – Ur. N.M.P. Częstochowskiej; **8.09.** – Narodzenie Najświętszej Maryi Panny; **14.09.** – Podwyższenie Krzyża Świętego; **29.09.** – Archaniołów Michała, Gabriela i Rafała; **1.11.** – Wszystkich Świętych; **2.11.** – Wspomnienie wszystkich wiernych zmarłych; **8.12.** – Niepokalanie Poczęcia NMP; **25.12.** – Boże Narodzenie i 26.12. drugi dzień świąt; **Niedziele i święta** (liczby na czerwono). **Zmniejszone liczby** oznaczają nr. Niedzieli w danym okresie.

2016 Rok C – II													2017 Rok A - I												
2016	STY	LUT	MAR	KWI	MAJ	CZE	LIP	SIE	WRZ	PAŹ	LIS	GRU	2017	STY	LUT	MAR	KWI	MAJ	CZE	LIP	SIE	WRZ	PAŹ	LIS	GRU
Nie					16								Nie	1									126		
Po		1			2			1					Po	2				1					2		
Wt		2	1		3			2			1		Wt	3				2					3		
Śr		3	2		4	1		3			2		Śr	4	1	12		3			2		4	1	
Cz		4	3		5	2		4	1		3	1	Cz	5	2	2		4	1		3		5	2	
Pi	1	5	4	1	6	311	1	5	2		4	2	Pi	6	3	3		5	2		4	1	6	3	1
So	2	6	5	2	7	4	2	6	3	1	5	3	So	7	4	4	1	6	3	1	5	2	7	4	2
Nie	32	75	64	352	867	59	313	718	422	226	631	42	Nie	81	55	51	25	74	47	213	618	322	827	531	31
Po	4	8	7	4	9	6	4	8	5	3	7	5	Po	9	6	6	3	8	5	3	7	4	9	6	4
Wt	5	9	8	5	10	7	5	9	6	4	8	6	Wt	10	7	7	4	9	6	4	8	5	10	7	5
Śr	6	102	9	6	11	8	6	10	7	5	9	7	Śr	11	8	8	5	10	7	5	9	6	11	8	6
Cz	7	11	10	7	12	9	7	11	8	6	10	8	Cz	12	9	9	6	11	88	6	10	7	12	9	7
Pi	8	12	11	8	13	10	8	12	9	7	11	9	Pi	13	10	10	7	12	9	7	11	8	13	10	8
So	9	13	12	9	14	11	9	13	10	8	12	10	So	14	11	11	8	13	10	8	12	9	14	11	9
Nie	101	141	135	103	157	1210	1014	1419	1123	927	1332	113	Nie	152	126	122	93	145	11910	914	1319	1023	1528	1232	102
Po	11	15	14	11	16	13	11	15	12	10	14	12	Po	16	13	13	10	15	12	10	14	11	16	13	11
Wt	12	16	15	12	17	14	12	16	13	11	15	13	Wt	17	14	14	11	16	13	11	15	12	17	14	12
Śr	13	17	16	13	18	15	13	17	14	12	16	14	Śr	18	15	15	12	17	14	12	16	13	18	15	13
Cz	14	18	17	14	198	16	14	18	15	13	17	15	Cz	19	16	16	13#	18	1510	13	17	14	19	16	14
Pi	15	19	18	15	20	17	15	19	16	14	18	16	Pi	20	17	17	14#	19	16	14	18	15	20	17	15
So	16	20	19	16	21	18	16	20	17	15	19	17	So	21	18	18	15#	20	17	15	19	16	21	18	16
Nie	172	212	203	174	2297	1911	1715	2120	1824	1628	201233	184	Nie	223	197	193	164	216	1811	1615	2020	1724	2229	1933	173
Po	18	22	21	18	23	20	18	22	19	17	21	19	Po	23	20	20	17	22	19	17	21	18	23	20	18
Wt	19	23	22	19	24	21	19	23	20	18	22	20	Wt	24	21	21	18	23	20	18	22	19	24	21	19
Śr	20	24	23	20	25	22	20	24	21	19	23	21	Śr	25	22	22	19	24	21	19	23	20	25	22	20
Cz	21	25	24#	21	2610	23	21	25	22	20	24	22	Cz	26	23	23	20	25	22	20	24	21	26	23	21
Pi	22	26	25#	22	27	24	22	26	23	21	25	23	Pi	27	24	24	21	26	2311	21	25	22	27	24	22
So	23	27	26#	23	28	25	23	27	24	22	26	24	So	28	25	25	22	27	24	22	26	23	28	25	23
Nie	243	283	274	245	298	2612	2416	2821	2525	2329	271	25	Nie	294	268	264	2352	2867	2512	2316	2721	2425	2930	261234	244
Po	25	29	28	25	30	27	25	29	26	24	28	26	Po	30	27	27	24	29	26	24	28	25	30	27	25
Wt	26		29	26	31	28	26	30	27	25	29	27	Wt	31	28	28	25	30	27	25	29	26	31	28	26
Śr	27		30	27		29	27	31	28	26	30	28	Śr			29	26	31	28	26	30	27		29	27
Cz	28		31	28		30	28		29	27		29	Cz			30	27		29	27	31	28		30	28
Pi	29			29			29		30	28		30	Pi			31	28		30			29			29
So	30			30			30			29		31	So				29			29			30		30
Nie	314						3117			3030			Nie				303			3017					31
Po										31			Po							31					

2018 Rok B – II													2019 Rok C - I												
2018	STY	LUT	MAR	KWI	MAJ	CZE	LIP	SIE	WRZ	PAŹ	LIS	GRU	2019	STY	LUT	MAR	KWI	MAJ	CZE	LIP	SIE	WRZ	PAŹ	LIS	GRU
Nie				14			113						Nie									121			11
Po	1			2			2			1			Po				1			1		2			2
Wt	2			3	1		3			2			Wt	1			2			2		3	1		3
Śr	3			4	2		4	1		3			Śr	2			3	1		3		4	2		4
Cz	4	1	1	5	3		5	2		4	1		Cz	3			4	2		4	1	5	3		5
Pi	5	2	2	6	4	1	6	3		5	2		Pi	4	1	1	5	3		5	2	6	4	1	6
So	6	3	3	7	5	2	7	4	1	6	3	1	So	5	2	2	6	4	1	6	3	7	5	2	7
Nie	71	45	43	852	66	39	814	518	222	727	431	21	Nie	6	34	38	75	53	267	713	417	822	626	330	82
Po	8	5	5	9	7	4	9	6	3	8	5	3	Po	7	4	4	8	6	3	8	5	9	7	4	9
Wt	9	6	6	10	8	5	10	7	4	9	6	4	Wt	8	5	5	9	7	4	9	6	10	8	5	10
Śr	10	7	7	11	9	6	11	8	5	10	7	5	Śr	9	6	62	10	8	5	10	7	11	9	6	11
Cz	11	8	8	12	10	7	12	9	6	11	8	6	Cz	10	7	7	11	9	6	11	8	12	10	7	12
Pi	12	9	9	13	11	811	13	10	7	12	9	7	Pi	11	8	8	12	10	7	12	9	13	11	8	13
So	13	10	10	14	12	9	14	11	8	13	10	8	So	12	9	9	13	11	8	13	10	14	12	9	14
Nie	142	116	114	153	1367	1010	1515	1219	923	1428	1132	92	Nie	131	105	101	143	124	97	1414	1118	1523	1327	1031	153
Po	15	12	12	16	14	11	16	13	10	15	12	10	Po	14	11	11	15	13	10	15	12	16	14	11	16
Wt	16	13	13	17	15	12	17	14	11	16	13	11	Wt	15	12	12	16	14	11	16	13	17	15	12	17
Śr	17	142	14	18	16	13	18	15	12	17	14	12	Śr	16	13	13	17	15	12	17	14	18	16	13	18
Cz	18	15	15	19	17	14	19	16	13	18	15	13	Cz	17	14	14	18#	16	138	18	15	19	17	14	19
Pi	19	16	16	20	18	15	20	17	14	19	16	14	Pi	18	15	15	19#	17	14	19	16	20	18	15	20
So	20	17	17	21	19	16	21	18	15	20	17	15	So	19	16	16	20#	18	15	20	17	21	19	16	21
Nie	213	181	185	224	207	1711	2216	1920	1624	2129	1833	163	Nie	202	176	172	214	195	16910	2115	1819	2224	2028	1732	224
Po	22	19	19	23	21	18	23	20	17	22	19	17	Po	21	18	18	22	20	17	22	19	23	21	18	23
Wt	23	20	20	24	22	19	24	21	18	23	20	18	Wt	22	19	19	23	21	18	23	20	24	22	19	24
Śr	24	21	21	25	23	20	25	22	19	24	21	19	Śr	23	20	20	24	22	19	24	21	25	23	20	25
Cz	25	22	22	26	248	21	26	23	20	25	22	20	Cz	24	21	21	25	23	2010	25	22	26	24	21	26
Pi	26	23	23	27	25	22	27	24	21	26	23	21	Pi	25	22	22	26	24	21	26	23	27	25	22	27
So	27	24	24	28	26	23	28	25	22	27	24	22	So	26	23	23	27	25	22	27	24	28	26	23	28
Nie	284	252	253	295	2798	2412	2917	2621	2325	2830	251234	234	Nie	273	247	243	2852	266	2311	2816	2520	2925	2729	241233	29
Po	29	26	26	30	28	25	30	27	24	29	26	24	Po	28	25	25	29	27	24	29	26	30	28	25	30
Wt	30	27	27		29	26	31	28	25	30	27	25	Wt	29	26	26	30	28	25	30	27		29	26	31
Śr	31	28	28		30	27		29	26	31	28	26	Śr	30	27	27		29	26	31	28		30	27	
Cz			29#		3110	28		30	27		29	27	Cz	31	28	28		30	27		29		31	28	
Pi			30#			29		31	28		30	28	Pi			29		31	2811		30			29	
So			31#			30			29			29	So			30			29		31			30	
Nie									3026			30	Nie			314			3012						
Po												31	Po												

ROK 2020-2023 || Nowy Rok Liturgiczny. OKRES ADWENTOWY. OKRES BOŻEGO NARODZENIA. OKRES ZWYKŁY I.
OKRES WIELKIEGO POSTU - do Mszy Wieczerzy Pańskiej Wielkiego Czwartku i rozpoczęciem Tridum Paschy... **Wielki Tydzień** - #Triduum Paschalne.
OKRES WIELKANOCNY. OKRES ZWYKŁY II. ŚWIĘTA RUCHOME – **1.**Chrzest Pański (W Niedzielę po Objawieniu Pańskim - 06.01.); **2.**Środa Popielcowa;
3.Niedziela Palmowa; **4.**Niedziela Zmartwychwstania Pańskiego (Wielkanoc), (Poniedziałek wielkanocny - drugi dzień świąt Wielkanocy); **5.** Niedziela Miłosierdzia Bożego (druga Niedziela wielkanocna); **6.**Wniebowstąpienie; **7.** Zesłanie Ducha Świętego i w poniedziałek po Zesłaniu Ducha Świętego N.M.P. Matki Kościoła; **8.** Jezusa Chrystusa Najwyższego i Wiecznego Kapłana; **9.** Ur. Najświętszej Trójcy; **10.**Ur. Ciała i Krwi Pańskiej (Boże Ciało); **11.** Ur. Najświętszego Serca Pana Jezusa; **12.** Ur. Chrystusa Króla (ostatnia niedziela zwykła roku liturgicznego). **WYBRANE ŚWIĘTA STAŁE** - **1.01.** – Świętej Bożej Rodzicielki Maryi (Nowy Rok); **6.01.** – Objawienie Pańskie (Trzech Króli); **2.02.** – Ofiarowanie Pańskie; **19.03.** – Ur. św. Józefa, Oblubieńca N.M.P.; **25.03.** – Ur. Zwiastowania Pańskiego (wypada w niedzielę, przekładane na następny dzień); **3.05.** – Ur. N.M.P. Królowej Polski; **31.05.** – Nawiedzenie N.M.P.; **29.06.** – Apostołów Piotra i Pawła; **6.08.** – Przemienienie Pańskie; **15.08.** – Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny; **26.08.** – Ur. N.M.P. Częstochowskiej; **8.09.** – Narodzenie Najświętszej Maryi Panny; **14.09.** – Podwyższenie Krzyża Świętego; **29.09.** – Archaniołów Michała, Gabriela i Rafała; **1.11.** – Wszystkich Świętych; **2.11.** – Wspomnienie wszystkich wiernych zmarłych; **8.12.** – Niepokalanek Poczęcia NMP; **25.12.** – Boże Narodzenie i 26.12. drugi dzień świąt; **Niedziele i święta** (liczby na czerwono). **Zmniejszone liczby** oznaczają nr. Niedzieli w danym okresie.

2020 Rok A – II													2021 Rok B - I												
2020	STY	LUT	MAR	KWI	MAJ	CZE	LIP	SIE	WRZ	PAŻ	LIS	GRU	2021	STY	LUT	MAR	KWI	MAJ	CZE	LIP	SIE	WRZ	PAŻ	LIS	GRU
Nie			1 ₁								1 ₃₀		Nie								1 ₁₇				
Po			2			1					2		Po		1	1					2			1	
Wt			3			2			1		3	1	Wt		2	2			1		3			2	
Śr	1		4	1		3	1		2		4	2	Śr		3	3			2		4	1		3	1
Cz	2		5	2		4 ₈	2		3	1	5	3	Cz		4	4	1 _#		3 ₁₀	1	5	2		4	2
Pi	3		6	3	1	5	3		4	2	6	4	Pi	1	5	5	2 _#		4	2	6	3	1	5	3
So	4	1	7	4	2	6	4	1	5	3	7	5	So	2	6	6	3 _#	1	5	3	7	4	2	6	4
Nie	5 ₂	2 ₄	8 ₂	5 ₃	3 ₄	7 ₉	5 ₁₃	2 ₁₇	6 ₂₂	4 ₂₆	8 ₃₁	6 ₂	Nie	3 ₂	7 ₅	7 ₃	4 ₄	2 ₅	6 ₉	4 ₁₃	8 ₁₈	5 ₂₂	3 ₂₆	7 ₃₁	5 ₂
Po	6	3	9	6	4	8	6	3	7	5	9	7	Po	4	8	8	5	3	7	5	9	6	4	8	6
Wt	7	4	10	7	5	9	7	4	8	6	10	8	Wt	5	9	9	6	4	8	6	10	7	5	9	7
Śr	8	5	11	8	6	10	8	5	9	7	11	9	Śr	6	10	10	7	5	9	7	11	8	6	10	8
Cz	9	6	12	9 _#	7	11 ₁₀	9	6	10	8	12	10	Cz	7	11	11	8	6	10	8	12	9	7	11	9
Pi	10	7	13	10 _#	8	12	10	7	11	9	13	11	Pi	8	12	12	9	7	11 ₁₁	9	13	10	8	12	10
So	11	8	14	11 _#	9	13	11	8	12	10	14	12	So	9	13	13	10	8	12	10	14	11	9	13	11
Nie	12 ₁	9 ₅	15 ₃	12 ₄	10 ₅	14 ₁₀	12 ₁₄	9 ₁₈	13 ₂₃	11 ₂₇	15 ₃₂	13 ₃	Nie	10 ₁	14 ₆	14 ₄	11 ₅	9 ₆	13 ₁₀	11 ₁₄	15 ₁₉	12 ₂₃	10 ₂₇	14 ₃₂	12 ₃
Po	13	10	16	13	11	15	13	10	14	12	16	14	Po	11	15	15	12	10	14	12	16	13	11	15	13
Wt	14	11	17	14	12	16	14	11	15	13	17	15	Wt	12	16	16	13	11	15	13	17	14	12	16	14
Śr	15	12	18	15	13	17	15	12	16	14	18	16	Śr	13	17 ₂	17	14	12	16	14	18	15	13	17	15
Cz	16	13	19	16	14	18	16	13	17	15	19	17	Cz	14	18	18	15	13	17	15	19	16	14	18	16
Pi	17	14	20	17	15	19 ₁₁	17	14	18	16	20	18	Pi	15	19	19	16	14	18	16	20	17	15	19	17
So	18	15	21	18	16	20	18	15	19	17	21	19	So	16	20	20	17	15	19	17	21	18	16	20	18
Nie	19 ₂	16 ₆	22 ₄	19 ₅	17 ₆	21 ₁₁	19 ₁₅	16 ₁₉	20 ₂₄	18 ₂₈	22 ₁₂	20 ₄	Nie	17 ₂	21 ₁	21 ₅	18 ₃	16 ₆	20 ₁₁	18 ₁₅	22 ₂₀	19 ₂₄	17 ₂₈	21 ₁₂	19 ₄
Po	20	17	23	20	18	22	20	17	21	19	23	21	Po	18	22	22	19	17	21	19	23	20	18	22	20
Wt	21	18	24	21	19	23	21	18	22	20	24	22	Wt	19	23	23	20	18	22	20	24	21	19	23	21
Śr	22	19	25	22	20	24	22	19	23	21	25	23	Śr	20	24	24	21	19	23	21	25	22	20	24	22
Cz	23	20	26	23	21	25	23	20	24	22	26	24	Cz	21	25	25	22	20	24	22	26	23	21	25	23
Pi	24	21	27	24	22	26	24	21	25	23	27	25	Pi	22	26	26	23	21	25	23	27	24	22	26	24
So	25	22	28	25	23	27	25	22	26	24	28	26	So	23	27	27	24	22	26	24	28	25	23	27	25
Nie	26 ₃	23 ₇	29 ₅	26 ₃	24 ₆	28 ₁₂	26 ₁₆	23 ₂₀	27 ₂₅	25 ₂₉	29 ₁	27	Nie	24 ₃	28 ₂	28 ₃	25 ₄	23 ₇	27 ₁₂	25 ₁₆	29 ₂₁	26 ₂₅	24 ₂₉	28 ₁	26
Po	27	24	30	27	25	29	27	24	28	26	30	28	Po	25		29	26	24	28	26	30	27	25	29	27
Wt	28	25	31	28	26	30	28	25	29	27		29	Wt	26		30	27	25	29	27	31	28	26	30	28
Śr	29	26 ₂		29	27		29	26	30	28		30	Śr	27		31	28	26	30	28		29	27		29
Cz	30	27		30	28		30	27		29		31	Cz	28			29	27 ₈		29		30	28		30
Pi	31	28			29		31	28		30			Pi	29			30	28		30			29		31
So		29			30			29		31			So	30				29		31			30		
Nie					31 ₇			30 ₂₁					Nie	31 ₄				30 ₉					31 ₃₀		
Po								31					Po					31							

2022 Rok C – II													2023 Rok A - I												
2022	STY	LUT	MAR	KWI	MAJ	CZE	LIP	SIE	WRZ	PAŹ	LIS	GRU	2023	STY	LUT	MAR	KWI	MAJ	CZE	LIP	SIE	WRZ	PAŹ	LIS	GRU
Nie					13								Nie	1									126		
Po					2			1					Po	2				1					2		
Wt		1	1		3			2			1		Wt	3				2			1		3		
Sr		2	22		4	1		3			2		Sr	4	1	1		3			2		4	1	
Cz		3	3		5	2		4	1		3	1	Cz	5	2	2		4	18		3		5	2	
Pi		4	4	1	6	3	1	5	2		4	2	Pi	6	3	3		5	2		4	1	6	3	1
So	1	5	5	2	7	4	2	6	3	1	5	3	So	7	4	4	1	6	3	1	5	2	7	4	2
Nie	22	65	61	35	84	57	313	718	422	226	631	42	Nie	81	55	5	23	7	499	213	618	322	827	531	31
Po	3	7	7	4	9	6	4	8	5	3	7	5	Po	9	6	6	3	8	5	3	7	4	9	6	4
Wt	4	8	8	5	10	7	5	9	6	4	8	6	Wt	10	7	7	4	9	6	4	8	5	10	7	5
Sr	5	9	9	6	11	8	6	10	7	5	9	7	Sr	11	8	8	5	10	7	5	9	6	11	8	6
Cz	6	10	10	7	12	98	7	11	8	6	10	8	Cz	12	9	9	6#	11	810	6	10	7	12	9	7
Pi	7	11	11	8	13	10	8	12	9	7	11	9	Pi	13	10	10	7#	12	9	7	11	8	13	10	8
So	8	12	12	9	14	11	9	13	10	8	12	10	So	14	11	11	8#	13	10	8	12	9	14	11	9
Nie	91	136	132	103	155	12910	1014	1419	1123	927	1332	113	Nie	152	126	12	94	14	1110	914	1319	1023	1528	1232	102
Po	10	14	14	11	16	13	11	15	12	10	14	12	Po	16	13	13	10	15	12	10	14	11	16	13	11
Wt	11	15	15	12	17	14	12	16	13	11	15	13	Wt	17	14	14	11	16	13	11	15	12	17	14	12
Sr	12	16	16	13	18	15	13	17	14	12	16	14	Sr	18	15	15	12	17	14	12	16	13	18	15	13
Cz	13	17	17	14#	19	1610	14	18	15	13	17	15	Cz	19	16	16	13	18	15	13	17	14	19	16	14
Pi	14	18	18	15#	20	17	15	19	16	14	18	16	Pi	20	17	17	14	19	1611	14	18	15	20	17	15
So	15	19	19	16#	21	18	16	20	17	15	19	17	So	21	18	18	15	20	17	15	19	16	21	18	16
Nie	162	207	203	174	226	1911	1715	2120	1824	1628	201233	184	Nie	223	197	19	165	216	1811	1615	2020	1724	2229	1933	173
Po	17	21	21	18	23	20	18	22	19	17	21	19	Po	23	20	20	17	22	19	17	21	18	23	20	18
Wt	18	22	22	19	24	21	19	23	20	18	22	20	Wt	24	21	21	18	23	20	18	22	19	24	21	19
Sr	19	23	23	20	25	22	20	24	21	19	23	21	Sr	25	222	22	19	24	21	19	23	20	25	22	20
Cz	20	24	24	21	26	23	21	25	22	20	24	22	Cz	26	23	23	20	25	22	20	24	21	26	23	21
Pi	21	25	25	22	27	2411	22	26	23	21	25	23	Pi	27	24	24	21	26	23	21	25	22	27	24	22
So	22	26	26	23	28	25	23	27	24	22	26	24	So	28	25	25	22	27	24	22	26	23	28	25	23
Nie	233	278	274	2452	2967	2612	2416	2821	2525	2329	271	25	Nie	294	26	26	23	287	2512	2316	2721	2425	2930	261234	244
Po	24	28	28	25	30	27	25	29	26	24	28	26	Po	30	27	27	24	29	26	24	28	25	30	27	25
Wt	25		29	26	31	28	26	30	27	25	29	27	Wt	31	28	28	25	30	27	25	29	26	31	28	26
Sr	26		30	27		29	27	31	28	26	30	28	Sr			29	26	31	28	26	30	27		29	27
Cz	27		31	28		30	28		29	27		29	Cz		30	27		29	27	31	28		30		28
Pi	28			29			29		30	28		30	Pi		31	28		30	28		29				29
So	29			30			30			29		31	So				29					30			30
Nie	304						3117				3030		Nie				30			3017					31
Po	31									31			Po							31					

|| ROK 2040-2043 || **Nowy Rok Liturgiczny. OKRES ADWENTOWY. OKRES BOŻEGO NARODZENIA. OKRES ZWYKŁY I.**
OKRES WIELKIEGO POSTU - do Mszy Wieczerzy Pańskiej Wielkiego Czwartku i rozpoczęciem Tridum Paschy.. **Wielki Tydzień** - **#Triduum Paschalne.**
OKRES WIELKANOCNY. OKRES ZWYKŁY II. ŚWIĘTA RUCHOME – **1.**Chrzest Pański (W Niedzielę po Objawieniu Pańskim - 06.01.); **2.**Sroda Popielcowa; **3.**Niedziela Palmowa; **4.**Niedziela Zmartwychwstania Pańskiego (Wielkanoc), (Poniedziałek wielkanocny - drugi dzień świąt Wielkanocy); **5.** Niedziela Miłosierdzia Bożego (druga Niedziela wielkanocna); **6.**Wniebowstąpienie; **7.** Zesłanie Ducha Świętego i w poniedziałek po Zesłaniu Ducha Świętego N.M.P. **Matki Kościoła; 8.** Jezusa Chrystusa Najwyższego i Wiecznego Kapłana; **9.** Ur. Najświętszej Trójcy; **10.**Ur. Ciała i Krwi Pańskiej (Boże Ciało); **11.** Ur. Najświętszego Serca Pana Jezusa; **12.** Ur. Chrystusa Króla (ostatnia niedziela zwykła roku liturgicznego). **WYBRANE ŚWIĘTA STAŁE** - **1.01.** – Świętej Bożej Rodzicielki Maryi (Nowy Rok); **6.01.** – Objawienie Pańskie (Trzech Króli); **2.02.** – Ofiarowanie Pańskie; **19.03.** – Ur. św. Józefa, Oblubieńca N.M.P.; **25.03.** – Ur. Zwiastowania Pańskiego (wypada w niedzielę, przekładane na następny dzień); **3.05.** – Ur. N.M.P. Królowej Polski; **31.05.** – Nawiedzenie N.M.P.; **29.06.** – Apostołów Piotra i Pawła; **6.08.** – Przemienienie Pańskie; **15.08.** – Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny; **26.08.** – Ur. N.M.P. Częstochowskiej; **8.09.** – Narodzenie Najświętszej Maryi Panny; **14.09.** – Podwyższenie Krzyża Świętego; **29.09.** – Archaniołów Michała, Gabriela i Rafała; **1.11.** – Wszystkich Świętych; **2.11.** – Wspomnienie wszystkich wiernych zmarłych; **8.12.** – Niepokalanego Poczęcia NMP; **25.12.** – Boże Narodzenie i 26.12. drugi dzień świąt; **Niedziele i święta** (liczby na czerwono). **Zmniejszone liczby** oznaczają nr. Niedzieli w danym okresie.

2040 Rok C – II													2041 Rok A – I												
2040	STY	LUT	MAR	KWI	MAJ	CZE	LIP	SIE	WRZ	PAŹ	LIS	GRU	2041	STY	LUT	MAR	KWI	MAJ	CZE	LIP	SIE	WRZ	PAŹ	LIS	GRU
Nie	1			14			113						Nie									121			11
Po	2			2			2			1			Po				1			1		2			2
Wt	3			3	1		3			2			Wt	1			2			2		3	1		3
Śr	4	1		4	2		4	1		3			Śr	2			3	1		3		4	2		4
Cz	5	2	1	5	3		5	2		4	1		Cz	3			4	2		4	1	5	3		5
Pi	6	3	2	6	4	1	6	3		5	2		Pi	4	1	1	5	3		5	2	6	4	1	6
So	7	4	3	7	5	2	7	4	1	6	3	1	So	5	2	2	6	4	1	6	3	7	5	2	7
Nie	81	55	43	852	66	39	814	518	222	727	431	21	Nie	6	34	38	75	53	267	713	417	822	626	330	82
Po	9	6	5	9	7	4	9	6	3	8	5	3	Po	7	4	4	8	6	3	8	5	9	7	4	9
Wt	10	7	6	10	8	5	10	7	4	9	6	4	Wt	8	5	5	9	7	4	9	6	10	8	5	10
Śr	11	8	7	11	9	6	11	8	5	10	7	5	Śr	9	6	62	10	8	5	10	7	11	9	6	11
Cz	12	9	8	12	10	7	12	9	6	11	8	6	Cz	10	7	7	11	9	6	11	8	12	10	7	12
Pi	13	10	9	13	11	811	13	10	7	12	9	7	Pi	11	8	8	12	10	7	12	9	13	11	8	13
So	14	11	10	14	12	9	14	11	8	13	10	8	So	12	9	9	13	11	8	13	10	14	12	9	14
Nie	152	126	114	153	1367	1010	1515	1219	923	1428	1132	92	Nie	131	105	101	143	124	97	1414	1118	1523	1327	1031	153
Po	16	13	12	16	14	11	16	13	10	15	12	10	Po	14	11	11	15	13	10	15	12	16	14	11	16
Wt	17	14	13	17	15	12	17	14	11	16	13	11	Wt	15	12	12	16	14	11	16	13	17	15	12	17
Śr	18	152	14	18	16	13	18	15	12	17	14	12	Śr	16	13	13	17	15	12	17	14	18	16	13	18
Cz	19	16	15	19	17	14	19	16	13	18	15	13	Cz	17	14	14	18#	16	138	18	15	19	17	14	19
Pi	20	17	16	20	18	15	20	17	14	19	16	14	Pi	18	15	15	19#	17	14	19	16	20	18	15	20
So	21	18	17	21	19	16	21	18	15	20	17	15	So	19	16	16	20#	18	15	20	17	21	19	16	21
Nie	223	191	185	224	207	1711	2216	1920	1624	2129	1833	163	Nie	202	176	172	214	195	16910	2115	1819	2224	2028	1732	224
Po	23	20	19	23	21	18	23	20	17	22	19	17	Po	21	18	18	22	20	17	22	19	23	21	18	23
Wt	24	21	20	24	22	19	24	21	18	23	20	18	Wt	22	19	19	23	21	18	23	20	24	22	19	24
Śr	25	22	21	25	23	20	25	22	19	24	21	19	Śr	23	20	20	24	22	19	24	21	25	23	20	25
Cz	26	23	22	26	248	21	26	23	20	25	22	20	Cz	24	21	21	25	23	2010	25	22	26	24	21	26
Pi	27	24	23	27	25	22	27	24	21	26	23	21	Pi	25	22	22	26	24	21	26	23	27	25	22	27
So	28	25	24	28	26	23	28	25	22	27	24	22	So	26	23	23	27	25	22	27	24	28	26	23	28
Nie	294	262	253	295	2798	2412	2917	2621	2325	2830	251234	234	Nie	273	247	243	2852	266	2311	2816	2520	2925	2729	241233	29
Po	30	27	26	30	28	25	30	27	24	29	26	24	Po	28	25	25	29	27	24	29	26	30	28	25	30
Wt	31	28	27		29	26	31	28	25	30	27	25	Wt	29	26	26	30	28	25	30	27		29	26	31
Śr		29	28		30	27		29	26	31	28	26	Śr	30	27	27		29	26	31	28		30	27	
Cz			29#		3110	28		30	27		29	27	Cz	31	28	28		30	27		29		31	28	
Pi			30#			29		31	28		30	28	Pi			29		31	2811		30			29	
So			31#			30			29			29	So			30			29		31			30	
Nie									3026			30	Nie			314			3012						
Po												31	Po												

2042 Rok B – II													2043 Rok C - I												
2042	STY	LUT	MAR	KWI	MAJ	CZE	LIP	SIE	WRZ	PAŹ	LIS	GRU	2043	STY	LUT	MAR	KWI	MAJ	CZE	LIP	SIE	WRZ	PAŹ	LIS	GRU
Nie						198							Nie		14	13								130	
Po					2				1			1	Po		2	2			1					2	
Wt				1		3	1		2			2	Wt		3	3			2			1		3	1
Śr	1			2		4	2		3	1		3	Śr		4	4	1		3	1		2		4	2
Cz	2			3#	1	510	3		4	2		4	Cz	1	5	5	2		4	2		3	1	5	3
Pi	3			4#	2	6	4	1	5	3		5	Pi	2	6	6	3	1	511	3		4	2	6	4
So	4	1	1	5#	3	7	5	2	6	4	1	6	So	3	7	7	4	2	6	4	1	5	3	7	5
Nie	52	24	22	64	45	89	613	317	722	526	230	72	Nie	42	85	84	552	36	79	513	217	622	426	831	62
Po	6	3	3	7	5	9	7	4	8	6	3	8	Po	5	9	9	6	4	8	6	3	7	5	9	7
Wt	7	4	4	8	6	10	8	5	9	7	4	9	Wt	6	10	10	7	5	9	7	4	8	6	10	8
Śr	8	5	5	9	7	11	9	6	10	8	5	10	Śr	7	112	11	8	6	10	8	5	9	7	11	9
Cz	9	6	6	10	8	12	10	7	11	9	6	11	Cz	8	12	12	9	7	11	9	6	10	8	12	10
Pi	10	7	7	11	9	1311	11	8	12	10	7	12	Pi	9	13	13	10	8	12	10	7	11	9	13	11
So	11	8	8	12	10	14	12	9	13	11	8	13	So	10	14	14	11	9	13	11	8	12	10	14	12
Nie	121	95	93	1352	116	1510	1314	1018	1423	1227	931	143	Nie	111	151	155	123	1067	1410	1214	918	1323	1127	1532	133
Po	13	10	10	14	12	16	14	11	15	13	10	15	Po	12	16	16	13	11	15	13	10	14	12	16	14
Wt	14	11	11	15	13	17	15	12	16	14	11	16	Wt	13	17	17	14	12	16	14	11	15	13	17	15
Śr	15	12	12	16	14	18	16	13	17	15	12	17	Śr	14	18	18	15	13	17	15	12	16	14	18	16
Cz	16	13	13	17	15	19	17	14	18	16	13	18	Cz	15	19	19	16	14	18	16	13	17	15	19	17
Pi	17	14	14	18	16	20	18	15	19	17	14	19	Pi	16	20	20	17	15	19	17	14	18	16	20	18
So	18	15	15	19	17	21	19	16	20	18	15	20	So	17	21	21	18	16	20	18	15	19	17	21	19
Nie	192	166	164	203	1867	2211	2015	1719	2124	1928	1632	214	Nie	182	222	223	194	177	2111	1915	1619	2024	1828	221233	204
Po	20	17	17	21	19	23	21	18	22	20	17	22	Po	19	23	23	20	18	22	20	17	21	19	23	21
Wt	21	18	18	22	20	24	22	19	23	21	18	23	Wt	20	24	24	21	19	23	21	18	22	20	24	22
Śr	22	192	19	23	21	25	23	20	24	22	19	24	Śr	21	25	25	22	20	24	22	19	23	21	25	23
Cz	23	20	20	24	22	26	24	21	25	23	20	25	Cz	22	26	26#	23	218	25	23	20	24	22	26	24
Pi	24	21	21	25	23	27	25	22	26	24	21	26	Pi	23	27	27#	24	22	26	24	21	25	23	27	25
So	25	22	22	26	24	28	26	23	27	25	22	27	So	24	28	28#	25	23	27	25	22	26	24	28	26
Nie	263	231	235	274	257	2912	2716	2420	2825	2629	231233	28	Nie	253		294	265	2497	2812	2616	2320	2725	2529	291	27
Po	27	24	24	28	26	30	28	25	29	27	24	29	Po	26		30	27	25	29	27	24	28	26	30	28
Wt	28	25	25	29	27		29	26	30	28	25	30	Wt	27		31	28	26	30	28	25	29	27		29
Śr	29	26	26	30	28		30	27		29	26	31	Śr	28			29	27		29	26	30	28		30
Cz	30	27	27		298		31	28		30	27		Cz	29			30	2810		30	27		29		31
Pi	31	28	28		30			29		31	28		Pi	30				29		31	28		30		
So			29		31			30			29		So	31				30			29		31		
Nie			303					3121			301		Nie					318			3021				
Po			31										Po								31				

ROK 2048-2051 **Nowy Rok Liturgiczny. OKRES ADWENTOWY. OKRES BOŻEGO NARODZENIA. OKRES ZWYKŁY I.**
OKRES WIELKIEGO POSTU - do Mszy Wieczerzy Pańskiej Wielkiego Czwartku i rozpoczęciem Tridum Paschy... **Wielki Tydzień** - **#Triduum Paschalne**.
OKRES WIELKANOCNY. OKRES ZWYKŁY II. ŚWIĘTA RUCHOME – **1.**Chrzest Pański (W Niedzielę po Objawieniu Pańskim - 06.01.); **2.**Środa Popielcowa;
3.Niedziela Palmowa; **4.**Niedziela Zmartwychwstania Pańskiego (Wielkanoc), (Poniedziałek wielkanocny - drugi dzień świąt Wielkanocy); **5.** Niedziela Miłosierdzia Bożego (druga Niedziela wielkanocna); **6.**Wniebowstąpienie; **7.** Zesłanie Ducha Świętego i w poniedziałek po Zesłaniu Ducha Świętego N.M.P. Matki Kościoła; **8.** Jezusa Chrystusa Najwyższego i Wiecznego Kapłana; **9.** Ur. Najświętszej Trójcy; **10.**Ur. Ciała i Krwi Pańskiej (Boże Ciało); **11.** Ur. Najświętszego Serca Pana Jezusa; **12.** Ur. Chrystusa Króla (ostatnia niedziela zwykła roku liturgicznego). **WYBRANE ŚWIĘTA STAŁE** - **1.01.** – Świętej Bożej Rodzicielki Maryi (Nowy Rok); **6.01.** – Objawienie Pańskie (Trzech Króli); **2.02.** – Ofiarowanie Pańskie; **19.03.** – Ur. św. Józefa, Objawienia N.M.P.; **25.03.** – Ur. Zwiastowania Pańskiego (wypada w niedzielę, przekładane na następny dzień); **3.05.** – Ur. N.M.P. Królowej Polski; **31.05.** – Nawiedzenie N.M.P.; **29.06.** – Apostołów Piotra i Pawła; **6.08.** – Przemienienie Pańskie; **15.08.** – Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny; **26.08.** – Ur. N.M.P. Częstochowskiej; **8.09.** – Narodzenie Najświętszej Maryi Panny; **14.09.** – Podwyższenie Krzyża Świętego; **29.09.** – Archaniołów Michała, Gabriela i Rafała; **1.11.** – Wszystkich Świętych; **2.11.** – Wspomnienie wszystkich wiernych zmarłych; **8.12.** – Niepokalanego Poczęcia NMP; **25.12.** – Boże Narodzenie i 26.12. drugi dzień świąt; **Niedziele i święta** (liczby na czerwono). **Zmniejszone liczby** oznaczają nr. Niedzieli w danym okresie.

2048 Rok B – II													2049 Rok C - I												
2048	STY	LUT	MAR	KWI	MAJ	CZE	LIP	SIE	WRZ	PAŻ	LIS	GRU	2049	STY	LUT	MAR	KWI	MAJ	CZE	LIP	SIE	WRZ	PAŻ	LIS	GRU
Nie			12								130		Nie								117				
Po			2			1					2		Po		1	1				2				1	
Wt			3			2			1		3	1	Wt		2	2			1	3			2		
Śr	1		4	1		3	1		2		4	2	Śr		3	32			2		4	1		3	1
Cz	2		5	2#		410	2		3	1	5	3	Cz		4	4	1		3	1	5	2		4	2
Pi	3		6	3#	1	5	3		4	2	6	4	Pi	1	5	5	2		4	2	6	3	1	5	3
So	4	1	7	4#	2	6	4	1	5	3	7	5	So	2	6	6	3	1	5	3	7	4	2	6	4
Nie	52	24	83	54	35	79	513	217	622	426	831	62	Nie	32	75	71	45	23	67	413	818	522	326	731	52
Po	6	3	9	6	4	8	6	3	7	5	9	7	Po	4	8	8	5	3	7	5	9	6	4	8	6
Wt	7	4	10	7	5	9	7	4	8	6	10	8	Wt	5	9	9	6	4	8	6	10	7	5	9	7
Śr	8	5	11	8	6	10	8	5	9	7	11	9	Śr	6	10	10	7	5	9	7	11	8	6	10	8
Cz	9	6	12	9	7	11	9	6	10	8	12	10	Cz	7	11	11	8	6	108	8	12	9	7	11	9
Pi	10	7	13	10	8	1211	10	7	11	9	13	11	Pi	8	12	12	9	7	11	9	13	10	8	12	10
So	11	8	14	11	9	13	11	8	12	10	14	12	So	9	13	13	10	8	12	10	14	11	9	13	11
Nie	121	95	154	1252	106	1410	1214	918	1323	1127	1532	133	Nie	101	146	142	113	94	13910	1114	1519	1223	1027	1432	123
Po	13	10	16	13	11	15	13	10	14	12	16	14	Po	11	15	15	12	10	14	12	16	13	11	15	13
Wt	14	11	17	14	12	16	14	11	15	13	17	15	Wt	12	16	16	13	11	15	13	17	14	12	16	14
Śr	15	12	18	15	13	17	15	12	16	14	18	16	Śr	13	17	17	14	12	16	14	18	15	13	17	15
Cz	16	13	19	16	14	18	16	13	17	15	19	17	Cz	14	18	18	15#	13	1710	15	19	16	14	18	16
Pi	17	14	20	17	15	19	17	14	18	16	20	18	Pi	15	19	19	16#	14	18	16	20	17	15	19	17
So	18	15	21	18	16	20	18	15	19	17	21	19	So	16	20	20	17#	15	19	17	21	18	16	20	18
Nie	192	166	225	193	1767	2111	1915	1619	2024	1828	221233	204	Nie	172	217	213	184	165	2011	1815	2220	1924	1728	211233	194
Po	20	17	23	20	18	22	20	17	21	19	23	21	Po	18	22	22	19	17	21	19	23	20	18	22	20
Wt	21	18	24	21	19	23	21	18	22	20	24	22	Wt	19	23	23	20	18	22	20	24	21	19	23	21
Śr	22	192	25	22	20	24	22	19	23	21	25	23	Śr	20	24	24	21	19	23	21	25	22	20	24	22
Cz	23	20	26	23	21	25	23	20	24	22	26	24	Cz	21	25	25	22	20	24	22	26	23	21	25	23
Pi	24	21	27	24	22	26	24	21	25	23	27	25	Pi	22	26	26	23	21	2511	23	27	24	22	26	24
So	25	22	28	25	23	27	25	22	26	24	28	26	So	23	27	27	24	22	26	24	28	25	23	27	25
Nie	263	231	293	264	247	2812	2616	2320	2725	2529	291	27	Nie	243	288	284	2552	236	2712	2516	2921	2625	2429	281	26
Po	27	24	30	27	25	29	27	24	28	26	30	28	Po	25		29	26	24	28	26	30	27	25	29	27
Wt	28	25	31	28	26	30	28	25	29	27		29	Wt	26		30	27	25	29	27	31	28	26	30	28
Śr	29	26		29	27		29	26	30	28		30	Śr	27		31	28	26	30	28		29	27		29
Cz	30	27		30	288		30	27		29		31	Cz	28			29	27		29	30	28		30	30
Pi	31	28		29			31	28		30			Pi	29			30	28		30			29		31
So		29		30			29		31				So	30				29		31			30		
Nie				3198			3021						Nie	314				3067					3130		
Po							31						Po					31							

2050 Rok A – II													2051 Rok B - I												
2050	STY	LUT	MAR	KWI	MAJ	CZE	LIP	SIE	WRZ	PAŻ	LIS	GRU	2051	STY	LUT	MAR	KWI	MAJ	CZE	LIP	SIE	WRZ	PAŻ	LIS	GRU
Nie					14								Nie	1									126		
Po					2			1					Po	2				1					2		
Wt		1	1		3			2					Wt	3				2			1		3		
Sr		2	2		4	1		3			2		Sr	4	1	1		3			2		4	1	
Cz		3	3		5	28		4	1		3	1	Cz	5	2	2		4	110		3		5	2	
Pi		4	4	1	6	3	1	5	2		4	2	Pi	6	3	3		5	2		4	1	6	3	1
So	1	5	5	2	7	4	2	6	3	1	5	3	So	7	4	4	1#	6	3	1	5	2	7	4	2
Nie	22	65	62	33	85	599	313	718	422	226	631	42	Nie	81	55	53	24	76	49	213	618	322	827	531	31
Po	3	7	7	4	9	6	4	8	5	3	7	5	Po	9	6	6	3	8	5	3	7	4	9	6	4
Wt	4	8	8	5	10	7	5	9	6	4	8	6	Wt	10	7	7	4	9	6	4	8	5	10	7	5
Sr	5	9	9	6	11	8	6	10	7	5	9	7	Sr	11	8	8	5	10	7	5	9	6	11	8	6
Cz	6	10	10	7#	12	910	7	11	8	6	10	8	Cz	12	9	9	6	11	8	6	10	7	12	9	7
Pi	7	11	11	8#	13	10	8	12	9	7	11	9	Pi	13	10	10	7	12	911	7	11	8	13	10	8
So	8	12	12	9#	14	11	9	13	10	8	12	10	So	14	11	11	8	13	10	8	12	9	14	11	9
Nie	91	136	133	104	156	1210	1014	1419	1123	927	1332	113	Nie	152	126	124	952	1467	1110	914	1319	1023	1528	1232	102
Po	10	14	14	11	16	13	11	15	12	10	14	12	Po	16	13	13	10	15	12	10	14	11	16	13	11
Wt	11	15	15	12	17	14	12	16	13	11	15	13	Wt	17	14	14	11	16	13	11	15	12	17	14	12
Sr	12	16	16	13	18	15	13	17	14	12	16	14	Sr	18	152	15	12	17	14	12	16	13	18	15	13
Cz	13	17	17	14	19	16	14	18	15	13	17	15	Cz	19	16	16	13	18	15	13	17	14	19	16	14
Pi	14	18	18	15	20	1711	15	19	16	14	18	16	Pi	20	17	17	14	19	16	14	18	15	20	17	15
So	15	19	19	16	21	18	16	20	17	15	19	17	So	21	18	18	15	20	17	15	19	16	21	18	16
Nie	162	207	204	1752	2267	1911	1715	2120	1824	1628	201233	184	Nie	223	191	195	163	217	1811	1615	2020	1724	2229	1933	173
Po	17	21	21	18	23	20	18	22	19	17	21	19	Po	23	20	20	17	22	19	17	21	18	23	20	18
Wt	18	22	22	19	24	21	19	23	20	18	22	20	Wt	24	21	21	18	23	20	18	22	19	24	21	19
Sr	19	232	23	20	25	22	20	24	21	19	23	21	Sr	25	22	22	19	24	21	19	23	20	25	22	20
Cz	20	24	24	21	26	23	21	25	22	20	24	22	Cz	26	23	23	20	258	22	20	24	21	26	23	21
Pi	21	25	25	22	27	24	22	26	23	21	25	23	Pi	27	24	24	21	26	23	21	25	22	27	24	22
So	22	26	26	23	28	25	23	27	24	22	26	24	So	28	25	25	22	27	24	22	26	23	28	25	23
Nie	233	271	275	243	297	2612	2416	2821	2525	2329	271	25	Nie	294	262	263	234	2898	2512	2316	2721	2425	2930	261234	244
Po	24	28	28	25	30	27	25	29	26	24	28	26	Po	30	27	27	24	29	26	24	28	25	30	27	25
Wt	25		29	26	31	28	26	30	27	25	29	27	Wt	31	28	28	25	30	27	25	29	26	31	28	26
Sr	26		30	27		29	27	31	28	26	30	28	Sr			29	26	31	28	26	30	27		29	27
Cz	27		31	28		30	28		29	27		29	Cz			30#	27		29	27	31	28		30	28
Pi	28			29			29		30	28		30	Pi			31#	28		30	28		29			29
So	29			30			30			29		31	So				29			29		30			30
Nie	304						3117			3030			Nie				305			3017					31
Po	31									31			Po							31					

|| **ROK 2080-2083** || Nowy Rok Liturgiczny. OKRES ADWENTOWY. OKRES BOŻEGO NARODZENIA. OKRES ZWYKŁY I.
OKRES WIELKIEGO POSTU - do Mszy Wieczerzy Pańskiej Wielkiego Czwartku i rozpoczęciem Tridum Paschy... **Wielki Tydzień** - #Triduum Paschalne.
OKRES WIELKANOCNY. OKRES ZWYKŁY II. ŚWIĘTA RUCHOME – **1.**Chrzest Pański (W Niedzielę po Objawieniu Pańskim - 06.01.); **2.**Środa Popielcowa;
3.Niedziela Palmowa; **4.**Niedziela Zmartwychwstania Pańskiego (Wielkanoc), (Poniedziałek wielkanocny - drugi dzień świąt Wielkanocy); **5.** Niedziela Miłosierdzia Bożego (druga Niedziela wielkanocna); **6.**Wniebowstąpienie; **7.** Zesłanie Ducha Świętego i w poniedziałek po Zesłaniu Ducha Świętego N.M.P. Matki Kościoła; **8.** Jezusa Chrystusa Najwyższego i Wiecznego Kapłana; **9.** Ur. Najświętszej Trójcy; **10.**Ur. Ciała i Krwi Pańskiej (Boże Ciało); **11.** Ur. Najświętszego Serca Pana Jezusa; **12.** Ur. Chrystusa Króla (ostatnia niedziela zwykła roku liturgicznego). **WYBRANE ŚWIĘTA STAŁE** - **1.01.** – Świętej Bożej Rodzicielki Maryi (Nowy Rok); **6.01.** – Objawienie Pańskie (Trzech Króli); **2.02.** – Ofiarowanie Pańskie; **19.03.** – Ur. św. Józefa, Oblubieńca N.M.P.; **25.03.** – Ur. Zwiastowania Pańskiego (wypada w niedzielę, przekładane na następny dzień); **3.05.** – Ur. N.M.P. Królowej Polski; **31.05.** – Nawiedzenie N.M.P.; **29.06.** – Apostołów Piotra i Pawła; **6.08.** – Przemienienie Pańskie; **15.08.** – Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny; **26.08.** – Ur. N.M.P. Częstochowskiej; **8.09.** – Narodzenie Najświętszej Maryi Panny; **14.09.** – Podwyższenie Krzyża Świętego; **29.09.** – Archaniołów Michała, Gabriela i Rafała; **1.11.** – Wszystkich Świętych; **2.11.** – Wspomnienie wszystkich wiernych zmarłych; **8.12.** – Niepokalanek Poczęcia NMP; **25.12.** – Boże Narodzenie i 26.12. drugi dzień świąt; **Niedziele i święta** (liczby na czerwono). **Zmniejszone liczby** oznaczają nr. Niedzieli w danym okresie.

2080 Rok A – II													2081 Rok B - I												
2080	STY	LUT	MAR	KWI	MAJ	CZE	LIP	SIE	WRZ	PAŹ	LIS	GRU	2081	STY	LUT	MAR	KWI	MAJ	CZE	LIP	SIE	WRZ	PAŹ	LIS	GRU
Nie									122			11	Nie						18						
Po	1			1			1		2			2	Po						2			1			1
Wt	2			2			2		3	1		3	Wt				1		3	1		2			2
Śr	3			3	1		3		4	2		4	Śr	1			2		4	2		3	1		3
Cz	4	1		4#	2		4	1	5	3		5	Cz	2			3	1	5	3		4	2		4
Pi	5	2	1	5#	3		5	2	6	4	1	6	Pi	3			4	2	611	4	1	5	3		5
So	6	3	2	6#	4	1	6	3	7	5	2	7	So	4	1	1	5	3	7	5	2	6	4	1	6
Nie	71	45	32	74	55	299	714	418	823	627	331	82	Nie	52	24	23	652	46	89	613	317	722	526	230	72
Po	8	5	4	8	6	3	8	5	9	7	4	9	Po	6	3	3	7	5	9	7	4	8	6	3	8
Wt	9	6	5	9	7	4	9	6	10	8	5	10	Wt	7	4	4	8	6	10	8	5	9	7	4	9
Śr	10	7	6	10	8	5	10	7	11	9	6	11	Śr	8	5	5	9	7	11	9	6	10	8	5	10
Cz	11	8	7	11	9	610	11	8	12	10	7	12	Cz	9	6	6	10	8	12	10	7	11	9	6	11
Pi	12	9	8	12	10	7	12	9	13	11	8	13	Pi	10	7	7	11	9	13	11	8	12	10	7	12
So	13	10	9	13	11	8	13	10	14	12	9	14	So	11	8	8	12	10	14	12	9	13	11	8	13
Nie	142	116	103	1452	126	910	1415	1119	1524	1328	1032	153	Nie	121	95	94	133	1167	1510	1314	1018	1423	1227	931	143
Po	15	12	11	15	13	10	15	12	16	14	11	16	Po	13	10	10	14	12	16	14	11	15	13	10	15
Wt	16	13	12	16	14	11	16	13	17	15	12	17	Wt	14	11	11	15	13	17	15	12	16	14	11	16
Śr	17	14	13	17	15	12	17	14	18	16	13	18	Śr	15	122	12	16	14	18	16	13	17	15	12	17
Cz	18	15	14	18	16	13	18	15	19	17	14	19	Cz	16	13	13	17	15	19	17	14	18	16	13	18
Pi	19	16	15	19	17	1411	19	16	20	18	15	20	Pi	17	14	14	18	16	20	18	15	19	17	14	19
So	20	17	16	20	18	15	20	17	21	19	16	21	So	18	15	15	19	17	21	19	16	20	18	15	20
Nie	213	187	174	213	1967	1611	2116	1820	2225	2029	1733	224	Nie	192	161	165	204	187	2211	2015	1719	2124	1928	1632	214
Po	22	19	18	22	20	17	22	19	23	21	18	23	Po	20	17	17	21	19	23	21	18	22	20	17	22
Wt	23	20	19	23	21	18	23	20	24	22	19	24	Wt	21	18	18	22	20	24	22	19	23	21	18	23
Śr	24	212	20	24	22	19	24	21	25	23	20	25	Śr	22	19	19	23	21	25	23	20	24	22	19	24
Cz	25	22	21	25	23	20	25	22	26	24	21	26	Cz	23	20	20	24	228	26	24	21	25	23	20	25
Pi	26	23	22	26	24	21	26	23	27	25	22	27	Pi	24	21	21	25	23	27	25	22	26	24	21	26
So	27	24	23	27	25	22	27	24	28	26	23	28	So	25	22	22	26	24	28	26	23	27	25	22	27
Nie	284	251	245	284	267	2312	2817	2521	2926	2730	241234	29	Nie	263	232	233	275	2597	2912	2716	2420	2825	2629	231233	28
Po	29	26	25	29	27	24	29	26	30	28	25	30	Po	27	24	24	28	26	30	28	25	29	27	24	29
Wt	30	27	26	30	28	25	30	27		29	26	31	Wt	28	25	25	29	27		29	26	30	28	25	30
Śr	31	28	27		29	26	31	28		30	27		Śr	29	26	26	30	28		30	27		29	26	31
Cz		29	28		308	27		29		31	28		Cz	30	27	27#		2910	31	28		30	27		
Pi			29		31	28		30			29		Pi	31	28	28#		30		29		31	28		
So			30			29		31			30		So			29#		31		30			29		
Nie			313			3013							Nie			304					3121			301	
Po													Po			31									

2082 Rok C – II													2083 Rok A - I												
2082	STY	LUT	MAR	KWI	MAJ	CZE	LIP	SIE	WRZ	PAŹ	LIS	GRU	2083	STY	LUT	MAR	KWI	MAJ	CZE	LIP	SIE	WRZ	PAŹ	LIS	GRU
Nie		14	18								130		Nie								117				
Po		2	2			1					2		Po		1	1					2			1	
Wt		3	3			2			1		3	1	Wt		2	2			1		3			2	
Śr		4	42	1		3	1		2		4	2	Śr		3	3			2		4	1		3	1
Cz	1	5	5	2		4	2		3	1	5	3	Cz		4	4	1#		310	1	5	2		4	2
Pi	2	6	6	3	1	5	3		4	2	6	4	Pi	1	5	5	2#		4	2	6	3	1	5	3
So	3	7	7	4	2	6	4	1	5	3	7	5	So	2	6	6	3#	1	5	3	7	4	2	6	4
Nie	42	85	81	55	33	77	513	217	622	426	831	62	Nie	32	75	73	44	2	69	413	818	522	326	731	52
Po	5	9	9	6	4	8	6	3	7	5	9	7	Po	4	8	8	5	3	7	5	9	6	4	8	6
Wt	6	10	10	7	5	9	7	4	8	6	10	8	Wt	5	9	9	6	4	8	6	10	7	5	9	7
Śr	7	11	11	8	6	10	8	5	9	7	11	9	Śr	6	10	10	7	5	9	7	11	8	6	10	8
Cz	8	12	12	9	7	118	9	6	10	8	12	10	Cz	7	11	11	8	6	10	8	12	9	7	11	9
Pi	9	13	13	10	8	12	10	7	11	9	13	11	Pi	8	12	12	9	7	1111	9	13	10	8	12	10
So	10	14	14	11	9	13	11	8	12	10	14	12	So	9	13	13	10	8	12	10	14	11	9	13	11
Nie	111	156	152	123	104	14910	1214	918	1323	1127	1532	133	Nie	101	146	144	115	9	1310	1114	1519	1223	1027	1432	123
Po	12	16	16	13	11	15	13	10	14	12	16	14	Po	11	15	15	12	10	14	12	16	13	11	15	13
Wt	13	17	17	14	12	16	14	11	15	13	17	15	Wt	12	16	16	13	11	15	13	17	14	12	16	14
Śr	14	18	18	15	13	17	15	12	16	14	18	16	Śr	13	172	17	14	12	16	14	18	15	13	17	15
Cz	15	19	19	16#	14	1810	16	13	17	15	19	17	Cz	14	18	18	15	13	17	15	19	16	14	18	16
Pi	16	20	20	17#	15	19	17	14	18	16	20	18	Pi	15	19	19	16	14	18	16	20	17	15	19	17
So	17	21	21	18#	16	20	18	15	19	17	21	19	So	16	20	20	17	15	19	17	21	18	16	20	18
Nie	182	227	223	194	175	2111	1915	1619	2024	1828	221233	204	Nie	172	211	215	18	166	2011	1815	2220	1924	1728	211233	194
Po	19	23	23	20	18	22	20	17	21	19	23	21	Po	18	22	22	19	17	21	19	23	20	18	22	20
Wt	20	24	24	21	19	23	21	18	22	20	24	22	Wt	19	23	23	20	18	22	20	24	21	19	23	21
Śr	21	25	25	22	20	24	22	19	23	21	25	23	Śr	20	24	24	21	19	23	21	25	22	20	24	22
Cz	22	26	26	23	21	25	23	20	24	22	26	24	Cz	21	25	25	22	20	24	22	26	23	21	25	23
Pi	23	27	27	24	22	2611	24	21	25	23	27	25	Pi	22	26	26	23	21	25	23	27	24	22	26	24
So	24	28	28	25	23	27	25	22	26	24	28	26	So	23	27	27	24	22	26	24	28	25	23	27	25
Nie	253		294	2652	246	2812	2616	2320	2725	2529	291	27	Nie	243	282	283	25	237	2712	2516	2921	2625	2429	281	26
Po	26		30	27	25	29	27	24	28	26	30	28	Po	25		29	26	24	28	26	30	27	25	29	27
Wt	27		31	28	26	30	28	25	29	27		29	Wt	26		30	27	25	29	27	31	28	26	30	28
Śr	28			29	27		29	26	30	28		30	Śr	27		31	28	26	30	28		29	27		29
Cz	29			30	28		30	27		29		31	Cz	28			29	278		29		30	28		30
Pi	30				29		31	28		30			Pi	29			30	28		30			29		31
So	31				30			29		31			So	30				29		31				30	
Nie					3167			3021					Nie	314				3098					3130		
Po								31					Po					31							

|| ROK 2084-2087 || Nowy Rok Liturgiczny. OKRES ADWENTOWY. OKRES BOŻEGO NARODZENIA. OKRES ZWYKŁY I.
OKRES WIELKIEGO POSTU - do Mszy Wieczerzy Pańskiej Wielkiego Czwartku i rozpoczęciem Tridum Paschy... **Wielki Tydzień** - **#Triduum Paschalne**.
OKRES WIELKANOCNY. OKRES ZWYKŁY II. ŚWIĘTA RUCHOME – **1.**Chrzest Pański (W Niedzielę po Objawieniu Pańskim - 06.01.); **2.**Środa Popielcowa;
3.Niedziela Palmowa; **4.**Niedziela Zmartwychwstania Pańskiego (Wielkanoc), (Poniedziałek wielkanocny - drugi dzień świąt Wielkanocy); **5.** Niedziela Miłosierdzia Bożego (druga Niedziela wielkanocna); **6.**Wniebowstąpienie; **7.** Zesłanie Ducha Świętego i w poniedziałek po Zesłaniu Ducha Świętego N.M.P. **Matki Kościoła; 8.** Jezusa Chrystusa Najwyższego i Wiecznego Kapłana; **9.** Ur. Najświętszej Trójcy; **10.**Ur. Ciała i Krwi Pańskiej (Boże Ciało); **11.** Ur. Najświętszego Serca Pana Jezusa; **12.** Ur. Chrystusa Króla (ostatnia niedziela zwykła roku liturgicznego). **WYBRANE ŚWIĘTA STAŁE** - **1.01.** – Świętej Bożej Rodzicielki Maryi (Nowy Rok); **6.01.** – Objawienie Pańskie (Trzech Króli); **2.02.** – Ofiarowanie Pańskie; **19.03.** – Ur. św. Józefa, Oblubieńca N.M.P.; **25.03.** – Ur. Zwiastowania Pańskiego (wypada w niedzielę, przekładane na następny dzień); **3.05.** – Ur. N.M.P. Królowej Polski; **31.05.** – Nawiedzenie N.M.P.; **29.06.** – Apostołów Piotra i Pawła; **6.08.** – Przemienienie Pańskie; **15.08.** – Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny; **26.08.** – Ur. N.M.P. Częstochowskiej; **8.09.** – Narodzenie Najświętszej Maryi Panny; **14.09.** – Podwyższenie Krzyża Świętego; **29.09.** – Archaniołów Michała, Gabriela i Rafała; **1.11.** – Wszystkich Świętych; **2.11.** – Wspomnienie wszystkich wiernych zmarłych; **8.12.** – Niepokalanego Poczęcia NMP; **25.12.** – Boże Narodzenie i 26.12. drugi dzień świąt; **Niedziele i święta** (liczby na czerwono). **Zmniejszone liczby** oznaczają nr. Niedzieli w danym okresie.

2084 Rok B – II													2085 Rok C - I												
2084	STY	LUT	MAR	KWI	MAJ	CZE	LIP	SIE	WRZ	PAŹ	LIS	GRU	2085	STY	LUT	MAR	KWI	MAJ	CZE	LIP	SIE	WRZ	PAŹ	LIS	GRU
Nie										126			Nie				15			113					
Po					1					2			Po	1			2			2			1		
Wt		1			2			1		3			Wt	2			3	1		3			2		
Śr		2	1		3			2		4	1		Śr	3			4	2		4	1		3		
Cz		3	2		4	1		3		5	2		Cz	4	1	1	5	3		5	2		4	1	
Pi		4	3		5	211		4	1	6	3	1	Pi	5	2	2	6	4	1	6	3		5	2	
So	1	5	4	1	6	3	1	5	2	7	4	2	So	6	3	3	7	5	2	7	4	1	6	3	1
Nie	22	65	54	252	767	49	213	618	322	827	531	31	Nie	71	45	41	83	64	37	814	518	222	727	431	21
Po	3	7	6	3	8	5	3	7	4	9	6	4	Po	8	5	5	9	7	4	9	6	3	8	5	3
Wt	4	8	7	4	9	6	4	8	5	10	7	5	Wt	9	6	6	10	8	5	10	7	4	9	6	4
Śr	5	92	8	5	10	7	5	9	6	11	8	6	Śr	10	7	7	11	9	6	11	8	5	10	7	5
Cz	6	10	9	6	11	8	6	10	7	12	9	7	Cz	11	8	8	12#	10	78	12	9	6	11	8	6
Pi	7	11	10	7	12	9	7	11	8	13	10	8	Pi	12	9	9	13#	11	8	13	10	7	12	9	7
So	8	12	11	8	13	10	8	12	9	14	11	9	So	13	10	10	14#	12	9	14	11	8	13	10	8
Nie	91	131	125	93	147	1110	914	1319	1023	1528	1232	102	Nie	142	116	112	154	135	10910	1515	1219	923	1428	1132	92
Po	10	14	13	10	15	12	10	14	11	16	13	11	Po	15	12	12	16	14	11	16	13	10	15	12	10
Wt	11	15	14	11	16	13	11	15	12	17	14	12	Wt	16	13	13	17	15	12	17	14	11	16	13	11
Śr	12	16	15	12	17	14	12	16	13	18	15	13	Śr	17	14	14	18	16	13	18	15	12	17	14	12
Cz	13	17	16	13	188	15	13	17	14	19	16	14	Cz	18	15	15	19	17	1410	19	16	13	18	15	13
Pi	14	18	17	14	19	16	14	18	15	20	17	15	Pi	19	16	16	20	18	15	20	17	14	19	16	14
So	15	19	18	15	20	17	15	19	16	21	18	16	So	20	17	17	21	19	16	21	18	15	20	17	15
Nie	162	202	193	164	2197	1811	1615	2020	1724	2229	1933	173	Nie	213	187	183	2252	206	1711	2216	1920	1624	2129	1833	163
Po	17	21	20	17	22	19	17	21	18	23	20	18	Po	22	19	19	23	21	18	23	20	17	22	19	17
Wt	18	22	21	18	23	20	18	22	19	24	21	19	Wt	23	20	20	24	22	19	24	21	18	23	20	18
Śr	19	23	22	19	24	21	19	23	20	25	22	20	Śr	24	21	21	25	23	20	25	22	19	24	21	19
Cz	20	24	23#	20	2510	22	20	24	21	26	23	21	Cz	25	22	22	26	24	21	26	23	20	25	22	20
Pi	21	25	24#	21	26	23	21	25	22	27	24	22	Pi	26	23	23	27	25	2211	27	24	21	26	23	21
So	22	26	25#	22	27	24	22	26	23	28	25	23	So	27	24	24	28	26	23	28	25	22	27	24	22
Nie	233	273	264	235	288	2512	2316	2721	2425	2930	261234	244	Nie	284	258	254	293	2767	2412	2917	2621	2325	2830	251234	234
Po	24	28	27	24	29	26	24	28	25	30	27	25	Po	29	26	26	30	28	25	30	27	24	29	26	24
Wt	25	29	28	25	30	27	25	29	26	31	28	26	Wt	30	27	27		29	26	31	28	25	30	27	25
Śr	26		29	26	31	28	26	30	27		29	27	Śr	31	282	28		30	27		29	26	31	28	26
Cz	27		30	27		29	27	31	28		30	28	Cz			29		31	28		30	27		29	27
Pi	28		31	28		30			29			29	Pi			30			29		31	28		30	28
So	29			29			29		30			30	So			31			30						29
Nie	304			306			3017					31	Nie									3026			30
Po	31						31						Po												31

2086 Rok A – II													2087 Rok B - I												
2086	STY	LUT	MAR	KWI	MAJ	CZE	LIP	SIE	WRZ	PAŹ	LIS	GRU	2087	STY	LUT	MAR	KWI	MAJ	CZE	LIP	SIE	WRZ	PAŹ	LIS	GRU
Nie									121				11	Nie					167						
Po				1			1		2			2	Po						2			1			1
Wt	1			2			2		3	1		3	Wt				1		3	1		2			2
Śr	2			3	1		3		4	2		4	Śr	1			2		4	2		3	1		3
Cz	3			4	2		4	1	5	3		5	Cz	2			3	1	5	3		4	2		4
Pi	4	1	1	5	3		5	2	6	4	1	6	Pi	3			4	2	6	4	1	5	3		5
So	5	2	2	6	4	1	6	3	7	5	2	7	So	4	1	1	5	3	7	5	2	6	4	1	6
Nie	6	34	33	752	56	28	713	417	822	626	330	82	Nie	52	24	28	65	43	87	613	317	722	526	230	72
Po	7	4	4	8	6	3	8	5	9	7	4	9	Po	6	3	3	7	5	9	7	4	8	6	3	8
Wt	8	5	5	9	7	4	9	6	10	8	5	10	Wt	7	4	4	8	6	10	8	5	9	7	4	9
Śr	9	6	6	10	8	5	10	7	11	9	6	11	Śr	8	5	52	9	7	11	9	6	10	8	5	10
Cz	10	7	7	11	9	6	11	8	12	10	7	12	Cz	9	6	6	10	8	128	10	7	11	9	6	11
Pi	11	8	8	12	10	711	12	9	13	11	8	13	Pi	10	7	7	11	9	13	11	8	12	10	7	12
So	12	9	9	13	11	8	13	10	14	12	9	14	So	11	8	8	12	10	14	12	9	13	11	8	13
Nie	131	105	104	143	1267	99	1414	1118	1523	1327	1031	153	Nie	121	95	91	133	114	15910	1314	1018	1423	1227	931	143
Po	14	11	11	15	13	10	15	12	16	14	11	16	Po	13	10	10	14	12	16	14	11	15	13	10	15
Wt	15	12	12	16	14	11	16	13	17	15	12	17	Wt	14	11	11	15	13	17	15	12	16	14	11	16
Śr	16	132	13	17	15	12	17	14	18	16	13	18	Śr	15	12	12	16	14	18	16	13	17	15	12	17
Cz	17	14	14	18	16	13	18	15	19	17	14	19	Cz	16	13	13	17#	15	1910	17	14	18	16	13	18
Pi	18	15	15	19	17	14	19	16	20	18	15	20	Pi	17	14	14	18#	16	20	18	15	19	17	14	19
So	19	16	16	20	18	15	20	17	21	19	16	21	So	18	15	15	19#	17	21	19	16	20	18	15	20
Nie	202	171	175	214	197	1610	2115	1819	2224	2028	1732	224	Nie	192	166	162	204	185	2211	2015	1719	2124	1928	1632	214
Po	21	18	18	22	20	17	22	19	23	21	18	23	Po	20	17	17	21	19	23	21	18	22	20	17	22
Wt	22	19	19	23	21	18	23	20	24	22	19	24	Wt	21	18	18	22	20	24	22	19	23	21	18	23
Śr	23	20	20	24	22	19	24	21	25	23	20	25	Śr	22	19	19	23	21	25	23	20	24	22	19	24
Cz	24	21	21	25	238	20	25	22	26	24	21	26	Cz	23	20	20	24	22	26	24	21	25	23	20	25
Pi	25	22	22	26	24	21	26	23	27	25	22	27	Pi	24	21	21	25	23	2711	25	22	26	24	21	26
So	26	23	23	27	25	22	27	24	28	26	23	28	So	25	22	22	26	24	28	26	23	27	25	22	27
Nie	273	242	243	285	2697	2311	2816	2520	2925	2729	241233	29	Nie	263	237	233	2752	256	2912	2716	2420	2825	2629	231233	28
Po	28	25	25	29	27	24	29	26	30	28	25	30	Po	27	24	24	28	26	30	28	25	29	27	24	29
Wt	29	26	26	30	28	25	30	27		29	26	31	Wt	28	25	25	29	27		29	26	30	28	25	30
Śr	30	27	27		29	26	31	28		30	27		Śr	29	26	26	30	28		30	27		29	26	31
Cz	31	28	28#		3010	27		29		31	28		Cz	30	27	27		29		31	28		30	27	
Pi			29#		31	28		30			29		Pi	31	28	28		30			29		31	28	
So			30#			29		31			30		So			29		31			30			29	
Nie			314			3012							Nie			304					3121			301	
Po													Po			31									

|| **ROK 2088-2091** || Nowy Rok Liturgiczny. OKRES ADWENTOWY. OKRES BOŻEGO NARODZENIA. OKRES ZWYKŁY I.
OKRES WIELKIEGO POSTU - do Mszy Wieczerzy Pańskiej Wielkiego Czwartku i rozpoczęciem Tridum Paschy.. **Wielki Tydzień** - **#Triduum Paschalne**.
OKRES WIELKANOCNY. OKRES ZWYKŁY II. ŚWIĘTA RUCHOME – **1.**Chrzest Pański (W Niedzielę po Objawieniu Pańskim - 06.01.); **2.**Środa Popielcowa;
3.Niedziela Palmowa; **4.**Niedziela Zmartwychwstania Pańskiego (Wielkanoc), (Poniedziałek wielkanocny - drugi dzień świąt Wielkanocy); **5.** Niedziela Miłosierdzia Bożego (druga Niedziela wielkanocna); **6.**Wniebowstąpienie; **7.** Zesłanie Ducha Świętego i w poniedziałek po Zesłaniu Ducha Świętego N.M.P. Matki Kościoła; **8.** Jezusa Chrystusa Najwyższego i Wiecznego Kapłana; **9.** Ur. Najświętszej Trójcy; **10.**Ur. Ciała i Krwi Pańskiej (Boże Ciało); **11.** Ur. Najświętszego Serca Pana Jezusa; **12.** Ur. Chrystusa Króla (ostatnia niedziela zwykła roku liturgicznego). **WYBRANE ŚWIĘTA STAŁE** - **1.01.** – Świętej Bożej Rodzicielki Maryi (Nowy Rok); **6.01.** – Objawienie Pańskie (Trzech Króli); **2.02.** – Ofiarowanie Pańskie; **19.03.** – Ur. św. Józefa, Oblubieńca N.M.P.; **25.03.** – Ur. Zwiastowania Pańskiego (wypada w niedzielę, przekładane na następny dzień); **3.05.** – Ur. N.M.P. Królowej Polski; **31.05.** – Nawiedzenie N.M.P.; **29.06.** – Apostołów Piotra i Pawła; **6.08.** – Przemienienie Pańskie; **15.08.** – Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny; **26.08.** – Ur. N.M.P. Częstochowskiej; **8.09.** – Narodzenie Najświętszej Maryi Panny; **14.09.** – Podwyższenie Krzyża Świętego; **29.09.** – Archaniołów Michała, Gabriela i Rafała; **1.11.** – Wszystkich Świętych; **2.11.** – Wspomnienie wszystkich wiernych zmarłych; **8.12.** – Niepokalanie Poczęcia NMP; **25.12.** – Boże Narodzenie i 26.12. drugi dzień świąt; **Niedziele i święta** (liczby na czerwono). **Zmniejszone liczby** oznaczają nr. Niedzieli w danym okresie.

2088 Rok C – II													2089 Rok A – I												
2088	STY	LUT	MAR	KWI	MAJ	CZE	LIP	SIE	WRZ	PAŹ	LIS	GRU	2089	STY	LUT	MAR	KWI	MAJ	CZE	LIP	SIE	WRZ	PAŹ	LIS	GRU
Nie		14						117					Nie					15							
Po		2	1				2			1			Po					2		1					
Wt		3	2			1		3		2			Wt		1	1		3		2			1		
Śr		4	3			2		4	1		3	1	Śr		2	2		4	1	3			2		
Cz	1	5	4	1		38	1	5	2		4	2	Cz		3	3		5	210	4	1		3	1	
Pi	2	6	5	2		4	2	6	3	1	5	3	Pi		4	4	1#	6	3	1	5	2	4	2	
So	3	7	6	3	1	5	3	7	4	2	6	4	So	1	5	5	2#	7	4	2	6	3	1	5	3
Nie	42	85	72	43	24	699	413	818	522	326	731	52	Nie	22	65	63	34	86	59	313	718	422	226	631	42
Po	5	9	8	5	3	7	5	9	6	4	8	6	Po	3	7	7	4	9	6	4	8	5	3	7	5
Wt	6	10	9	6	4	8	6	10	7	5	9	7	Wt	4	8	8	5	10	7	5	9	6	4	8	6
Śr	7	11	10	7	5	9	7	11	8	6	10	8	Śr	5	9	9	6	11	8	6	10	7	5	9	7
Cz	8	12	11	8#	6	1010	8	12	9	7	11	9	Cz	6	10	10	7	12	9	7	11	8	6	10	8
Pi	9	13	12	9#	7	11	9	13	10	8	12	10	Pi	7	11	11	8	13	1011	8	12	9	7	11	9
So	10	14	13	10#	8	12	10	14	11	9	13	11	So	8	12	12	9	14	11	9	13	10	8	12	10
Nie	111	156	143	114	95	1310	1114	1519	1223	1027	1432	123	Nie	91	136	134	1052	1567	1210	1014	1419	1123	927	1332	113
Po	12	16	15	12	10	14	12	16	13	11	15	13	Po	10	14	14	11	16	13	11	15	12	10	14	12
Wt	13	17	16	13	11	15	13	17	14	12	16	14	Wt	11	15	15	12	17	14	12	16	13	11	15	13
Śr	14	18	17	14	12	16	14	18	15	13	17	15	Śr	12	162	16	13	18	15	13	17	14	12	16	14
Cz	15	19	18	15	13	17	15	19	16	14	18	16	Cz	13	17	17	14	19	16	14	18	15	13	17	15
Pi	16	20	19	16	14	1811	16	20	17	15	19	17	Pi	14	18	18	15	20	17	15	19	16	14	18	16
So	17	21	20	17	15	19	17	21	18	16	20	18	So	15	19	19	16	21	18	16	20	17	15	19	17
Nie	182	227	214	1852	166	2011	1815	2220	1924	1728	211233	194	Nie	162	201	205	173	227	1911	1715	2120	1824	1628	201233	184
Po	19	23	22	19	17	21	19	23	20	18	22	20	Po	17	21	21	18	23	20	18	22	19	17	21	19
Wt	20	24	23	20	18	22	20	24	21	19	23	21	Wt	18	22	22	19	24	21	19	23	20	18	22	20
Śr	21	252	24	21	19	23	21	25	22	20	24	22	Śr	19	23	23	20	25	22	20	24	21	19	23	21
Cz	22	26	25	22	20	24	22	26	23	21	25	23	Cz	20	24	24	21	268	23	21	25	22	20	24	22
Pi	23	27	26	23	21	25	23	27	24	22	26	24	Pi	21	25	25	22	27	24	22	26	23	21	25	23
So	24	28	27	24	22	26	24	28	25	23	27	25	So	22	26	26	23	28	25	23	27	24	22	26	24
Nie	253	291	285	253	2367	2712	2516	2921	2625	2429	281	26	Nie	233	272	273	244	2998	2612	2416	2821	2525	2329	271	25
Po	26		29	26	24	28	26	30	27	25	29	27	Po	24	28	28	25	30	27	25	29	26	24	28	26
Wt	27		30	27	25	29	27	31	28	26	30	28	Wt	25		29	26	31	28	26	30	27	25	29	27
Śr	28		31	28	26	30	28		29	27		29	Śr	26		30	27		29	27	31	28	26	30	28
Cz	29			29	27		29		30	28		30	Cz	27		31#	28		30	28		29	27		29
Pi	30			30	28		30		29			31	Pi	28			29			29	30	28			30
So	31			29		31			30				So	29			30		30			29			31
Nie				307						3130			Nie	304					3117				3030		
Po				31									Po	31									31		

2090 Rok B – II													2091 Rok C – I												
2090	STY	LUT	MAR	KWI	MAJ	CZE	LIP	SIE	WRZ	PAŹ	LIS	GRU	2091	STY	LUT	MAR	KWI	MAJ	CZE	LIP	SIE	WRZ	PAŹ	LIS	GRU
Nie	1									126			Nie				13			113					
Po	2				1					2			Po	1			2			2			1		
Wt	3				2			1		3			Wt	2			3	1		3			2		
Śr	4	1	12		3			2		4	1		Śr	3			4	2		4	1		3		
Cz	5	2	2		4	1		3		5	2		Cz	4	1	1	5#	3		5	2		4	1	
Pi	6	3	3		5	2		4	1	6	3	1	Pi	5	2	2	6#	4	1	6	3		5	2	
So	7	4	4	1	6	3	1	5	2	7	4	2	So	6	3	3	7#	5	2	7	4	1	6	3	1
Nie	81	55	51	25	74	47	213	618	322	827	531	31	Nie	71	45	42	84	65	399	814	518	222	727	431	21
Po	9	6	6	3	8	5	3	7	4	9	6	4	Po	8	5	5	9	7	4	9	6	3	8	5	3
Wt	10	7	7	4	9	6	4	8	5	10	7	5	Wt	9	6	6	10	8	5	10	7	4	9	6	4
Śr	11	8	8	5	10	7	5	9	6	11	8	6	Śr	10	7	7	11	9	6	11	8	5	10	7	5
Cz	12	9	9	6	11	88	6	10	7	12	9	7	Cz	11	8	8	12	10	710	12	9	6	11	8	6
Pi	13	10	10	7	12	9	7	11	8	13	10	8	Pi	12	9	9	13	11	8	13	10	7	12	9	7
So	14	11	11	8	13	10	8	12	9	14	11	9	So	13	10	10	14	12	9	14	11	8	13	10	8
Nie	152	126	122	93	145	11910	914	1319	1023	1528	1232	102	Nie	142	116	113	1552	136	1010	1515	1219	923	1428	1132	92
Po	16	13	13	10	15	12	10	14	11	16	13	11	Po	15	12	12	16	14	11	16	13	10	15	12	10
Wt	17	14	14	11	16	13	11	15	12	17	14	12	Wt	16	13	13	17	15	12	17	14	11	16	13	11
Śr	18	15	15	12	17	14	12	16	13	18	15	13	Śr	17	14	14	18	16	13	18	15	12	17	14	12
Cz	19	16	16	13#	18	1510	13	17	14	19	16	14	Cz	18	15	15	19	17	14	19	16	13	18	15	13
Pi	20	17	17	14#	19	16	14	18	15	20	17	15	Pi	19	16	16	20	18	1511	20	17	14	19	16	14
So	21	18	18	15#	20	17	15	19	16	21	18	16	So	20	17	17	21	19	16	21	18	15	20	17	15
Nie	223	197	193	164	216	1811	1615	2020	1724	2229	1933	173	Nie	213	187	184	223	2067	1711	2216	1920	1624	2129	1833	163
Po	23	20	20	17	22	19	17	21	18	23	20	18	Po	22	19	19	23	21	18	23	20	17	22	19	17
Wt	24	21	21	18	23	20	18	22	19	24	21	19	Wt	23	20	20	24	22	19	24	21	18	23	20	18
Śr	25	22	22	19	24	21	19	23	20	25	22	20	Śr	24	212	21	25	23	20	25	22	19	24	21	19
Cz	26	23	23	20	25	22	20	24	21	26	23	21	Cz	25	22	22	26	24	21	26	23	20	25	22	20
Pi	27	24	24	21	26	2311	21	25	22	27	24	22	Pi	26	23	23	27	25	22	27	24	21	26	23	21
So	28	25	25	22	27	24	22	26	23	28	25	23	So	27	24	24	28	26	23	28	25	22	27	24	22
Nie	294	268	264	2352	2867	2512	2316	2721	2425	2930	261234	244	Nie	284	251	255	294	277	2412	2917	2621	2325	2830	251234	234
Po	30	27	27	24	29	26	24	28	25	30	27	25	Po	29	26	26	30	28	25	30	27	24	29	26	24
Wt	31	28	28	25	30	27	25	29	26	31	28	26	Wt	30	27	27		29	26	31	28	25	30	27	25
Śr			29	26	31	28	26	30	27		29	27	Śr	31	28	28		30	27		29	26	31	28	26
Cz			30	27		29	27	31	28		30	28	Cz			29		318	28		30	27		29	27
Pi			31	28		30	28		29			29	Pi			30			29		31	28		30	28
So				29			29		30			30	So			31			30						29
Nie				303			3017					31	Nie									3026			30
Po							31						Po												31

|| ROK 2006-2009 || **Nowy Rok Liturgiczny. OKRES ADWENTOWY. OKRES BOŻEGO NARODZENIA. OKRES ZWYKŁY I.**
OKRES WIELKIEGO POSTU - do Mszy Wieczerzy Pańskiej Wielkiego Czwartku i rozpoczęciem Tridum Paschy.. **Wielki Tydzień** - **#Triduum Paschalne.**
OKRES WIELKANOCNY. OKRES ZWYKŁY II. ŚWIĘTA RUCHOME – **1.**Chrzest Pański (W Niedzielę po Objawieniu Pańskim - 06.01.); **2.**Sroda Popielcowa;
3.Niedziela Palmowa; **4.**Niedziela Zmartwychwstania Pańskiego (Wielkanoc), (Poniedziałek wielkanocny - drugi dzień świąt Wielkanocy); **5.** Niedziela Miłosierdzia Bożego (druga Niedziela wielkanocna); **6.**Wniebowstąpienie; **7.** Zesłanie Ducha Świętego i w poniedziałek po Zesłaniu Ducha Świętego N.M.P. Matki Kościoła; **8.** Jezusa Chrystusa Najwyższego i Wiecznego Kapłana; **9.** Ur. Najświętszej Trójcy; **10.**Ur. Ciała i Krwi Pańskiej (Boże Ciało); **11.** Ur. Najświętszego Serca Pana Jezusa; **12.** Ur. Chrystusa Króla (ostatnia niedziela zwykła roku liturgicznego). **WYBRANE ŚWIĘTA STAŁE** - **1.01.** – Świętej Bożej Rodzicielki Maryi (Nowy Rok); **6.01.** – Objawienie Pańskie (Trzech Króli); **2.02.** – Ofiarowanie Pańskie; **19.03.** – Ur. św. Józefa, Oblubieńca N.M.P.; **25.03.** – Ur. Zwiastowania Pańskiego (wypada w niedzielę, przekładane na następny dzień); **3.05.** – Ur. N.M.P. Królowej Polski; **31.05.** – Nawiedzenie N.M.P.; **29.06.** – Apostołów Piotra i Pawła; **6.08.** – Przemienienie Pańskie; **15.08.** – Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny; **26.08.** – Ur. N.M.P. Częstochowskiej; **8.09.** – Narodzenie Najświętszej Maryi Panny; **14.09.** – Podwyższenie Krzyża Świętego; **29.09.** – Archaniołów Michała, Gabriela i Rafała; **1.11.** – Wszystkich Świętych; **2.11.** – Wspomnienie wszystkich wiernych zmarłych; **8.12.** – Niepokalanego Poczęcia NMP; **25.12.** – Boże Narodzenie i 26.12. drugi dzień świąt; **Niedziele i święta** (liczba na czerwono). **Zmniejszone liczby** oznaczają nr. Niedzieli w danym okresie.

2006 Rok B – II													2007 Rok C - I												
2006	STY	LUT	MAR	KWI	MAJ	CZE	LIP	SIE	WRZ	PAŹ	LIS	GRU	2007	STY	LUT	MAR	KWI	MAJ	CZE	LIP	SIE	WRZ	PAŹ	LIS	GRU
Nie	1			15			113						Nie									121			11
Po	2			2			2			1			Po				1			1		2			2
Wt	3			3	1		3			2			Wt	1			2			2		3	1		3
Śr	4	1		4	2		4	1		3			Śr	2			3	1		3		4	2		4
Cz	5	2	1	5	3		5	2		4	1		Cz	3			4	2		4	1	5	3		5
Pi	6	3	2	6	4	1	6	3		5	2		Pi	4	1	1	5	3		5	2	6	4	1	6
So	7	4	3	7	5	2	7	4	1	6	3	1	So	5	2	2	6	4	1	6	3	7	5	2	7
Nie	81	55	41	83	64	37	814	518	222	727	431	21	Nie	6	34	33	752	56	28	713	417	822	626	330	82
Po	9	6	5	9	7	4	9	6	3	8	5	3	Po	7	4	4	8	6	3	8	5	9	7	4	9
Wt	10	7	6	10	8	5	10	7	4	9	6	4	Wt	8	5	5	9	7	4	9	6	10	8	5	10
Śr	11	8	7	11	9	6	11	8	5	10	7	5	Śr	9	6	6	10	8	5	10	7	11	9	6	11
Cz	12	9	8	12#	10	78	12	9	6	11	8	6	Cz	10	7	7	11	9	6	11	8	12	10	7	12
Pi	13	10	9	13#	11	8	13	10	7	12	9	7	Pi	11	8	8	12	10	711	12	9	13	11	8	13
So	14	11	10	14#	12	9	14	11	8	13	10	8	So	12	9	9	13	11	8	13	10	14	12	9	14
Nie	152	126	112	154	135	10910	1515	1219	923	1428	1132	92	Nie	131	105	104	143	1267	99	1414	1118	1523	1327	1031	153
Po	16	13	12	16	14	11	16	13	10	15	12	10	Po	14	11	11	15	13	10	15	12	16	14	11	16
Wt	17	14	13	17	15	12	17	14	11	16	13	11	Wt	15	12	12	16	14	11	16	13	17	15	12	17
Śr	18	15	14	18	16	13	18	15	12	17	14	12	Śr	16	132	13	17	15	12	17	14	18	16	13	18
Cz	19	16	15	19	17	1410	19	16	13	18	15	13	Cz	17	14	14	18	16	13	18	15	19	17	14	19
Pi	20	17	16	20	18	15	20	17	14	19	16	14	Pi	18	15	15	19	17	14	19	16	20	18	15	20
So	21	18	17	21	19	16	21	18	15	20	17	15	So	19	16	16	20	18	15	20	17	21	19	16	21
Nie	223	197	183	2252	206	1711	2216	1920	1624	2129	1833	163	Nie	202	171	175	214	197	1610	2115	1819	2224	2028	1732	224
Po	23	20	19	23	21	18	23	20	17	22	19	17	Po	21	18	18	22	20	17	22	19	23	21	18	23
Wt	24	21	20	24	22	19	24	21	18	23	20	18	Wt	22	19	19	23	21	18	23	20	24	22	19	24
Śr	25	22	21	25	23	20	25	22	19	24	21	19	Śr	23	20	20	24	22	19	24	21	25	23	20	25
Cz	26	23	22	26	24	21	26	23	20	25	22	20	Cz	24	21	21	25	238	20	25	22	26	24	21	26
Pi	27	24	23	27	25	2211	27	24	21	26	23	21	Pi	25	22	22	26	24	21	26	23	27	25	22	27
So	28	25	24	28	26	23	28	25	22	27	24	22	So	26	23	23	27	25	22	27	24	28	26	23	28
Nie	294	268	254	293	2767	2412	2917	2621	2325	2830	251234	234	Nie	273	242	243	285	2697	2311	2816	2520	2925	2729	241233	29
Po	30	27	26	30	28	25	30	27	24	29	26	24	Po	28	25	25	29	27	24	29	26	30	28	25	30
Wt	31	28	27		29	26	31	28	25	30	27	25	Wt	29	26	26	30	28	25	30	27		29	26	31
Śr		292	28		30	27		29	26	31	28	26	Śr	30	27	27		29	26	31	28		30	27	
Cz			29		31	28		30	27		29	27	Cz	31	28	28#		3010	27		29		31	28	
Pi			30			29		31	28		30	28	Pi			29#		31	28		30			29	
So			31			30			29			29	So			30#		29		31				30	
Nie									3036			30	Nie			314			3012						
Po												31	Po												

2008 Rok A – II													2009 Rok B - I												
2008	STY	LUT	MAR	KWI	MAJ	CZE	LIP	SIE	WRZ	PAŹ	LIS	GRU	2009	STY	LUT	MAR	KWI	MAJ	CZE	LIP	SIE	WRZ	PAŹ	LIS	GRU
Nie						167							Nie		14	11								130	
Po					2				1			1	Po		2	2			1					2	
Wt				1	3	1		2				2	Wt		3	3			2			1		3	1
Śr	1			2	4	2		3	1			3	Śr		4	4	1		3	1		2		4	2
Cz	2			3	1	5	3		4	2		4	Cz	1	5	5	2		48	2		3	1	5	3
Pi	3			4	2	6	4	1	5	3		5	Pi	2	6	6	3	1	5	3		4	2	6	4
So	4	1	1	5	3	7	5	2	6	4	1	6	So	3	7	7	4	2	6	4	1	5	3	7	5
Nie	52	24	28	65	43	87	613	317	722	526	230	72	Nie	42	85	82	53	34	799	513	217	622	426	831	62
Po	6	3	3	7	5	9	7	4	8	6	3	8	Po	5	9	9	6	4	8	6	3	7	5	9	7
Wt	7	4	4	8	6	10	8	5	9	7	4	9	Wt	6	10	10	7	5	9	7	4	8	6	10	8
Śr	8	5	52	9	7	11	9	6	10	8	5	10	Śr	7	11	11	8	6	10	8	5	9	7	11	9
Cz	9	6	6	10	8	128	10	7	11	9	6	11	Cz	8	12	12	9#	7	1110	9	6	10	8	12	10
Pi	10	7	7	11	9	13	11	8	12	10	7	12	Pi	9	13	13	10#	8	12	10	7	11	9	13	11
So	11	8	8	12	10	14	12	9	13	11	8	13	So	10	14	14	11#	9	13	11	8	12	10	14	12
Nie	121	95	91	133	114	15910	1314	1018	1423	1227	931	143	Nie	111	156	153	124	105	1410	1214	918	1323	1127	1532	133
Po	13	10	10	14	12	16	14	11	15	13	10	15	Po	12	16	16	13	11	15	13	10	14	12	16	14
Wt	14	11	11	15	13	17	15	12	16	14	11	16	Wt	13	17	17	14	12	16	14	11	15	13	17	15
Śr	15	12	12	16	14	18	16	13	17	15	12	17	Śr	14	18	18	15	13	17	15	12	16	14	18	16
Cz	16	13	13	17#	15	1910	17	14	18	16	13	18	Cz	15	19	19	16	14	18	16	13	17	15	19	17
Pi	17	14	14	18#	16	20	18	15	19	17	14	19	Pi	16	20	20	17	15	1911	17	14	18	16	20	18
So	18	15	15	19#	17	21	19	16	20	18	15	20	So	17	21	21	18	16	20	18	15	19	17	21	19
Nie	192	166	162	204	185	2211	2015	1719	2134	1928	1632	214	Nie	182	227	224	1952	176	2111	1915	1619	2024	1828	221233	204
Po	20	17	17	21	19	23	21	18	22	20	17	22	Po	19	23	23	20	18	22	20	17	21	19	23	21
Wt	21	18	18	22	20	24	22	19	23	21	18	23	Wt	20	24	24	21	19	23	21	18	22	20	24	22
Śr	22	19	19	23	21	25	23	20	24	22	19	24	Śr	21	252	25	22	20	24	22	19	23	21	25	23
Cz	23	20	20	24	22	26	24	21	25	23	20	25	Cz	22	26	26	23	21	25	23	20	24	22	26	24
Pi	24	21	21	25	23	2711	25	22	26	24	21	26	Pi	23	27	27	24	22	26	24	21	25	23	27	25
So	25	22	22	26	24	28	26	23	27	25	22	27	So	24	28	28	25	23	27	25	22	26	24	28	26
Nie	263	237	233	2752	256	2912	2716	2420	2825	2629	231233	28	Nie	253		295	263	2467	2812	2616	2320	2725	2529	291	27
Po	27	24	24	28	26	30	28	25	29	27	24	29	Po	26		30	27	25	29	27	24	28	26	30	28
Wt	28	25	25	29	27		29	26	30	28	25	30	Wt	27		31	28	26	30	28	25	29	27		29
Śr	29	26	26	30	28		30	27		29	26	31	Śr	28			29	27		29	26	30	28		30
Cz	30	27	27		29		31	28		30	27		Cz	29			30	28		30	27		29		31
Pi	31	28	28		30			29		31	28		Pi	30				29		31	28		30		
So			29		31			30			29		So	31				30			29		31		
Nie			304					3121			301		Nie					317			3021				
Po			31										Po								31				

KALENDARZ DIECEZJI POLSKICH

2013-02-28

<http://www.kkbids.episkopat.pl/index.php?id=200#id=853>

STYCZEŃ
LUTY
MARZEC
KWIECIEŃ
MAJ
CZERWIEC
LIPIEC
SIERPIEŃ
WRZESIEŃ
PAŹDZIERNIK
LISTOPAD
GRUDZIEŃ

STYCZEŃ

1	Oktawa Narodzenia Pańskiego
UROCZYSTOŚĆ ŚWIĘTEJ BOŻEJ RODZICIELKI MARYI	Uroczystość
	W diecezji zamojsko-lubaczowskiej:
ŚWIĘTEJ BOŻEJ RODZICIELKI MARYI, MATKI ODKUPICIELA,
głównej Patronki diecezji	Uroczystość
2	Świętych Bazylego Wielkiego i Grzegorza z Nazjanzu, biskupów i doktorów Kościoła	Wsp. obowiązkowe
3	Najświętszego Imienia Jezus	Wsp. dowolne
4		
5	W diecezji łowickiej:
Bł. Marceli Darowskiej, zakonnicy	Wsp. dowolne
6	OBJAWIENIE PAŃSKIE	Uroczystość
7	Św. Rajmunda z Penyafort, prezbitera	Wsp. dowolne
8		
9		
10	W diecezji drohiczyńskiej:
ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Drohiczynie	Święto
11		
12		
13	Św. Hilarego, biskupa i doktora Kościoła	Wsp. dowolne
14		
15		
16		
17	Św. Antoniego, opata	Wsp. obowiązkowe
18	W archidiecezji warmińskiej:
Bł. Reginy Protmann, dziewicy	Wsp. dowolne
19	Św. Józefa Sebastiana Pelczara, biskupa	Wsp. obowiązkowe
	W diecezji rzeszowskiej:
Św. JÓZEFA SEBASTIANA PELCZARA, biskupa, głównego patrona diecezji	Święto
20	Św. Fabiana, papieża i męczennika	Wsp. dowolne
	Św. Sebastiana, męczennika	Wsp. dowolne
21	Św. Agnieszki, dziewicy i męczennicy	Wsp. obowiązkowe
22	Św. Wincentego, diakona i męczennika	Wsp. dowolne
	Św. Wincentego Pallottiego, prezbitera	Wsp. dowolne
23	Błogosławionych Wincentego Lewoniuka i Towarzyszy, męczenników z Pratulina	Wsp. dowolne
	W diecezji siedleckiej:
Błogosławionych Wincentego Lewoniuka i Towarzyszy, męczenników z Pratulina	Wsp. obowiązkowe
24	Św. Franciszka Salezego, biskupa i doktora Kościoła	Wsp. obowiązkowe
25	NAWRÓCENIE ŚW. PAWŁA, APOSTOŁA	Święto
26	Świętych biskupów Tymoteusza i Tytusa	Wsp. obowiązkowe
27	Bł. Jerzego Matulewicza, biskupa	Wsp. obowiązkowe
28	Św. Tomasza z Akwinu, prezbitera i doktora Kościoła	Wsp. obowiązkowe
29	Bł. Bolesławy Marii Lament, dziewicy	Wsp. dowolne
	Św. Anieli Merici, dziewicy	Wsp. dowolne
	W archidiecezji białostockiej:
Bł. Bolesławy Marii Lament, dziewicy	Wsp. obowiązkowe

- 30 **W archidiecezji przemyskiej**
Bł. Bronisława Markiewicza, prezbitera Wsp. dowolne
W diecezji świdnickiej:
ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Świdnicy Święto
31 Św. Jana Bosko, prezbitera Wsp. obowiązkowe
Niedziela po 6 stycznia:
CHRZEST PAŃSKI Święto

LUTY

- 1 **W archidiecezji gnieźnieńskiej:**
ROCZNICA POŚWIĘCENIA BAZYLIKI PRYMASOWSKIEJ w Gnieźnie Święto
2 OFIAROWANIE PAŃSKIE Święto
3 Św. Błażeja, biskupa i męczennika Wsp. dowolne
Św. Oskara, biskupa Wsp. dowolne
4
5 Św. Agaty , dziewicy i męczennicy Wsp. obowiązkowe
6 Świętych męczenników Pawła Miki i Towarzyszy Wsp. obowiązkowe
7
8 Św. Hieronima Emilianego Wsp. dowolne
Św. Józefiny Bakhity, dziewicy Wsp. dowolne
9
10 Św. Scholastyki, dziewicy Wsp. obowiązkowe
11 Najśw. Maryi Panny z Lourdes Wsp. dowolne
12
13
14 ŚWIĘTYCH CYRYLA, MNICHA, I METODEGO, BISKUPA, Patronów Europy Święto
15 **W archidiecezji białostockiej**
Bł. Michała Sopoćko, prezbitera Wsp. dowolne
16
17 Świętych Siedmiu Założycieli Zakonu Serwitów Najśw. Maryi Panny Wsp. dowolne
18
19
20
21 Św. Piotra Damiana, biskupa i doktora Kościoła Wsp. dowolne
22 KATEDRY ŚWIĘTEGO PIOTRA, APOSTOŁA Święto
23 Św. Polikarpa, biskupa i męczennika Wsp. obowiązkowe
W diecezji toruńskiej:
Bł. Stefana Wincentego Frelichowskiego, prezbitera i męczennika Wsp. obowiązkowe
24 **W diecezji toruńskiej:**
Św. Polikarpa, biskupa i męczennika Wsp. obowiązkowe
25
26
27
28

MARZEC

1		
2		
3		
4	Św. KAZIMIERZA, KRÓLEWICZA W archidiecezji białostockiej i diecezjach drohiczyńskiej, łomżyńskiej i radomskiej: Św. KAZIMIERZA, KRÓLEWICZA, głównego patrona metropolii i diecezji W archidiecezji krakowskiej: Św. KAZIMIERZA, KRÓLEWICZA, patrona archidiecezji	Święto Uroczystość Święto
5		
6		
7	Świętych męczennic Perpetuy i Felicyty	Wsp. obowiązkowe
8	Św. Jana Bożego, zakonnika W diecezji pelplińskiej: ROCZNICA POŚWIĘCENIA BAZYLIKI KATEDRALNEJ w Pelplinie	Wsp. dowolne Święto
9	Św. Franciszki Rzymianki, zakonnicy	Wsp. dowolne
10		
11		
12	W diecezji polowej: ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Warszawie	Święto
13		
14		
15	W archidiecezjach krakowskiej i warszawskiej oraz diecezji warszawsko-praskiej: Św. Klemensa Marii Hofbauera, prezbitera	Wsp. obowiązkowe
16		
17	Św. Patryka, biskupa	Wsp. dowolne
18	Św. Cyryla Jerozolimskiego, biskupa i doktora Kościoła	Wsp. dowolne
19	ŚW. JÓZEFA, OBLUBIEŃCA NAJŚW. MARYI PANNY W archidiecezji łódzkiej i diecezji wrocławskiej: ŚW. JÓZEFA, OBLUBIEŃCA NAJŚW. MARYI PANNY, głównego patrona archidiecezji i diecezji W diecezji kaliskiej: ŚW. JÓZEFA, OBLUBIEŃCA NAJŚW. MARYI PANNY, OPIEKUNA ZBAWICIELA, głównego Patrona diecezji W diecezji legnickiej: ŚW. JÓZEFA, OBLUBIEŃCA NAJŚW. MARYI PANNY, OPIEKUNA ZBAWICIELA patrona diecezji	Uroczystość Uroczystość Uroczystość
20		
21		
22		
23	Św. Turybiusza z Mogrovejo, biskupa	Wsp. dowolne
24		
25	ZWIASTOWANIE PAŃSKIE	Uroczystość
26		
27		
28		

29
30
31

KWIECIEŃ

1		
2	Św. Franciszka z Pauli, pustelnika	Wsp. dowolne
3		
4	Św. Izydora, biskupa i doktora Kościoła	Wsp. dowolne
5	Św. Wincentego Ferreriusza, prezbitera	Wsp. dowolne
6		
7	Św. Jana Chrzcziciela de la Salle, prezbitera	Wsp. obowiązkowe
8		
9		
10		
11		
12		
13	Św. Marcina I, papieża i męczennika	Wsp. dowolne
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		
21	Św. Anzelma, biskupa i doktora Kościoła	Wsp. dowolne
22		
23	ŚW. WOJCIECHA, BISKUPA I MĘCZENNIKA, głównego patrona Polski, archidiecezji gnieźnieńskiej, gdańskiej i warmińskiej oraz diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej i elbląskiej	Uroczystość
24	Św. Fidelisa z Sigmaringen, prezbitera i męczennika	Wsp. dowolne
	Św. Jerzego, męczennika	Wsp. dowolne
	W diecezji pelplińskiej:	
	Św. Jerzego, męczennika	Wsp. obowiązkowe
	W archidiecezji białostockiej:	
	ŚW. JERZEGO, MĘCZENNIKA, głównego patrona archidiecezji	Uroczystość
25	ŚW. MARKA EWANGELISTY	Święto
26		
27		
28	Św. Piotra Chanela, prezbitera i męczennika	Wsp. dowolne
	Św. Ludwika Marii Grignon de Monfort, prezbitera	Wsp. dowolne
29	Św. KATARZYNY SIENEŃSKIEJ, DZIEWICY I DOKTORA KOŚCIOŁA, patronki Europy	Święto
30	Św. Piusa V, papieża	Wsp. dowolne

Niedziela w Oktawie Wielkanocnej:

II NIEDZIELA WIELKANOCNA czyli MIŁOSIERDZIA BOŻEGO

Uroczystość

MAJ

1	Św. Józefa, rzemieślnika
W archidiecezji katowickiej:
ŚW. JÓZEFA, RZEMIEŚLNIKA | Wsp. dowolne

Święto |
| 2 | Św. Atanazego, biskupa i doktora Kościoła | Wsp. obowiązkowe |
| 3 | NAJŚW. MARYI PANNY, KRÓLOWEJ POLSKI, głównej patronki Polski,
archidiecezji częstochowskiej i przemyskiej oraz ordynariatu polowego
W Ordynariacie Polowym Wojska Polskiego:
NAJŚW. MARYI PANNY, KRÓLOWEJ POLSKI,
HETMANKI ŻOŁNIERZA POLSKIEGO, głównej Patronki ordynariatu polowego | Uroczystość

Uroczystość |
| 4 | Św. Floriana, męczennika
W archidiecezji katowickiej i diecezji warszawsko-praskiej:
Św. Floriana, męczennika, patrona diecezji | Wsp. obowiązkowe

Wsp. obowiązkowe |
| 5 | Św. Stanisława Kazimierczyka, prezbitera
W archidiecezji przemyskiej:
ROCZNICA POŚWIĘCENIA BAZYLIKI KATEDRALNEJ w Przemyśle | Wsp. dowolne

Święto |
| 6 | ŚWIĘTYCH APOSTOŁÓW FILIPA I JAKUBA | Święto |
| 7 | W diecezji kieleckiej:
NAJŚW. MARYI PANNY, MATKI ŁASKI BOŻEJ | Święto |
| 8 | ŚW. STANISŁAWA, BISKUPA I MĘCZENNIKA, głównego patrona Polski,
archidiecezji krakowskiej, lubelskiej, poznańskiej i warszawskiej oraz diecezji
kieleckiej, płockiej, sandomierskiej, świdnickiej i tarnowskiej | Uroczystość |
9		
10		
11		
12	Świętych męczenników Nereusza i Achillesa
Św. Pankracego, męczennika
W diecezji toruńskiej
Bł. Juty z Bielezyna | Wsp. dowolne
Wsp. dowolne

Wsp. dowolne |
13	Najśw. Maryi Panny z Fatimy	Wsp. dowolne
14	ŚW. MACIEJA, APOSTOŁA	Święto
15		
16	ŚW. ANDRZEJA BOBOLI, PREZBITERA I MĘCZENNIKA, patrona Polski
oraz archidiecezji warmińskiej i diecezji łomżyńskiej
W metropolii warszawskiej:
ŚW. ANDRZEJA BOBOLI, PREZBITERA I MĘCZENNIKA, patrona metropolii
W diecezji gliwickiej:
ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Gliwicach | Święto

Uroczystość

Święto |
| 17 | W diecezji elbląskiej:
ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Elblągu
W diecezji gliwickiej:
ŚW. ANDRZEJA BOBOLI, PREZBITERA I MĘCZENNIKA | Święto

Święto |
| 18 | Św. Jana I, papieża i męczennika
W archidiecezji warszawskiej i w diecezji włocławskiej:
Bł. Stanisława Papczyńskiego, prezbitera | Wsp. dowolne

Wsp. dowolne |
| 19 | | |
| 20 | Św. Bernardyna ze Sieny, prezbitera | Wsp. dowolne |

21 Świętych męczenników Krzysztofa Magallanesa, prezbitera i Towarzyszy W archidiecezji krakowskiej: Św. Jana Nepomucena, prezbitera i męczennika W metropolii górnośląskiej oraz diecezji bielsko-żywieckiej i świdnickiej: Św. Jana Nepomucena, prezbitera i męczennika	Wsp. dowolne Wsp. dowolne Wsp. obowiązkowe
22 Św. Rity z Cascia, zakonnicy W archidiecezji katowickiej i diecezji świdnickiej: Świętych męczenników Krzysztofa Magallanesa, prezbitera i Towarzyszy	Wsp. Dowolne Wsp. dowolne
23	
24 Najśw. Maryi Panny, Wspomożycielki Wiernych	Wsp. obowiązkowe
25 Św. Bedy Czcigodnego, prezbitera i doktora Kościoła Św. Grzegorza VII, papieża Św. Marii Magdaleny de Pazzi, dziewicy	Wsp. dowolne Wsp. dowolne Wsp. dowolne
26 Św. Filipa Nereusza, prezbitera	Wsp. obowiązkowe
27 Św. Augustyna z Canterbury, biskupa	Wsp. dowolne
28	
29 Św. Urszuli Ledóchowskiej, dziewicy W archidiecezji poznańskiej: Św. Urszuli Ledóchowskiej, dziewicy, patronki archidiecezji	Wsp. obowiązkowe Wsp. obowiązkowe
30 Św. Jana Sarkandra, prezbitera i męczennika Św. Zdzisławy W archidiecezji katowickiej: Św. Jana Sarkandra, prezbitera i męczennika W diecezji bielsko-żywieckiej: Św. Jana Sarkandra, prezbitera i męczennika, patrona diecezji W archidiecezji białostockiej: ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Białymstoku W archidiecezji szczecińsko-kamieńskiej: ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Szczecinie	Wsp. dowolne Wsp. dowolne Wsp. obowiązkowe Wsp. obowiązkowe Święto Święto Święto
31 NAWIEDZENIE NAJŚW. MARYI PANNY	Święto
Siódma Niedziela Wielkanocna: WNIEBOWSTĄPIENIE PAŃSKIE	Uroczystość
Poniedziałek po Zesłaniu Ducha Świętego: NAJŚW. MARYI PANNY, MATKI KOŚCIOŁA W archidiecezji szczecińsko-kamieńskiej oraz w diecezji drohiczyńskie i elckiej: NAJŚW. MARYI PANNY, MATKI KOŚCIOŁA, głównej patronki archidiecezji i diecezji	Święto Uroczystość
Czwartek po Zesłaniu Ducha Świętego JEZUSA CHRYSUSA, , NAJWYŻSZEGO I WIECZNEGO KAPŁANA	Święto
Pierwsza niedziela po Zesłaniu Ducha Świętego: NAJŚWIĘTSZEJ TRÓJCY	Uroczystość
Czwartek po Najświętszej Trójcy: NAJŚWIĘTSZEGO CIAŁA I KRWI CHRYSUSA	Uroczystość

CZERWIEC

1 Św. Justyna, męczennika	Wsp. obowiązkowe
2 Świętych męczenników Marcelina i Piotra	Wsp. dowolne

W diecezji legnickiej:		
	Matki Bożej Łaskawej	Wsp. obowiązkowe
W diecezji sandomierskiej:		
	Błogosławionych męczenników Sadoka i towarzyszy	Wsp. obowiązkowe
W diecezji rzeszowskiej:		
	ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Rzeszowie	Święto
3	Św. męczenników Karola Lwanga i Towarzyszy	Wsp. obowiązkowe
4		
5	Św. Bonifacego, biskupa i męczennika	Wsp. obowiązkowe
6	Św. Norberta, biskupa	Wsp. dowolne
W diecezji toruńskiej:		
	Bł. Marii Karłowskiej, zakonnicy	Wsp. dowolne
7		
8	Św. Jadwigi Królowej	Wsp. obowiązkowe
9	Św. Efrema, diakona i doktora Kościoła	Wsp. dowolne
W archidiecezji warszawskiej:		
	ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Warszawie	Święto
W archidiecezji lubelskiej:		
	ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Lublinie	Święto
10	Bł. Bogumiła, biskupa	Wsp. obowiązkowe
W archidiecezjach gnieźnieńskiej i poznańskiej oraz diecezji wrocławskiej:		
	Bł. Bogumiła, biskupa, patrona diecezji	Wsp. obowiązkowe
11	Św. Barnaby, Apostoła	Wsp. obowiązkowe
W diecezji radomskiej:		
	ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Radomiu	Święto
12	Błogosławionych męczenników Antoniego Nowowiejskiego, biskupa i Towarzyszy	Wsp. dowolne
W archidiecezji częstochowskiej:		
	Błogosławionych męczenników Ludwika Rocha Gietyngiera i Maksymiliana Binkiewicza, prezbiterów i Towarzyszy	Wsp. dowolne
W archidiecezji gnieźnieńskiej:		
	Błogosławionych męczenników Jana Nepomucena Chrzana, prezbitera i Towarzyszy	Wsp. obowiązkowe
W archidiecezji gdańskiej:		
	Błogosławionych męczenników Mariana Góreckiego, prezbitera i Towarzyszy	Wsp. obowiązkowe
W archidiecezji katowickiej:		
	Błogosławionych męczenników Emila Szramka i Józefa Czempieła, prezbiterów i Towarzyszy	Wsp. obowiązkowe
W archidiecezji lubelskiej:		
	Błogosławionych męczenników Władysława Goral, biskupa, Kazimierza Gostyńskiego, prezbitera, Antoniego Zawistowskiego, Prezbitera, i Stanisława Mysakowskiego, prezbitera	Wsp. obowiązkowe
W diecezji świdnickiej:		
	Błogosławionych męczenników Władysława Błądzińskiego, prezbitera, i Towarzyszy	Wsp. dowolne
W diecezji tarnowskiej:		
	Błogosławionych męczenników Romana Sitko i Towarzyszy	Wsp. obowiązkowe
W diecezji toruńskiej:		
	Błogosławionych męczenników Nowowiejskiego, biskupa i Towarzyszy	Wsp. obowiązkowe
W diecezji płockiej:		

	Błogosławionych męczenników Antoniego Nowowiejskiego, biskupa i bł. Leona Wetmańskiego, biskupa i Towarzyszy	Wsp. obowiązkowe
	W diecezji radomskiej:	
	Św. Barnaby, Apostoła	Wsp. obowiązkowe
13	Św. Antoniego z Padwy, prezbitera i doktora Kościoła	Wsp. obowiązkowe
14	Bł. Michała Kozala, biskupa i męczennika	Wsp. obowiązkowe
	W diecezji bydgoskiej:	
	BŁ. MICHAŁA KOZALA, biskupa i męczennika, głównego patrona diecezji	Uroczystość
15	Bł. Jolanty, zakonnicy	Wsp. obowiązkowe
	W archidiecezji gnieźnieńskiej:	
	Bł. Jolanty, zakonnicy, patronki archidiecezji	Wsp. obowiązkowe
	W diecezji kaliskiej:	
	Bł. Jolanty, Księżnej Kaliskiej, zakonnicy	Wsp. obowiązkowe
16		
17	Św. Alberta Chmielowskiego, zakonnika	Wsp. obowiązkowe
	W diecezji sosnowieckiej:	
	ŚW. ALBERTA CHMIELOWSKIEGO, zakonnika, głównego patrona diecezji	Uroczystość
18		
19	Św. Romualda, opata	Wsp. dowolne
20	W diecezji opolskiej i świdnickiej :	
	Św. Alojzego Gonzagi, zakonnika	Wsp. obowiązkowe
21	Św. Alojzego Gonzagi, zakonnika	Wsp. obowiązkowe
	W diecezji opolskiej:	
	Najśw. Maryi Panny Opolskiej	Wsp. obowiązkowe
	W diecezji świdnickiej:	
	Najśw. Maryi Panny, Przyczyny Naszej Radości	Wsp. obowiązkowe
22	Św. Paulina z Noli, biskupa	Wsp. dowolne
	Świętych męczenników Jana Fishera, biskupa, i Tomasza More'a	Wsp. dowolne
23		
24	NARODZENIE ŚW. JANA CHRZCICIELA	Uroczystość
25	W archidiecezji poznańskiej:	
	Najśw. Maryi Panny Świętogórskiej z Gostynia	Wsp. obowiązkowe
	W archidiecezji warmińskiej:	
	Bł. Doroty z Mątów	Wsp. obowiązkowe
	W diecezji elbląskiej:	
	Bł. Doroty z Mstowów, patronki diecezji	Wsp. obowiązkowe
	W archidiecezji gdańskiej:	
	Bł. Doroty z Mątów	Wsp. dowolne
26	Św. Zygmunta Gorazdowskiego, prezbitera	Wsp. dowolne
	W diecezji pelplińskiej:	
	Św. Cyryla Aleksandryjskiego, biskupa i doktora Kościoła	Wsp. dowolne
27	Św. Cyryla Aleksandryjskiego, biskupa i doktora Kościoła	Wsp. dowolne
	W diecezji pelplińskiej:	
	Najśw. Maryi Panny Nieustającej Pomocy	Wsp. obowiązkowe
	W diecezji toruńskiej:	
	NAJŚW. MARYI PANNY NIEUSTAJĄCEJ POMOCY, głównej patronki diecezji	Uroczystość
28	Św. Ireneusza, biskupa i męczennika	Wsp. obowiązkowe

29 ŚWIĘTYCH APOSTOŁÓW PIOTRA I PAWŁA	Uroczystość
W diecezjach gliwickiej i legnickiej:	
ŚWIĘTYCH APOSTOŁÓW PIOTRA I PAWŁA, głównych patronów diecezji	Uroczystość
30 Świętych Pierwszych Męczenników Św. Kościoła Rzymskiego	Wsp. dowolne
Piątek po drugiej niedzieli po Zesłaniu Ducha Świętego:	
NAJŚWIĘTSZEGO SERCA PANA JEZUSA	Uroczystość
Sobota po uroczystości N. Serca P. Jezusa:	
(po drugiej niedzieli po Zesłaniu Ducha Świętego)	
Niepokalanego Serca Najśw. Maryi Panny	Wsp. obowiązkowe

LIPIEC

1 Św. Ottona, biskupa	Wsp. dowolne
W archidiecezji szczecińsko-kamieńskiej:	
Św. Ottona, biskupa, patrona diecezji	Wsp. obowiązkowe
2 W diecezji siedleckiej	
NMP Kodeńskiej	Wsp. obowiązkowe
W diecezji tarnowskiej:	
NMP TUCHOWSKIEJ	Święto
W diecezji włocławskiej:	
NMP Licheńskiej	Wsp. obowiązkowe
3 Św. TOMASZA APOSTOŁA	Święto
4 Św. Elżbiety Portugalskiej	Wsp. dowolne
W archidiecezji krakowskiej:	
ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Krakowie	Święto
5 Św. Antoniego Marii Zaccarii, prezbitera	Wsp. dowolne
Św. Marii Goretti, dziewicy i męczennicy	Wsp. dowolne
6 Bł. Marii Teresy Ledóchowskiej, dziewicy	Wsp. obowiązkowe
7	
8 Św. Jana z Dukli , prezbitera	Wsp. obowiązkowe
W archidiecezji przemyskiej:	
ŚW. JANA Z DUKLI, prezbitera, patrona archidiecezji	Wsp. obowiązkowe
9 Świętych męczenników Augustyna Zhao Rong, prezbitera i Towarzyszy	Wsp. dowolne
10	
11 Św. BENEDYKTA, OPATA, patrona Europy	Święto
12 Św. Brunona Bonifacego z Kwerfurtu, biskupa i męczennika	Wsp. obowiązkowe
W diecezji łomżyńskiej:	
ŚW. BRUNONA BONIFACEGO Z KWERFURTU,	
BISKUPA I MĘCZENNIKA, głównego patrona diecezji	Uroczystość
W archidiecezji warmińskiej:	
Św. Brunona Bonifacego z Kwerfurtu, biskupa i męczennika,	
patrona archidiecezji	Wsp. obowiązkowe
13 Świętych pustelników Andrzeja Świerada i Benedykta	Wsp. obowiązkowe
W diecezji tarnowskiej:	

Świętych pustelników Andrzeja Świerada i Benedykta, patronów diecezji	Wsp. obowiązkowe
14 Św. Kamila de Lellis, prezbitera	Wsp. dowolne
Św. Henryka, cesarza	Wsp. dowolne
15 Św. Bonawentury, biskupa i doktora Kościoła	Wsp. obowiązkowe
16 Najśw. Maryi Panny z Góry Karmel	Wsp. obowiązkowe
17	
18 Św. Szymona z Lipnicy, prezbitera	Wsp. dowolne
W diecezji tarnowskiej	
Św. Szymona z Lipnicy, prezbitera	Wsp. obowiązkowe
19	
20 Bł. Czesława, prezbitera	Wsp. obowiązkowe
W archidiecezji wrocławskiej i diecezji opolskiej:	
Bł. Czesława, prezbitera, patrona archidiecezji i diecezji	Wsp. obowiązkowe
21 Św. Wawrzyńca z Brindisi, prezbitera i doktora Kościoła	Wsp. dowolne
Św. Apolinarego, biskupa i męczennika	Wsp. dowolne
22 Św. Marii Magdaleny	Wsp. obowiązkowe
23 Św. BRYGIDY, ZAKONNICZY, patronki Europy	Święto
24 Św. Kingi, dziewicy	Wsp. obowiązkowe
W diecezji tarnowskiej:	
Św. Kingi, dziewicy, patronki diecezji	Wsp. obowiązkowe
25 Św. JAKUBA, APOSTOŁA	Święto
26 Świętych Rodziców NMP Joachima i Anny	Wsp. obowiązkowe
W diecezji opolskiej:	
ŚW. ANNY, MATKI NAJŚW. MARYI PANNY, głównej patronki diecezji opolskiej	Uroczystość
W diecezji gliwickiej:	
Św. Anny, Matki NMP, patronki diecezji	Wsp. obowiązkowe
27 W diecezji opolskiej i gliwickiej:	
Św. Joachima, ojca Najśw. Maryi Panny	Wsp. obowiązkowe
28 Św. Sarbeliusza Makhłuf, prezbitera	Wsp. dowolne
29 Św. Marty	Wsp. obowiązkowe
30 Św. Piotra Chryzologa, biskupa i doktora Kościoła	Wsp. dowolne
31 Św. Ignacego z Loyoli, prezbitera	Wsp. obowiązkowe

SIERPIEŃ

1 Św. Alfonsa Marii Liguoriego, biskupa i doktora Kościoła	Wsp. obowiązkowe
2 Św. Euzebiusza z Vercellii, biskupa	Wsp. dowolne
Św. Piotra Juliani Eymarda, prezbitera	Wsp. dowolne
W archidiecezji przemyskiej	
Bł. Augustyna Czartoryskiego, prezbitera	Wsp. dowolne
3	
4 Św. Jana Marii Vianneya, prezbitera	Wsp. obowiązkowe
5 Rocznica poświęcenia rzymskiej Bazyliki Najśw. Maryi Panny	Wsp. dowolne
6 PRZEMIENIENIE PAŃSKIE	Święto

Św. JACKA, PREZBITERA, patrona archidiecezji	Święto
18 W archidiecezji poznańskiej Bł. Sancji Szymkowiak, dziewicy	Wsp. obowiązkowe
19 Św. Jana Eudesa, prezbitera W diecezji elckiej: ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Elku	Wsp. dowolne
20 Św. Bernarda, opata i doktora Kościoła W diecezji pelplińskiej: Św. Bernarda, opata i doktora Kościoła, patrona diecezji	Święto Wsp. obowiązkowe
21 Św. Piusa X, papieża	Wsp. obowiązkowe
22 Najśw. Maryi Panny, Królowej	Wsp. obowiązkowe
23 Św. Róży z Limy, dziewicy W diecezji rzeszowskiej Bł. Władysława Findysza, prezbitera i męczennika	Wsp. dowolne
24 Św. BARTŁOMIEJA, APOSTOŁA	Wsp. obowiązkowe
25 Św. Ludwika Św. Józefa Kalasantego, prezbitera	Święto Wsp. dowolne
26 NAJŚW. MARYI PANNY CZĘSTOCHOWSKIEJ, W metropolii częstochowskiej: MAJŚW. MARYI PANNY CZĘSTOCHOWSKIEJ, głównej Patronki metropolii	Wsp. dowolne
27 Św. Moniki	Uroczystość
28 Św. Augustyna, biskupa i doktora Kościoła	Uroczystość
29 Męczeństwo św. Jana Chrzciciela	Wsp. obowiązkowe
30	Wsp. obowiązkowe
31	

WRZESIEŃ

1 Bł. Bronisławy, dziewicy W diecezji opolskiej: Bł. Bronisławy, dziewicy, patronki diecezji W archidiecezji warmińskiej: Najśw. Maryi Panny Królowej Pokoju	Wsp. obowiązkowe
2 W archidiecezji warmińskiej: Bł. Bronisławy, dziewicy	Wsp. obowiązkowe
3 Św. Grzegorza Wielkiego, papieża i doktora Kościoła	Wsp. obowiązkowe
4 Bł. Marii Stelli, dziewicy i męczennicy oraz Towarzyszek W archidiecezji częstochowskiej Błogosławionych dziewic i męczennic Marii Kanuty (Józefy Chrobot) i towarzyszek W diecezji łomżyńskiej: ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Łomży	Wsp. dowolne
5	Święto
6	
7 Św. Melchiora Grodzieckiego, prezbitera i męczennika W diecezji bielsko-żywieckiej: Św. Melchiora Grodzieckiego, prezbitera i męczennika W archidiecezji lubelskiej i diecezji warszawsko-praskiej Bł. Ignacego Kłopotowskiego, prezbitera	Wsp. dowolne Wsp. obowiązkowe Wsp. obowiązkowe

	W archidiecezji katowickiej	
	Bł. Ignacego Kłopotowskiego, prezbitera	Wsp. dowolne
8	NARODZENIE NAJŚW. MARYI PANNY	Święto
	W diecezji bydgoskiej:	
	NAJŚW. MARYI PANNY, MATKI PIĘKNEJ MIŁOŚCI, głównej patronki diecezji	Uroczystość
	W diecezji tarnowskiej:	
	NARODZENIE NAJŚW. MARYI PANNY, głównej patronki diecezji	Uroczystość
	W archidiecezji warmińskiej:	
	NARODZENIE NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY GIETRZWAŁDZKIEJ	Święto
9	Bł. Anieli Salawy, dziewicy	Wsp. dowolne
	Św. Piotra Klawera, prezbitera	Wsp. dowolne
	W archidiecezji krakowskiej:	
	Bł. Anieli Salawy, dziewicy	Wsp. obowiązkowe
	W diecezji zielonogórsko-gorzowskiej:	
	ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Gorzowie	Święto
10		
11		
12	Najśw. Imienia Maryi	Wsp. dowolne
	W archidiecezji katowickiej:	
	NAJŚW. MARYI PANNY Z PIEKAR, głównej patronki diecezji	Uroczystość
	W diecezji gliwickiej:	
	Najśw. Maryi Panny, Matki Sprawiedliwości i Miłości Społecznej, patronki diecezji	Wsp. obowiązkowe
	W diecezji rzeszowskiej:	
	Najśw. Maryi Panny Rzeszowskiej	Wsp. obowiązkowe
13	Św. Jana Chryzostoma, biskupa i doktora Kościoła	Wsp. obowiązkowe
14	PODWYŻSZENIE KRZYŻA ŚWIĘTEGO	Święto
15	Najśw. Maryi Panny Bolesnej	Wsp. obowiązkowe
16	Świętych męczenników Korneliusza, papieża, i Cypriana, biskupa	Wsp. obowiązkowe
17	Św. Roberta Bellarmina, biskupa i doktora Kościoła	Wsp. dowolne
	Św. Zygmunta Szczęsnego Felińskiego, biskupa	Wsp. dowolne
	W archidiecezji warszawskiej:	
	Św. Zygmunta Szczęsnego Felińskiego, biskupa	Wsp. obowiązkowe
18	Św. STANISŁAWA KOSTKI, ZAKONNIKA, patrona Polski	Święto
	W diecezji płockiej i archidiecezji warszawskiej:	
	Św. STANISŁAWA KOSTKI, ZAKONNIKA, patrona diecezji	Święto
19	Św. Januarego, biskupa i męczennika	Wsp. dowolne
	W diecezji legnickiej	
	Świętych męczenników Andrzeja Kim Taegon, prezbitera, Pawła Chong Hasang i i Towarzyszy	Wsp. dowolne
	W diecezji świdnickiej:	
	Bł. Gerharda Hirschfeldera, prezbitera i męczennika	Wsp. dowolne
20	Świętych męczenników Andrzeja Kim Taegon, prezbitera, Pawła Chong Hasang i Towarzyszy	Wsp. obowiązkowe
	W diecezji legnickiej:	
	ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Legnicy	Święto
21	Św. MATEUSZA, APOSTOŁA I EWANGELISTY	Święto
22	W archidiecezji krakowskiej	

Bł. Bernardyny Marii Jabłońskiej, zakonnicy	Wsp. obowiązkowe
W diecezji zamojsko-lubaczowskiej	
Bł. Bernardyny Marii Jabłońskiej, zakonnicy	Wsp. dowolne
W diecezji siedleckiej:	
ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Siedlcach	Święto
23 Św. Pio z Pietrelciny, prezbitera	Wsp. obowiązkowe
24 W diecezji bielsko-żywieckiej:	
ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Bielsku Białej	Święto
W diecezji kaliskiej:	
ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Kaliszu	Święto
25 Bł. Władysława z Gielniowa, prezbitera	Wsp. obowiązkowe
W archidiecezji warmińskiej:	
ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO we Fromborku	Święto
26 Świętych męczenników Kosmy i Damiana	Wsp. dowolne
Świętych męczenników Wawrzyńca Ruiz i Towarzyszy	Wsp. dowolne
W diecezji kieleckiej:	
ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Kielcach	Święto
W diecezji siedleckiej:	
Najświętszej Maryi Panny Leśniańskiej	Wsp. obowiązkowe
27 Św. Wincentego à Paulo, prezbitera	Wsp. obowiązkowe
28 Św. Wacława, męczennika	Wsp. obowiązkowe
29 ŚWIĘTYCH ARCHANIOŁÓW MICHAŁA, GABRIELA I RAFAŁA	Święto
W diecezji warszawsko-praskiej:	
ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO	Święto
30 Św. Hieronima, prezbitera i doktora Kościoła	Wsp. obowiązkowe

PAŹDZIERNIK

1 Św. Teresy od Dzieciątka Jezus, dziewicy i Doktora Kościoła	Wsp. obowiązkowe
2 Świętych Aniołów Stróżów	Wsp. obowiązkowe
3 W diecezji warszawsko-praskiej	
ŚWIĘTYCH ARCHANIOŁÓW MICHAŁA, GABRIELA I RAFAŁA	Święto
4 Św. Franciszka z Asyżu	Wsp. obowiązkowe
5 Św. Faustyny Kowalskiej, zakonnicy	Wsp. obowiązkowe
W diecezji włocławskiej:	
ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO we Włocławku	Święto
W diecezji toruńskiej	
ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Toruniu	Święto
6 Św. Brunona, prezbitera	Wsp. dowolne
W diecezji włocławskiej	
Św. Faustyny Kowalskiej, dziewicy	Wsp. obowiązkowe
7 Najśw. Maryi Panny Różańcowej	Wsp. obowiązkowe
8	
9 Bł. Wincentego Kadłubka, biskupa	Wsp. obowiązkowe
W diecezji kieleckiej	
Bł. Wincentego Kadłubka, biskupa, patrona diecezji	Wsp. obowiązkowe
W diecezji sandomierskiej	
Bł. Wincentego Kadłubka, biskupa, patrona diecezji	Wsp. obowiązkowe

W archidiecezji krakowskiej:	
BŁ. WINCENTEGO KADŁUBKA, BISKUPA	Święto
10 Bł. Marii Angeli Truszkowskiej, dziewicy	Wsp. dowolne
Świętych męczenników Dionizego, biskupa, i Towarzyszy	Wsp. dowolne
Św. Jana Leonardiego, prezbitera	Wsp. dowolne
W diecezji kaliskiej:	
Bł. Marii Angeli Truszkowskiej, dziewicy	Wsp. obowiązkowe
11	
12 Bł. Jana Beyzyma, prezbitera	Wsp. dowolne
W archidiecezji poznańskiej:	
ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Poznaniu	Święto
13 Bł. Honorata Koźmińskiego, prezbitera	Wsp. obowiązkowe
W diecezji łowickiej:	
BŁ. HONORATA KOŹMIŃSKIEGO, PREZBITERA, głównego patrona diecezji	Uroczystość
14 Św. Kaliksta I, papieża i męczennika	Wsp. dowolne
Św. Małgorzaty Marii Alacoque, dziewicy	Wsp. dowolne
W archidiecezji gnieźnieńskiej:	
Bł. Radzima Gaudentego, biskupa	Wsp. obowiązkowe
W diecezji łowickiej:	
ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Łowiczu	Święto
W archidiecezji łódzkiej:	
Św. Teresy od Jezusa, dziewicy i doktora Kościoła	Wsp. dowolne
15 Św. Teresy od Jezusa, dziewicy i doktora Kościoła	Wsp. obowiązkowe
W archidiecezji łódzkiej:	
ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Łodzi	Święto
16 Św. Jadwigi Śląskiej	Wsp. obowiązkowe
W archidiecezjach wrocławskiej i katowickiej	
oraz w diecezjach gliwickiej, legnickiej, opolskiej i świdnickiej:	
ŚW. JADWIGI ŚLĄSKIEJ, głównej patronki Śląska i archidiecezji wrocławskiej	Uroczystość
17 Św. Ignacego Antiocheńskiego, biskupa i męczennika	Wsp. obowiązkowe
18 Św. ŁUKASZA, EWANGELISTY	Święto
19 Świętych męczenników Jana de Brebeuf, Izaaka Jogues'a, prezbitarów,	
oraz Towarzyszy	Wsp. dowolne
Św. Pawła od Krzyża, prezbitera	Wsp. dowolne
W archidiecezji warszawskiej i w diecezji legnickiej	
oraz Ordynariacie Polowym Wojska Polskiego:	
Bł. Jerzego Popiełuszki, prezbitera i męczennika	Wsp. dowolne
20 Św. Jana Kantego, prezbitera	Wsp. obowiązkowe
W archidiecezji krakowskiej	
ŚW. JANA KANTEGO, PREZBITERA, głównego patrona archidiecezji i diecezji	Uroczystość
W archidiecezji lubelskiej i diecezji bielsko-żywieckiej:	
Św. Jana Kantego, prezbitera, patrona diecezji	Wsp. obowiązkowe
21 Bł. Jakuba Strzemię	Wsp. obowiązkowe
22 Bł. Jana Pawła II, papieża	Wsp. obowiązkowe
W archidiecezji gnieźnieńskiej	
Przeniesienie relikwii św. Wojciecha	Wsp. obowiązkowe
W diecezji sandomierskiej	

ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Sandomierzu	Święto
W diecezji tarnowskiej:	
ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Tarnowie	Święto
23 Św. Jana Kapistrana, prezbitera	Wsp. dowolne
Św. Józefa Bilczewskiego, biskupa	Wsp. dowolne
24 Św. Antoniego Marii Clareta, biskupa	Wsp. dowolne
W archidiecezji przemyskiej	
Bł. Jana Wojciecha Balickiego, prezbitera	Wsp. obowiązkowe
25 W diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej:	
ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Koszalinie	Święto
W archidiecezji przemyskiej	
Św. Antoniego Marii Clareta, biskupa	Wsp. dowolne
26 W diecezji bielsko-żywieckiej	
bł. Celinę Borzęckiej, zakonnicy	Wsp. dowolne
27	
28 ŚWIĘTYCH APOSTOŁÓW SZYMONA I JUDY TADEUSZA	Święto
W diecezji siedleckiej:	
ŚWIĘTYCH APOSTOŁÓW SZYMONA I JUDY TADEUSZA, głównych patronów diecezji	Uroczystość
29 W archidiecezji częstochowskiej:	
ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Częstochowie	Święto
30 W archidiecezji katowickiej:	
ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Katowicach	Święto
31	
Ostatnia niedziela października:	
W kościołach poświęconych, w których data poświęcenia jest nieznana:	
ROCZNICA POŚWIĘCENIA WŁASNEGO KOŚCIOŁA	Uroczystość
W diecezji bydgoskiej:	
ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Bydgoszczy	Święto

LISTOPAD

1 WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH	Uroczystość
2 WSPOMNIENIE WSZYSTKICH WIERNYCH ZMARŁYCH	
3 Św. Marcina de Porres, zakonnika	Wsp. dowolne
4 Św. Karola Boromeusza, biskupa	Wsp. obowiązkowe
5	
6	
7	
8 W diecezji płockiej:	
ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Płocku	Święto
9 ROCZNICA POŚWIĘCENIA BAZYLIKI LATERAŃSKIEJ	Święto
10 Św. Leona Wielkiego, papieża i doktora Kościoła	Wsp. obowiązkowe
W diecezji łowickiej	
Św. Leona Wielkiego, papieża i doktora Kościoła	Wsp. dowolne
Św. Marcina z Tours, biskupa	Wsp. dowolne
11 Św. Marcina z Tours, biskupa	Wsp. obowiązkowe

W diecezji łowickiej:	
ŚW. WIKTORII, DZIEWICY I MĘCZENNICZY, głównej patronki diecezji	Uroczystość
12 Św. Jozafata, biskupa i męczennika	Wsp. obowiązkowe
W diecezji siedleckiej	
Św. Jozafata, biskupa i męczennika, patrona diecezji	Wsp. obowiązkowe
13 Świętych Benedykta, Jana, Mateusza, Izaaka i Krystyna, pierwszych męczenników Polski	Wsp. obowiązkowe
W diecezji zielonogórsko – gorzowskiej:	
ŚWIĘTYCH BENEDYKTA, JANA, MATEUSZA, IZAAKA I KRYSTYNA, PIERWSZYCH MĘCZENNIKÓW POLSKI, patronów diecezji	Święto
14 W archidiecezji katowickiej i archidiecezji wrocławskiej	
Bł. Marii Luizy Merkert, dziewicy	Wsp. dowolne
W diecezji opolskiej:	
Bł. Marii Luizy Merkert, dziewicy	Wsp. obowiązkowe
15 Św. Alberta Wielkiego, biskupa i doktora Kościoła	Wsp. dowolne
16 Rocznica poświęcenia rzymskich bazylik św. Piotra i Pawła, apostołów	Wsp. dowolne
Św. Małgorzaty Szkockiej	Wsp. dowolne
Św. Gertrudy, dziewicy	Wsp. dowolne
W archidiecezji białostockiej	
NAJŚW. MARYI PANNY OSTROBRAMSKIEJ, MATKI MIŁOSIERDZIA, głównej patronki archidiecezji	Uroczystość
W archidiecezji warmińskiej i diecezjach łomżyńskiej, drohiczyńskiej, elckiej:	
NAJŚW. MARYI PANNY OSTROBRAMSKIEJ, MATKI MIŁOSIERDZIA	Święto
W archidiecezji wrocławskiej:	
ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO we Wrocławiu	Święto
W diecezji opolskiej:	
ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Opolu	Święto
W archidiecezji warszawskiej i diecezji warszawsko-praskiej:	
Najśw. Maryi Panny Ostrobramskiej, Matki Miłosierdzia	Wsp. obowiązkowe
17 Św. Elżbiety Węgierskiej, zakonnicy	Wsp. obowiązkowe
18 Bł. Karoliny Kózkówny, dziewicy i męczennicy	Wsp. obowiązkowe
W diecezji rzeszowskiej:	
Bł. Karoliny Kózkówny, dziewicy i męczennicy, patronki diecezji	Wsp. obowiązkowe
W diecezji zamojsko-lubaczowskiej:	
ROCZNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATEDRALNEGO w Zamościu	Święto
19 Bł. Salomei, zakonnicy	Wsp. obowiązkowe
20 Św. Rafała Kalinowskiego, prezbitera	Wsp. obowiązkowe
W diecezji sosnowieckiej:	
Św. Rafała Kalinowskiego, prezbitera, patrona diecezji	Wsp. obowiązkowe
21 Ofiarowanie Najśw. Maryi Panny	Wsp. obowiązkowe
22 Św. Cecylii, dziewicy i męczennicy	Wsp. obowiązkowe
23 Św. Klemensa I, papieża i męczennika	Wsp. dowolne
Św. Kolumbana, opata	Wsp. dowolne
24 Świętych męczenników Andrzeja Dung-Lac, prezbitera i Towarzyszy	Wsp. obowiązkowe
25 Św. Katarzyny Aleksandryjskiej, dziewicy i męczennicy	Wsp. dowolne
Bł. Marii od Pana Jezusa Dobrego Pasterza (Franciszki Siedliskiej), dziewicy	Wsp. dowolne

27

28

29

30 ŚW. ANDRZEJA, APOSTOŁA

Święto

W archidiecezji warmińskiej:

ŚW. ANDRZEJA, APOSTOŁA, głównego patrona diecezji

Uroczystość

Ostatnia niedziela zwykła:

JEZUSA CHRYSTUSA, KRÓLA WSZECHŚWIATA

Uroczystość

GRUDZIEŃ

1

2 Bł. Rafała Chylińskiego, prezbitera

Wsp. dowolne

W archidiecezji łódzkiej:

Bł. Rafała Chylińskiego, prezbitera

Wsp. obowiązkowe

3 Św. Franciszka Ksawerego, prezbitera

Wsp. obowiązkowe

4 Św. Jana Damasceńskiego, prezbitera i doktora Kościoła

Wsp. dowolne

Św. Barbary, dziewicy i męczennicy

Wsp. dowolne

W archidiecezji katowickiej:

Św. Barbary, dziewicy i męczennicy, patronki diecezji

Wsp. obowiązkowe

W diecezjach sosnowieckiej i gliwickiej:

Św. Barbary, dziewicy i męczennicy

Wsp. obowiązkowe

5

6 Św. Mikołaja, biskupa

Wsp. dowolne

7 Św. Ambrożego, biskupa i doktora Kościoła

Wsp. obowiązkowe

8 NIEPOKALANE POCZĘCIE NAJŚW. MARYI PANNY

Uroczystość

9 Św. Jana Diego Cuahtlatotzin

Wsp. dowolne

10 W diecezji warszawsko-praskiej:

Najśw. Maryi Panny Loretańskiej

Wsp. obowiązkowe

11 Św. Damazego I, papieża

Wsp. dowolne

12 Najśw. Maryi Panny z Guadalupe

Wsp. dowolne

13 Św. Łucji, dziewicy i męczennicy

Wsp. obowiązkowe

14 Św. Jana od Krzyża, prezbitera i doktora Kościoła

Wsp. obowiązkowe

15

16

17

18

19

20

21 Św. Piotra Kanizjusza, prezbitera i doktora Kościoła

Wsp. dowolne

22

23

24

25 NARODZENIE PAŃSKIE

Uroczystość

26 Św. SZCZEPANA, PIERWSZEGO MĘCZENNIKA

Święto

27 Św. JANA, APOSTOŁA I EWANGELISTY

Święto

28 Św. MŁODZIANKÓW, MĘCZENNIKÓW

Święto

29 Św. Tomasza Becketa, biskupa i męczennika

Wsp. dowolne

30

31 Św. Sylwestra I, papieża

Wsp. dowolne

Niedziela w oktawie Narodzenia Pańskiego, a jeżeli w danym roku nie ma takiej niedzieli,
dnia 30 grudnia

ŚWIĘTEJ RODZINY: JEZUSA, MARYI I JÓZEFA

Święto

WPROWADZENIA TEOLOGICZNO PASTORALNE DO KSIĄG LITURGICZNYCH

<http://www.kkbids.episkopat.pl/index.php?id=200#id=853>

1. INSTRUKCJA KONGREGACJI KULTU BOŻEGO O REWIZJI
KALENDARZY PARTYKULARNYCH ORAZ WŁASNYCH
FORMULARZY OFICJÓW I MSZY
2. PAPIEŻ PAWEŁ VI - PISMO APOSTOLSKIE "MYSTERII PASCHALIS"
ZATWIERDZAJĄCE OGÓLNE NORMY ROKU LITURGICZNEGO
I NOWY OGÓLNY KALENDARZ RZYMSKI
3. OGÓLNE NORMY ROKU LITURGICZNEGO I KALENDARZA
4. WPROWADZENIE ZMIANY W NUMERZE 5 OGÓLNYCH NORM
ROKU LITURGICZNEGO I KALENDARZA
5. WPROWADZENIE DO WYDANIA LEKCJONARZA MSZALNEGO Z 1981

1. INSTRUKCJA KONGREGACJI KULTU BOŻEGO O REWIZJI KALENDARZY PARTYKULARNYCH ORAZ WŁASNYCH FORMULARZY OFICJÓW I MSZY

ogłoszona w NOTITIAE S. Congregationis pro Cultu Divino VI (1970) s. 348-370

Kalendarze partykularne oraz własne formularze oficjów i Mszy należy obecnie zrewidować wprowadzając do nich zasady i normy zastosowane przy odnowie kalendarza powszechnego oraz mszału¹ i brewiarza.

W nowym kalendarzu powszechnym² rok liturgiczny został w ten sposób ułożony, że cykl obchodów tajemnic Pańskich i cykl obchodów świętych zespalają się ściśle ze sobą. Zgodnie z poleceniem Soboru Watykańskiego II, tylko ci spośród świętych zostali włączeni do kalendarza powszechnego, którzy mają znaczenie naprawdę powszechne.

Pozostaje jeszcze do wykonania druga część zadania, a mianowicie: aby innym świętym oddawać należną cześć tam, gdzie szczególne racje przemawiają za ich kultem, to znaczy w poszczególnych narodach, diecezjach i rodzinach zakonnych, z którymi ci święci są bardziej związani.³

W tym celu, a także aby odpowiedzieć na liczne pytania, Kongregacja Kultu Bożego uważa za rzecz stosowną wydać niniejszą Instrukcję, aby dzieło odnowy kalendarza należycie przeprowadzić.

ROZDZIAŁ I ZASADY OGÓLNE

1. Ponieważ poszczególne kościoły i rodziny zakonne powinny szczególną czcią otaczać świętych, którzy są ściślej z nimi związani, kalendarze partykularne powinny tego rodzaju obchody organicznie powiązać z cyklem ogólnym⁴.
2. Należy zachować w całości i postawić na pierwszym miejscu przed obchodami partykularnymi obchody Tajemnic Chrystusa czyli okresy uroczystości i święta, w których rozwija się i czci w roku liturgicznym całą

tajemnicę odkupienia⁵.

Dlatego:

a) W niedzielę zakazany jest w zasadzie jakiegokolwiek stały obchód partykularny⁶.

b) Dni, na które przypada zazwyczaj okres Wielkiego Postu i oktawa Wielkanocy, oraz dni od 17 do 31 grudnia winny być wolne od obchodów partykularnych, chyba że chodzi o wspomnienie dowolne lub o święta wyszczególnione w wykazie dni liturgicznych, nr 8 a, b, c, d, albo też o uroczystości, których nie może przenieść na inny okres⁷.

c) Obchody przyznane, to znaczy obchody, za którymi nie przemawiają w kalendarzu partykularnym racje ściśle własne, nie powinny powtarzać innych obchodów, uwzględnionych już w cyklu tajemnicy zbawienia, nie powinno się ich też nadmiernie mnożyć⁸. Muszą ponadto zachodzić szczególne powody, aby zachować obchody dawniej przyznane lub wprowadzić nowe.

3. Dla poszczególnych świętych należy wyznaczyć tylko jeden obchód w roku liturgicznym, tam jednak, gdzie przemawiają za tym racje duszpasterskie, zezwala się na obchód, w formie wspomnienia dowolnego, przeniesienia albo znalezienia relikwii świętych patronów lub założycieli kościołów, partykularnych albo rodzin zakonnych czy też szczególnego wydarzenia (np. nawrócenia) związanego z życiem tych świętych⁹. Jeżeli gdzieś istnieją wspomnienia tej samej tajemnicy lub świętego obchodzone w stałych terminach (np. w określonym dniu każdego miesiąca lub tygodnia) należy je znieść.

4. Ponieważ reformy kalendarzy i własnych formularzy powinny poprzedzić dokładne badania teologiczne, historyczne i duszpasterskie,¹⁰ ordynariusze lub inne prawomocne władze postarają się o ustanowienie komisji złożonej z osób biegłych w tych sprawach.

Kalendarze winny być sporządzone po zasięgnięciu opinii duchowieństwa i ludu, albo członków danej rodziny zakonnej i zatwierdzone przez odpowiednią władzę oraz przedłożone do zatwierdzenia Kongregacji Kultu Bożego w ciągu pięciu lat od wydania nowego mszału i nowego brewiarza.

Zatwierdzony w ten sposób kalendarz winien być zachowywany przez wszystkich, których obowiązuje, i nie można go zmieniać, chyba za zgodą Stolicy Apostolskiej.

5. Po należyтым zrewidowaniu kalendarza i własnych formularzy diecezjalnych lub zakonnych, ordynariusze niech się starają o dokonanie odpowiednich rewizji kalendarzy, formularzy własnych, indultów i przywilejów podległych sobie poszczególnych kościołów i prowincji zakonnych, posługując się zasadami i wytycznymi podanymi w niniejszej instrukcji.

6. Kalendarze partykularne oraz formularze własne oficjów i Mszy należy przesłać do Kongregacji Kultu Bożego w trzech egzemplarzach maszynopisu z załączeniem jednego egzemplarza kalendarza i formularzy własnych poprzednio używanych. Przesyłając je należy:

a) zwięźle lecz jasno wskazać powody, dla których wprowadzono poszczególne zmiany, zwłaszcza gdyby odbiegały od zasad zawartych w niniejszej instrukcji;

b) wskazać także, gdy chodzi o nowe oficja i Msze, które części wzięto z innych już zatwierdzonych oficjów i Mszy, a które zostały w całości na nowo ułożone.

ROZDZIAŁ II WŁASNE OBCHODY I KALENDARZ

A) Obchody partykularne

7. W kalendarzach partykularnych wpisuje się obchody własne, które obowiązują na mocy samego prawa lub też zostały przyznane na mocy indultu.

8. Do obchodów własnych każdego kraju albo narodu lub większego terytorium należą:

- święto głównego patrona, które jednak można obchodzić jako uroczystość, jeśli przemawiają za tym racje duszpasterskie,
- wspomnienia patrona drugorzędnego,
- inne obchody świętych lub błogosławionych, którzy zgodnie z prawem zostali wpisani do Martyrologium lub do jego Dodatku, a w szczególny sposób związani są z krajem, narodem lub większym terytorium.

9. Do obchodów własnych każdej diecezji należą:

- święto patrona głównego, które jednak można obchodzić jako uroczystość ze względów duszpasterskich,
- święto rocznicy konsekracji katedry,
- wspomnienie patrona drugorzędnego,
- obchody świętych i błogosławionych, którzy zostali zgodnie z prawem wpisani do Martyrologium lub jego Dodatku x związani są z diecezją ze szczególnych względów, jakimi są: pochodzenie, dłuższy pobyt, śmierć, kult istniejący od niepamiętnych czasów aż po dzień dzisiejszy.

10. Obchody własne każdego kościoła są następujące:

- uroczystość rocznicy konsekracji, jeżeli kościół był konsekrowany;
- uroczystość tytułu;
- wspomnienie świętego lub błogosławionego, wpisanego do Martyrologium lub jego dodatku, którego ciało przechowuje się w tym kościele.

12. Do obchodów własnych każdej rodziny zakonnej należą: a) dla całej rodziny zakonnej:

- uroczystość lub święto tytułu;
- uroczystość lub święto założyciela kanonizowanego;
- uroczystość lub święto głównego patrona zakonu lub zgromadzenia;
- święto założyciela zaliczonego w poczet błogosławionych;
- wspomnienie patrona drugorzędnego;
- obchody świętych i błogosławionych, którzy byli członkami zakonu lub zgromadzenia, zgodnie z zasadami podanymi w nr 17a;

b) Dla poszczególnych prowincji:

- święto tytułu lub patrona głównego;
- wspomnienie patrona drugorzędnego;
- obchody świętych lub błogosławionych, którzy w sposób szczególny związani są z prowincją - zgodnie z zasadami podanymi w n. 17b.

Co się zaś tyczy obchodu tytułu, założyciela kanonizowanego i patrona głównego, należy pamiętać, że spośród wyszczególnionych można tylko jeden obchód wpisać w kalendarzu jako uroczystość, natomiast wszystkie inne należy zaznaczyć jako święta. Wyboru, jak i samej rewizji kalendarza partykularnego winna dokonać najwyższa władza rodziny zakonnej.

B) Kalendarz partykularny i obchody, które należy w nim umieścić

13. Kalendarz partykularny sporządza się włączając do kalendarza powszechnego obchody partykularne. Może to być kalendarz narodowy, krajowy, diecezjalny lub zakonny.

14. Kalendarz narodowy lub krajowy sporządza się odpowiednio bądź to dla całego narodu lub, też dla kraju, i uwzględnia się w nim obchody mu właściwe lub przyznane na mocy indultu, których nie ma w kalendarzu powszechnym, albo którym winno się nadać wyższy stopień w kalendarzu własnym.

W ten sposób w poszczególnych narodach lub krajach można uczcić odpowiednim obchodem świętych, którzy posiadali wielkie znaczenie w ich religijnych dziejach, zwłaszcza dzięki swej nauce lub apostołskiej działalności.

15. a) Kalendarz diecezjalny posiada każda diecezja i terytorium kościelne, równorzędne z diecezją (zob. KPK kan. 293, 1 i 319).

b) Kalendarz diecezjalny sporządza się przez włączenie do kalendarza powszechnego:

- własnych i przyznanych indultem, obchodów całego narodu i kraju oraz większego terytorium;
- własnych i przyznanych obchodów całej diecezji.

c) Według takiego kalendarza diecezjalnego sporządza się kalendarze każdej miejscowości, każdego kościoła lub kaplicy, a także tych zgromadzeń zakonnych i instytutów, które nie posiadają kalendarza zakonnego, z dodaniem obchodów własnych i przyznanych.

16. a) Kalendarz zakonny posiadają:

- Zakony męskie, których kalendarze powinny używać także mniszki i siostry tego samego zakonu, oraz tercjarze agregowani żyjący we wspólnocie i składający śluby proste.
- Zgromadzenia zakonne, stowarzyszenia i instytuty na prawie papieskim, jeżeli w jakikolwiek sposób obowiązane są do odmawiania brewiarza.

b) Kalendarz zakonny sporządza się przez włączenie do kalendarza powszechnego obchodów własnych i przyznanych zakonowi lub zgromadzeniu.

c) Według tego kalendarza zakonnego sporządza się kalendarze dla każdej prowincji zakonnej, dla każdego kościoła lub kaplicy, zakonu lub zgromadzenia przez dodanie obchodów własnych i przyznanych.

d) Członkowie rodzin zakonnych łączą się jednak z kościołem lokalnym w obchodach rocznicy konsekracji kościoła katedralnego i patronów głównych danego miejsca i większego terytorium, na którym przebywają¹¹.

17. Jeżeli jakaś diecezja lub rodzina zakonna posiada wielu świętych i błogosławionych, należy się wystrzegać nadmiernego przeciążenia kalendarza całej diecezji lub instytutu. Dlatego:

a) Osobny obchód wyznacza się w kalendarzu tylko tym świętym lub błogosławionym, którzy mają szczególne znaczenie dla całej diecezji (np. jeśli założyli kościół miejscowy albo rozślawili go własną krwią czy też wielkimi zasługami) lub dla całej rodziny zakonnej (np. sławni męczennicy, albo święci czy błogosławieni, których wielkie czyny są ozdobą rodziny zakonnej).

b) Innych świętych i błogosławionych należy czcić oficjalnie tylko w tych miejscowościach, z którymi są ściśle związani, albo też gdzie przechowuje się ich ciało¹², dodając odpowiednio do okoliczności w kalendarzu diecezjalnym lub zakonnym obchód ogólny czy to wszystkich świętych i błogosławionych czy też jakiejś kategorii świętych i błogosławionych (np. męczenników, biskupów itd.).

Powyższe postanowienia należy także zachować, z wprowadzeniem odpowiednich zmian, przy sporządzaniu kalendarzy narodowych lub kalendarzy większych terytoriów.

18. Należy przeprowadzić krytyczne badania co do poszczególnych świętych i błogosławionych, którzy mają być wpisani w kalendarzu, tak aby ich życie i działalność oraz powstanie i rozwój kultu miały uzasadnienie historyczne. W tym celu należy zasięgnąć opinii ludzi biegłych w zagadnieniach dotyczących hagiografii miejscowej oraz uwzględnić najnowsze zbiory hagiograficzne, krytycznie opracowane. Jeżeli mimo to pozostaną jakieś wątpliwości, można będzie całą sprawę przekazać Kongregacji Kultu Bożego.

19. Przeprowadzając rewizję kalendarzy partykularnych należy wykreślić imiona świętych, którzy znani są tylko z imienia, a o których poza tym historia mówi mało lub nic nie wspomina. Ponadto należy wykreślić imiona świętych, które ze względu na osobliwe okoliczności dostały się kiedyś do kalendarza, jeśli obecnie związek tych świętych z diecezją lub rodziną zakonną jest całkowicie lub prawie niewidoczny.

20. Ponieważ w ostatnich latach granice diecezji ulegały częstym zmianom, nie powinno się zachowywać w kalendarzu imion wszystkich świętych tych terytoriów, z których powstała nowa diecezja, chyba, że ci święci mają powszechne znaczenie dla całej nowej diecezji.

C) Właściwy dzień obchodów

21. W miarę możliwości należy jako datę obchodów liturgicznych wyznaczyć świętym właściwy dzień ich "narodzin" czyli śmierci. Jeżeli dzień "narodzin" nie jest znany, obchód naznacza się na inny dzień, właściwy dla danego świętego, np. na dzień znalezienia, wystawienia lub przeniesienia ciała, albo też na dzień kanonizacji; w przeciwnym razie wyznacza się dzień, który w kalendarzu partykularnym jest wolny od innych obchodów¹³.

Jeżeli jednak święty już został wpisany do kalendarza, a dzień jego obchodu tak ściśle wiąże się z pobożnością wiernych, tradycjami ludowymi lub zwyczajnymi świeckimi, że nie można go zmienić bez niedogodności, niech zostanie zachowany, dzień tradycyjnie przyjęty.

22. Obchody tak znane przyznane należy wyznaczyć na dzień bardziej stosowny ze względów duszpasterskich.

23. Ilekroć obchody własne trzeba połączyć z powszechnymi, należy zachować następujące reguły:

a) Daty uroczystości przewidzianych kalendarzem ogólnym należy pozostawić bez zmian, także w kalendarzach partykularnych, o ile nie ma innego zarządzenia (c. n. 36).

b) Daty świąt wpisanych w kalendarzu ogólnym należy zachować bez zmian także w kalendarzach partykularnych, przenosząc święto własne, przypadające ewentualnie na ten sam dzień, na najbliższy dzień wolny, chyba że dzień własnego święta tak się łączy za zwyczajem miejscowym i z kultem ludowym, że nie da się go przenieść bez poważnej niedogodności.

c) Wspomnienie własne ma pierwszeństwo przed wspomnieniem powszechnym dowolnym. Niekiedy jednak można dać mu pierwszeństwo nawet przed wspomnieniem ogólnym obowiązkowym, bądź to zmieniając wspomnienie ogólne obowiązkowe na dowolne i łącząc je w jednym dniu w kalendarzu ze wspomnieniem partykularnym tego samego rodzaju, bądź też przenosząc na inny dzień, stosownie do okoliczności.

D) Stopień obchodów

24. Obchody, które na mocy samego prawa powinny się wpisać do kalendarzy partykularnych jako uroczystości lub jako święta, są wyraźnie wyszczególnione w wykazie dni liturgicznych. Była już o nich mowa w nn. 8-12.

Inne obchody własne, o ile nie stoją na przeszkodzie szczególne racje historyczne lub duszpasterskie, należy wpisać jako wspomnienia obowiązkowe lub jako wspomnienia dowolne¹⁴.

Wspomnienie bowiem dowolne dając możliwość wyboru oficjum i Mszy czy to z dnia powszechnego czy też o świętym, wcale nie ogranicza obchodu świętych, lecz pozwala lepiej dostosować obchód dnia liturgicznego do potrzeb duchowych, pobożności, przygotowania i mentalności uczestników. Z tego powodu wprowadzenie wspomnienia dowolnego jest bardzo korzystne przy układaniu kalendarzy, zwłaszcza jeżeli trzeba w nich umieścić wielu świętych.

25. Nic nie stoi na przeszkodzie, ażeby pewne obchody odprawiać w niektórych miejscowościach w sposób bardziej uroczysty niż w całej diecezji lub rodzinie zakonnej¹⁵. Przy roztropnym stosowaniu takiego zróżnicowania kalendarze będą odpowiadać szczególnym potrzebom i okolicznościom.

26. Jeżeli niektórych świętych lub błogosławionych razem wspomina się w kalendarzu, cześć liturgiczną należy im oddać zawsze razem, o ile tylko przysługuje im ten sam stopień obchodu, chociaż jeden lub kilku z nich jest ściślej związanych z terytorium. Jeżeli zaś jeden lub niektórzy z tych świętych lub błogosławionych mają wyższy stopień obchodu, oficjum odprawia się tylko o nich, z pominięciem obchodu pozostałych, chyba, że wypada im wyznaczyć inny dzień na wspomnienie obowiązkowe¹⁶.

E) Tytuły świętych

27. Po usunięciu tytułów "Wyznawca Biskup", "Wyznawca nie Biskup", "Ani Dziewica ani Męczennica", "Wdowa", do imion świętych należy dodać tytuły uwzględnione w kalendarzu powszechnym:

a) Tytuły tradycyjne: Apostoł (Ewangelista), męczennik, dziewica.

b) Tytuły, które wskazują stopień zajmowany w hierarchii: biskup (papież), kapłan, diakon.

c) Tytuły, które wskazują, że święty należał do rodziny zakonnej: opat (mnich), zakonnik, zakonnica. Tytuł opata nadaje się wszystkim świętym, którzy należeli do zakonu i zajmowali stanowisko opata, chociaż byli także kapłanami, np. św. Bernard; tytuł zakonnika noszą ci zakonnicy, którzy nie byli kapłanami; tytuł zakonnicy nadaje się osobie, która przed wstąpieniem do zakonu żyła w małżeństwie; wszystkie inne zakonnice noszą tradycyjnie tytuł dziewicy.

Chociaż w kalendarzu ogólnym żaden osobny tytuł nie jest przywiązany do imion świętych ludzi świeckich, którzy nie są męczennikami lub dziewicami, w kalendarzach partykularnych można zachować te określenia, które w pewien sposób przywodzą na pamięć ich stan (np. król, ojciec rodziny, matka rodziny itp.).

ROZDZIAŁ III NIEKTÓRE SZCZEGÓLNE OBCHODY

A) Patroni i tytuły

28. Na patronów narodów, krajów, diecezji, miejscowości, rodzin zakonnych, zrzeczeń i grup można wybrać tylko świętych, to jest tych, których czcimy pod tym tytułem, nie wolno zaś wybierać błogosławionych, bez zezwolenia Stolicy Apostolskiej¹⁷. Zawsze jednak wyklucza się jako patronów, Osoby Boskie.

29. Co się tyczy obchodu liturgicznego, to przysługuje on tylko patronom wybranym i ustanowionym zgodnie z dawnym zwyczajem lub też uznanym na mocy niepamiętnej tradycji. Natomiast innym, nazwanym patronami w szerszym tego słowa znaczeniu i ustanowionym tylko przez wzgląd na samą pobożność, nie przysługuje żadne specjalne prawo do czci liturgicznej.

30. Patroni mają być wybierani przez duchowieństwo i lud, biskup zaś, względnie inna kompetentna władza kościelna, ma ich zatwierdzać. Wybór i zatwierdzenie muszą być jednak potwierdzone przez Kongregację Kultu Bożego¹⁸.

Jeśli zaś chodzi o patronów zakonu, zgromadzenia albo instytutu zakonnego czy też ich prowincji, wybór dokonany przez tych, do których to należy, oraz zatwierdzenie przez kompetentną władzę rodziny zakonnej muszą być potwierdzone przez Kongregację Kultu Bożego.

31. Odtąd ma być tylko jeden patron główny. Ze szczególnych powodów można dodać jeszcze jednego jako drugorzędnego. To samo należy zachować, w miarę możliwości, odnośnie do patronów już ustanowionych, z uwzględnieniem postanowień podanych w nn. 32 i 33.

Wolno jednak dwóch lub kilku świętych wybrać na patronów głównych, jeżeli tych świętych wpisze się razem do kalendarza.

32. Patroni, czy to główni, czy też drugorzędni, dawniej ustanowieni ze szczególnych względów historycznych, jak i patroni wybrani niegdyś przez wzgląd na nadzwyczajne okoliczności, np. zarazę, wojnę lub inną klęskę albo ze względu na kult specjalny, obecnie osłabiony, nie powinni być już w przyszłości czczeni jako patroni.

33. Jeśli kult i nabożeństwo do patrona prawomocnie ustanowionego lub uznawanego od niepamiętnych czasów, z biegiem lat przestały istnieć, albo też jeżeli nic pewnego nie wiadomo o tym świętym, można po dojrzałym zbadaniu sprawy i po wysłuchaniu zdania zainteresowanych osób, ustanowić nowego patrona, z zachowaniem przepisów zawartych w n. 30.

34. Kościoły mogą mieć za tytuł Najśw. Trójcę; naszego Pana Jezusa Chrystusa pod wezwaniem tajemnicy Jego życia lub nazwy już wprowadzonej do liturgii; Ducha Świętego; Najśw. Maryję Pannę, również pod wezwaniem już przyjętym w liturgii, świętych Aniołów; lub wreszcie świętego wpisanego do Martyrologium rzymskiego lub kanonizowanego; kościoły nie mogą mieć za tytuł błogosławionych bez zgody Stolicy Apostolskiej¹⁹.

Tytuł kościoła, podobnie jak patron główny winien być tylko jeden, chyba ,że chodzi o świętych, których wpisuje się razem do kalendarza.

Jeśli się gdzieś uważa, że tytuł kościoła trzeba zmienić, należy zachować przepisy, odnoszące się do patronów, wyżej podane w n. 33. ,

35. Uroczystość tytułów Najśw. Maryi Panny, które nie znajdują się w kalendarzu ogólnym lub partykularnym, należy obchodzić albo 15 sierpnia, albo w innym dniu, w którym w tych kalendarzach wyznaczony jest obchód Najśw. Maryi Panny, bardziej odpowiadający danemu tytułowi, np. ze względu na okres częstszych pielgrzymek wiernych, ze względu na tradycje ludowe itp.

W ten sam sposób należy wybrać dzień uroczystości tytułów Pańskich, które nie są wymienione w kalendarzu ogólnym lub partykularnym.

B) Uroczystości pozbawione charakteru obowiązującego dnia świątecznego

36. Uroczystości, które na mocy prawa powszechnego są obowiązującymi dniami świątecznymi, chociażby Stolica Apostolska uchyliła ten obowiązek, obchodzi się w tym dniu, w którym są opisane w kalendarzu powszechnym, chyba, że zgodnie z ogólnymi zasadami dotyczącymi roku liturgicznego i kalendarza, należy lub można przenieść je na inny dzień²⁰.

Jeżeli natomiast konferencja biskupów uzna, że lepiej będzie jakąś uroczystość tego rodzaju, np. uroczystość Wszystkich Świętych wyznaczyć na taki dzień, który by bardziej odpowiadał tradycjom miejscowym albo mentalności ludu, będzie mogła tę sprawę przedstawić Stolicy Apostolskiej.

37. Jeśli na uroczystości, których charakter obowiązujących dni świątecznych został uchylony, został wyznaczony jako własny inny dzień w kalendarzu powszechnym, należy podać je w tym samym dniu także w kalendarzu partykularnym.

C) Procesje błagalne i dni kwartalne

38. Do konferencji biskupów należy ustalanie dla całego terytorium sposobu, w jaki mają być odprawiane obchody odpowiadające procesjom błagalnym i dniom kwartalnym. Niech zatem ustalą, kiedy i przez ile dni należy odbywać nabożeństwa błagalne, a także kiedy i przez ile dni odprawiać obchody odpowiadające dniom kwartalnym, oraz jakie zadanie im się wyznacza²¹.

Konferencja winna również ustalić, jakich formularzy Mszy z tych, które znajdują się w nowym wydaniu Mszału Rzymskiego wśród Mszy w różnych potrzebach, należy używać w tych dniach.

ROZDZIAŁ IV REWIZJA WŁASNYCH FORMULARZY MSZALNYCH I OFICJÓW

A) Własne formularze mszalne

39. Przeprowadzając rewizję tekstów własnych Mszy, należy odróżnić teksty należące do Mszału od tekstów Lekcjonarza.

40. Do Mszału należą: antyfona na wejście, kolekta, modlitwa nad darami, prefacja, antyfona na komunię, modlitwa po komunii. Do nich można jeszcze dołączyć błogosławieństwo uroczyste albo modlitwę nad ludem.

a) Celem antyfony na wejście jest wprowadzenie umysłów zebranych osób w znaczenie obrzędu²². Tekst powinien być taki, żeby go można było także wyrecytować, jeżeli się go nie śpiewa, i żeby kapłan mógł się nim posłużyć jako podstawą do wstępnych uwag. Natomiast antyfona na komunię powinna w jakiś sposób być związana z tajemnicą eucharystyczną.

b) Spośród modlitw tylko kolekta ma bezpośredni związek ze świętym, którego się czci; wypada, żeby ona wyrażała jasno cechy charakterystyczne danego świętego, uwzględniała jego życie duchowe lub działalność apostolską, z pominięciem zwrotów które podkreślają zawsze to samo, np. cuda lub założenie rodziny zakonnej. Natomiast modlitwy nad darami i po komunii odnoszą się wprost do tajemnicy eucharystycznej, jeżeli w nich dodaje się wzmiankę o świętym, należy to uczynić tylko w sposób pośredni. Nowy Mszał Rzymski podaje także przykłady modlitw nad ludem i błogosławieństw uroczystych, którym w pewnych dniach lub przy pewnych okazjach można dać pierwszeństwo przed zwyczajnym błogosławieństwem końcowym.

c) Prefacja powinna wyrażać motyw dziękczynienia przenikający Eucharystię w dniach lub okresach roku, w której danej prefacji się używa. Jej formą literacką nie jest prośba, lecz uwielbienie Boga przez Chrystusa Pana, z racji jakiegoś szczególnego aspektu tajemnicy zbawienia.

Gdyby była jakaś prefacja własna, należy ją włączyć do Mszy, do której należy.

41. Gdy chodzi o czytanie należy zwrócić uwagę na to, że uroczystości mają trzy czytania. Starego Testamentu nie czyta się w okresie wielkanocnym; czytania własne, o ile się je ustala, wymagają także własnego psalmu z odpowiedzią ludu oraz własnego wersetu przed Ewangelią²³.

42. Mszał i Lekcjonarz, niedawno odnowione, zawierają wiele formularzy wspólnych, które można odpowiednio wykorzystać przy rewizji formularzy własnych, zwłaszcza gdy te nie zawierają tekstów, które należałoby zachować ze względu na ich znaczenie duchowe lub duszpasterskie albo też przez wzgląd na starożytność.

B) Formularze własne oficjów

43. Składnikiem o wielkim znaczeniu oraz właściwą cechą oficjum jest czytanie hagiograficzne albo czytanie wyjęte z dzieł pisarzy kościelnych, które należy ułożyć lub wybrać dla każdej uroczystości, święta i wspomnienia. Czytanie to można zaczerpnąć z pism Ojców lub pisarzy kościelnych; jeśli zaś chodzi o świętych lub błogosławionych, czytanie to może być albo wyjątkiem z ich pism albo też omówieniem cech ich życia duchowego lub działalności apostolskiej. Przed czytaniem należy umieścić zwięzłą informację biograficzną, której jednak nie należy czytać podczas odprawiania oficjum.

Kiedy przygotowuje się lub rewiduje czytania hagiograficzne, należy zadbać o to, aby były zwięzłe i treściwe (np. nie powinny z reguły przekraczać 120 słów); należy unikać tekstów ogólnikowych; należy także usunąć lub poprawić teksty błędne lub mniej odpowiednie.

Do czytania należy dołączyć odpowiednie responsorium, własne lub wspólne, które byłoby pomocne do należytego przemyślenia przeczytanego tekstu.

44. Innymi składnikami, które mogą nadać właściwy charakter oficjum, zwłaszcza w uroczystości i święta są: invitorium, antyfony, przede wszystkim w Jutrzni i Nieszporach oraz modlitwy. Można zachować własne hymny, o ile istnieją, wnosząc do nich ewentualne niezbędne poprawki. Natomiast modlitwa winna być zawsze ta sama co we Mszy.

Do zrewidowania lub do ułożenia w całości wspomnianych części można wykorzystać bardzo wiele tekstów, znajdujących się w odnowionym brewiarzu.

C) Układanie oficjów i Mszy

45. W układaniu własnych formularzy oficjów i Mszy, zarówno gdy chodzi o ogólny porządek, jak i o sposób drukowania tekstów i tytułów oraz sposób podawania odnośników do Pisma św. lub dzieł Ojców, należy mieć na uwadze zwyczaj przyjęty przez wzorcowe wydanie brewiarza i mszału opracowane w języku łacińskim oraz w języku narodowym.

46. Wypada, żeby przy drukowaniu mszału i brewiarza dla jakiegoś narodu lub większego terytorium, obchody własne dla całego narodu lub większego terytorium zostały włączone we właściwym miejscu do obchodów kalendarza powszechnego; obchody zaś własne niektórych ich części, np. kraju lub diecezji, należy umieścić w Dodatku partykularnym.

47. Aby teksty Mszy św. i brewiarza, przeznaczone do śpiewu, można było właściwie wykonywać, należy podać odpowiednie melodie, które można by stosować z uwzględnieniem zasad kierujących sposobem wykonania każdego śpiewu, oraz możliwości zastąpienia niektórych tekstów innymi. Co się zaś tyczy Mszy, należy wskazać psalm na wejście i na komunię, oraz antyfonę i psalm, które mają być śpiewane na ofiarowanie.

ROZDZIAŁ V PRZYWILEJE ORAZ INDULTY W SPRAWACH LITURGICZNYCH

48. Przywileje oraz indulty, które sprzeciwiają się nowym zasadom liturgicznym, należy uważać za odwołane. Jeżeli jednak jakiś ordynariusz uważałby za rzecz konieczną wznowić jeszcze ten lub ów przywilej albo indult, niech się o nie zwróci, podając powody, które za tym przemawiają. Natomiast przywileje i pozwolenia, które tym zasadom się nie sprzeciwiają, pozostają w mocy; jednak należy je także zrewidować, aby tym pewniej można je było zachować.

49. Dlatego każdy Ordynariusz niech się postara przesłać do Kongregacji Kultu Bożego razem z kalendarzem i własnymi formularzami oficjów oraz Mszy wykaz przywilejów dotyczących spraw liturgicznych, aby je zrewidowano lub odnowiono; należy dołączyć dalszy egzemplarz poprzedniego zezwolenia.

50. Przy drukowaniu formularzy własnych należy załączyć wykaz przywilejów liturgicznych, aby był pod ręką każdego, kto korzysta z tych formularzy.

Ojciec św. Paweł VI, w dniu 23 czerwca 1970 raczył zatwierdzić tę Instrukcję w całości i we wszystkich jej częściach oraz zarządził, aby wszyscy, których ona dotyczy, starannie ją wykonywali.

Znosi się wszystkie przeciwne zarządzenia.

W Rzymie, z siedziby Kongregacji Kultu Bożego, dnia 21 czerwca 1970 r.

A. BUGNINI Benno Kard. GUT, Sekretarz Prefekt

(wg "Wiadomości Diecezjalne. Organ urzędowy Kurii Diecezjalnej w Katowicach" 41 (1973) 137-148)

PRZYPISY

¹ Por. Normae universales de anno liturgico et de calendario; Missale Romanum, editio typica, Institutio Generalis, Proemium.

² Por. Paulus VI, Litt. Apost. Mysteriorum paschalis, 14. II. 1969.

³ Por. Sob. Wat. II, Konst. o Liturgii, nr 111.

⁴ Por. Normae universales de anno liturgico et de calendario, nr 49.

⁵ Tamże, nr 50.

⁶ Tamże, nr 6.

⁷ Tamże, nr 56 n.

⁸ Tamże, nr 50 c.

⁹ Tamże, nr 50 b.

¹⁰ Por. Sob. Wat. II, Konst. o Liturgii nr 23.

¹¹ Normae universales de anno liturgico et de calendario, nr 52 c.

¹² Tamże, nr 53 c.

¹³ Tamże, nr 56 c.

¹⁴ Tamże, nr 54.

¹⁵ Tamże, nr 54.

¹⁶ Tamże, nr 57.

¹⁷ K.P.K. 1278; por. S. Rituum Congregatio, Decreta authentica, nr. 526, diei 23 martii 1630, nr 1.

¹⁸ Por. tamże, nry 2-3.

¹⁹ Pontificale Romanum (ed. 1961), Ordo ad ecclesiam dedicandam et consecrandam, n. 1.

²⁰ Normae universales de anno liturgico et de calendario, nn. 7 et 56 in fine.

²¹ Tamże, nry 46-47.

²² Por. Missale Romanum, Institutio Generalis, nry 25, 26, 29.

²³ Tamże, nry 37-38.

2. PAPIEŻ PAWEŁ VI PISMO APOSTOLSKIE "MYSTERII PASCHALIS" ZATWIERDZAJĄCE OGÓLNE NORMY ROKU LITURGICZNEGO I NOWY OGÓLNY KALENDARZ RZYMSKI

Sobór Watykański II jasno nas poucza, że obchód misterium paschalnego i jego rozwinięcie w ciągu dni, tygodni i całego roku stanowi istotę kultu chrześcijańskiego. Przy odnowie roku liturgicznego, której normy podał sam Sobór¹, należało zatem jaśniej uwidocznić to misterium w uporządkowaniu okresów roku liturgicznego, dni ku czci świętych i przy reformie Kalendarza rzymskiego.

I

W ciągu wieków pomnożenie wigilii, świąt i oktaw oraz stopniowe komplikowanie się różnych części roku liturgicznego spowodowało, że wierni zwrócili się ku nabożeństwom prywatnym, a ich uwaga odwróciła się od głównych misterii Bożego odkupienia.

Jak wiadomo, nasi poprzednicy św. Pius X i śp. Jan XXIII wydali pewne rozporządzenia zmierzające do tego, aby niedziela odzyskała swoją pierwotną godność i przez wszystkich była uważana za pierwotny dzień świąteczny² oraz by odnowiono liturgiczny obchód Wielkiego Postu. Nasz poprzednik śp. Pius XII przywrócił³ w Kościele Zachodnim uroczystą wigilię w ciągu Nocy Paschalnej, aby lud Boży w czasie sprawowania sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego odnawiał duchowe przymierze z Chrystusem zmartwychwstałym.

Ci Najwyżsi Pasterze, idąc za nauczaniem świętych Ojców i tradycyjną nauką Kościoła słusznie uważali, że w ciągu roku liturgicznego nie tylko się wspomina czyny, przez które Jezus Chrystus, umierając, dokonał naszego zbawienia, i nie tylko powtarza się wspomnienie rzeczy przeszłych, których rozważanie poucza i karmi dusze wiernych nawet niewykształconych, lecz uczyli, że przeżywanie roku liturgicznego ma sakramentalną moc i skuteczność dla podtrzymania życia chrześcijańskiego⁴. My sami także tak myślimy i nauczamy.

Słusznie przeto, gdy obchodzimy misterium Narodzenia Chrystusa⁵ i Jego ukazanie się na świecie, prosimy, abyśmy wewnątrznie zostali przekształceni przez Tego, który zewnątrznie był do nas podobny⁶. Gdy odnawiamy Paschę Chrystusa, prosimy najwyższego Boga, aby ci, którzy z Chrystusem zostali odrodzeni, wiernie przestrzegali w życiu zobowiązań wypływających z sakramentu, który z wiarą przyjęli⁷. Według słów Powszechnego Soboru Watykańskiego II: Kościół, obchodząc misteria Odkupienia, otwiera bogactwa zbawczych czynów i zasług swojego Pana, tak że one uobecniają się w pewien sposób w każdym czasie, aby wierni zetknęli się z nimi i dostąpili łaski zbawienia⁸.

Dlatego reforma roku liturgicznego i przepisy z niej wypływające zmierzają do tego, aby wierni przez wiarę, nadzieję i miłość gorliwiej uczestniczyli w całym misterium Chrystusa, rozwiniętym z biegiem roku⁹.

II

Uważamy, że przeżywaniu misterium Chrystusa nie sprzeciwia się to, że jasnym światłem błyszczą: święta Najśw. Maryi Panny, która nierozzerwalnym węzłem jest związana ze zbawczym dziełem swojego Syna¹⁰ i wspomnienia świętych, w które słusznie czcimy narodziny dla nieba naszych panów Męczenników i Zwycięzców¹¹. Albowiem uroczystości świętych głoszą cuda Chrystusa w Jego służbach, a wiernym podają odpowiednie przykłady do naśladowania¹². Kościół był zawsze mocno przeświadczony, że w uroczystości świętych głosi i odnawia paschalne misterium Chrystusa¹³.

Ponieważ nie można zaprzeczyć, że w ciągu wieków wprowadzono zbyt liczne obchody świętych, słusznie Sobór postanowił: Aby uroczystości świętych nie przesłaniały świąt, których treścią są misteria zbawienia, należy wiele tych uroczystości pozostawić Kościołom partykularnym, narodom lub rodzinom zakonnym, rozciągając na cały Kościół tylko te, które wspominają świętych o prawdziwie powszechnym znaczeniu¹⁴.

Aby wprowadzić w życie postanowienia Soboru Powszechnego, usunięto z kalendarza ogólnego imiona niektórych świętych; zezwolono, aby wspomnienia pewnych świętych obchodzono według uznania i aby przywrócono ich kult, ograniczony do ich własnych krajów. Ponieważ usunięto z Kalendarza rzymskiego imiona niektórych świętych, nie znanych w całym świecie, można było wprowadzić imiona męczenników pochodzących z tych krajów, do których światło Ewangelii dotarło w późniejszym czasie. W ten sposób na równych prawach występują w nowym kalendarzu przedstawiciele wszystkich narodów, którzy przelali krew za Chrystusa, albo odznaczyli się wybitnymi cnotami.

Jesteśmy przekonani, że nowy kalendarz powszechny, przygotowany dla obrządku łacińskiego, bardziej odpowiada współczesnej pobożności i wyraźniej ukazuje powszechność Kościoła. Zawiera on imiona sławnych ludzi, którzy dają całemu ludowi Bożemu wybitne przykłady świętości, do jakiej doszli rozmaitymi drogami. Nie trzeba podkreślać, jak bardzo przyczynia się to do duchowego pożytku całego ludu chrześcijańskiego.

Rozważywszy to wszystko przed Bogiem, naszą Apostolską powagą zatwierdzamy nowy powszechny Kalendarz rzymski, ułożony przez Radę do Wykonania Konstytucji o Liturgii oraz ogólne normy odnoszące się do uporządkowania roku liturgicznego. Postanawiamy, że wejdą one w życie 1 stycznia roku 1970, zgodnie z dekretami, które zostaną ogłoszone przez Świętą Kongregację Obrzędów razem z Radą, o której wspomnieliśmy. Dekrety te będą obowiązywały aż do wydania nowego Mszału i Breviarza.

Wszystko to, co zostało ustalone w tym naszym piśmie, wydanym z własnej inicjatywy, zachowuje swoją moc bez względu na przeciwnie postanowienia konstytucji i zarządzeń apostolskich naszych poprzedników i bez względu na inne przepisy, godne wspomnienia i unieważnienia.

Dan w Rzymie, u świętego Piotra, dnia 14 lutego 1969, w szóstym roku naszego pontyfikatu.

PAWEŁ VI PAPIEŻ

(według Mszału rzymski dla diecezji polskich, Poznań 1986, s. [64-65]).

PRZYPISY

¹ Por. KL nr 102-111.

² Por. KL nr 106.

³ Por. Św. Kongr. Obrzędów, Dekret Dominicae Resurrectionis, 9 lutego 1951: AAS 43 (1951) 128-129.

⁴ Św. Kongr. Obrzędów, Dekret ogólny Maxima redemptionis nostrae mysteria, 16 listopada 1955: AAS 47 (1955) 839.

⁵ Św. Leon Wielki, Mowa XXVII na Narodzenie Pańskie, 7, 1: PL 54, 216.

⁶ Por. Mszał rzymski, 1975, Druga kolekta na święto Chrztu Pańskiego.

⁷ Por. Mszał rzymski, 1975, Kolekta Poniedziałku Wielkanocnego.

⁸ KL nr 102.

⁹ Por. KL nr 102.

¹⁰ KL nr 103.

¹¹ Por. Breviarium Syriacum (w. V), wyd. B. Mariani, Rzym 1956, 27.

¹² Por. KL nr 111.

¹³ KL nr 104.

¹⁴ KL nr 111.

3. OGÓLNE NORMY ROKU LITURGICZNEGO I KALENDARZA

ROZDZIAŁ I ROK LITURGICZNY

1. Kościół święty w ustalonych dniach w ciągu całego roku obchodzi święte wspomnienie zbawczego dzieła Chrystusa. Każdego tygodnia Kościół obchodzi pamiątkę Zmartwychwstania Pańskiego w dniu, który nazywa się Pańskim, a raz do roku czci je razem z jego błogosławioną Męką w największą uroczystość Paschy.

W różnych okresach roku liturgicznego zgodnie z tradycją, Kościół pogłębia duchowe wyrobienie wiernych przez pobożne ćwiczenia duszy i ciała, przez pouczenia, modlitwy, uczynki pokutne i dzieła miłosierdzia¹.

2. Zasady, które następują, można i należy stosować do obrządku rzymskiego i do wszystkich innych obrządków. Normy praktyczne wiążą tylko obrządek rzymski, chyba że chodzi o takie sprawy, które z natury rzeczy odnoszą się także do innych obrządków².

Tytuły i dni liturgiczne

I. Dzień liturgiczny w ogólności

3. Każdy dzień jest uświęcony przez liturgiczne czynności ludu Bożego, zwłaszcza przez Ofiarę eucharystyczną i Liturgię godzin. Dzień liturgiczny trwa od północy do północy. Obchód niedzieli i uroczystości rozpoczyna się wieczorem dnia poprzedniego.

II. Niedziela

4. W pierwszym dniu każdego tygodnia, który nazywa się dniem Pańskim, czyli niedzielą, Kościół obchodzi misterium paschalne zgodnie z tradycją apostolską wywodzącą się od samego dnia Zmartwychwstania Chrystusa. Dlatego niedzielę należy uważać za pierwotny dzień świąteczny³.

5. Ze względu na swoje szczególne znaczenie niedziela ustępuje tylko uroczystościom oraz świętom Pańskim; niedziele Adwentu, Wielkiego Postu i Okresu Wielkanocnego mają pierwszeństwo przed wszystkimi świętami Pańskimi i wszystkimi uroczystościami. Uroczystości wypadające na te niedziele przenosi się na następujący poniedziałek, chyba że zbieżność zachodzi w Niedzielę Palmową albo w Niedzielę Zmartwychwstania Pańskiego.

6. Niedziela zasadniczo wyklucza wyznaczenie na nią na stałe innego obchodu.

Są jednak wyjątki:

- a) w niedzielę w czasie oktawy Narodzenia Pańskiego obchodzi się święto Świętej Rodziny;
- b) w niedzielę po dniu 6 stycznia obchodzi się święto Chrztu Pańskiego;
- c) w niedzielę po Zesłaniu Ducha Świętego obchodzi się uroczystość Najświętszej Trójcy;
- d) w ostatnią niedzielę zwykłą obchodzi się uroczystość Jezusa Chrystusa, króla Wszechświata.

7. Tam gdzie uroczystość Objawienia Pańskiego, Wniebowstąpienia i Najśw. Ciała i Krwi Chrystusa nie obchodzi się jako święto nakazane, należy je wyznaczyć na niedzielę, która stanie się ich własnym terminem, w następujący sposób:

- a) Objawienie Pańskie na niedzielę wypadającą między 2 a 8 stycznia;
- b) Wniebowstąpienie na 7 niedzielę Okresu Wielkanocnego;
- c) Uroczystość Najśw. Ciała i Krwi Chrystusa na niedzielę po Najświętszej Trójcy.

III. Uroczystości, święta, wspomnienia

8. Obchodząc roczny cykl misteriów Chrystusa Kościół z szczególną miłością oddaje cześć Najświętszej Matce Bożej Maryi i przedstawia pobożności wiernych wspomnienia męczenników oraz innych świętych⁴.

9. W całym Kościele obowiązkowo oddaje się cześć tym świętym, którzy mają znaczenie powszechne; innych albo wpisuje się do kalendarza ogólnego, ale ich obchodzenie jest dowolne, albo ich kult zostawia się Kościołom partykularnym, narodom lub rodzinom zakonnym⁵.

10. Obchody liturgiczne zależnie od znaczenia, jakie się im przypisuje, dzielą się na: uroczystości, święta i wspomnienia.

11. Uroczystości zalicza się do głównych dni, a ich obchód rozpoczyna się w dniu poprzednim od I Nieszporów.

Niektóre uroczystości mają specjalny formularz Mszy wigilijnej, którego się używa wieczorem w dniu poprzedzającym uroczystość, jeżeli odprawia się Mszę w godzinach wieczornych.

12. Obchód największych uroczystości Zmartwychwstania i Narodzenia Pańskiego trwa przez osiem dni. Obydwie oktawy rządzą się własnymi prawami.

13. Święta obchodzi się w granicach dnia naturalnego, nie mają zatem I Nieszporów, chyba że wypadają w niedziele zwykle albo w niedziele okresu Narodzenia Pańskiego i zajmują ich miejsce.

14. Wspomnienia dzielą się na obowiązkowe i dowolne. Ich obchód uzgadnia się z obchodem dnia powszedniego według norm zawartych w Ogólnym wprowadzeniu do Mszału rzymskiego i do Liturgii godzin.

Wspomnienia obowiązkowe, które wypadają na dni Wielkiego Postu, można obchodzić tylko jako wspomnienia dowolne.

Jeżeli w jednym dniu wpisano w kalendarzu kilka wspomnień dowolnych, można obchodzić tylko jedno z nich, a inne się opuszcza.

15. W zwykłe soboty, w które nie wypada wspomnienie obowiązkowe, można obchodzić wspomnienie dowolne Najśw. Maryi Panny.

IV. Dni powszednie

16. Dni tygodnia następujące po niedzieli nazywa się dniami powszednimi; obchodzi się je w różny sposób, zależnie od stopnia ich ważności:

a) Środa Popielcowa i dni Wielkiego Tygodnia od Wielkiego Poniedziałku do Wielkiego Czwartku włącznie mają pierwszeństwo przed wszystkimi innymi dniami liturgicznymi.

b) Dni powszednie Adwentu od dnia 17 do dnia 24 grudnia włącznie i wszystkie dni powszednie Wielkiego Postu mają pierwszeństwo przed wspomnieniami obowiązkowymi.

c) Inne dni powszednie ustępują uroczystościom i świętom, a ich elementy uwzględnia się we wspomnieniu.

Tytuł II - układ roku liturgicznego

17. W ciągu cyklu rocznego Kościół wspomina całe misterium Chrystusa, od Wcielenia aż do dnia Zesłania Ducha Świętego i do oczekiwania na przyjście Pańskie⁶.

I. Triduum Paschalne

18. Ponieważ dzieła odkupienia ludzi i doskonałego uwielbienia Boga Chrystus dokonał przez paschalne misterium swojej błogosławionej Męki, przez które umierając zniweczył naszą śmierć i zmartwychwstając przywrócił nam życie, święte Triduum Męki i Zmartwychwstania Pańskiego jaśnieje jako szczyt roku liturgicznego⁷. Takie znaczenie, jakie niedziela ma w tygodniu, uroczystość Wielkanocy ma w roku liturgicznym⁸.

19. Paschalne Triduum Męki i Zmartwychwstania Pańskiego rozpoczyna się od wieczornej Mszy Wieczerzy Pańskiej, ma swoje centrum w Wigilii Paschalnej i kończy się Nieszporami Niedzieli Zmartwychwstania.

20. W Wielki Piątek Męki Pańskiej⁹, a jeżeli to możliwe, także w Wielką Sobotę aż do Wigilii Paschalnej¹⁰, wszędzie zachowuje się święty post paschalny.

21. Wigilię Paschalną obchodzoną w świętą noc Zmartwychwstania Pańskiego uważa się za "matkę wszystkich świętych wigilii"¹¹. Kościół czuwając oczekuje zmartwychwstania Chrystusa i obchodzi je w sakramentach. Dlatego cały obchód tej świętej Wigilii powinien się odbyć w nocy, to znaczy rozpocząć się po zapadnięciu nocy, albo skończyć przed świtem dnia niedzielnego.

II. Okres Wielkanocny

22. Pięćdziesiąt dni od Niedzieli Zmartwychwstania do Niedzieli Zesłania Ducha Świętego obchodzi się z wielką radością jako jeden dzień świąteczny, co więcej, jako "wielką niedzielę"¹². Głównie w te dni śpiewa się Alleluja.

23. Niedziele tego okresu uważa się za niedziele Wielkanocy i po Niedzieli Zmartwychwstania nazywają się one: drugą, trzecią, czwartą, piątą, szóstą i siódmą Niedzielą Wielkanocną. Ten święty okres pięćdziesięciu dni kończy Niedziela Zesłania Ducha Świętego.

24. Osiem początkowych dni Okresu Wielkanocnego stanowią Oktawę Wielkanocy. Obchodzi się je jako uroczystości Pańskie.

25. Czterdziestego dnia po Wielkanocy obchodzi się Wniebowstąpienie Pańskie, chyba że nie jest ono świętem nakazanym i zostało wyznaczone na 7 Niedzielę Wielkanocną (por. nr 7).

26. Dni powszednie po Wniebowstąpieniu aż do soboty przed Zesłaniem Ducha Świętego włącznie przygotowują na przyjście Ducha Świętego Pocieszyciela.

III. Okres Wielkiego Postu

27. Okres Wielkiego Postu służy przygotowaniu do obchodu Paschy. Liturgia wielkopostna przygotowuje katechumenów do obchodu paschalnego misterium przez różne stopnie wtajemniczenia chrześcijańskiego, a wiernych przez wspomnienie przyjętego chrztu i pełnienie pokuty¹³.

28. Okres Wielkiego Postu trwa od Środy Popielcowej do Mszy Wieczerzy Pańskiej wyłącznie. Od początku Wielkiego Postu do Wigilii Paschalnej nie mówi się Alleluja.

29. W Środę Popielcową, która wszędzie jest dniem postu¹⁴, posypuje się głowy popiołem.

30. Niedziele tego okresu nazywają się niedzielami: pierwszą, drugą, trzecią, czwartą i piątą Wielkiego Postu. Szósta niedziela, w którą zaczyna się Wielki Tydzień, nazywa się Niedzielą palmową Męki Pańskiej.

31. Wielki Tydzień jest przeznaczony na wspomnienie Męki Chrystusa, poczynając od Jego Mesjańskiego wjazdu do Jerozolimy.

W Wielki Czwartek rano biskup koncelebrować Mszę ze swoim prezbiterium. W tej Mszy błogosławi oleje święte i poświęca krzyżmo.

IV. Okres Narodzenia Pańskiego

32. Po dorocznym obchodzie misterium paschalnego nic nie jest Kościołowi droższe, jak obchód wspomnienia Narodzenia Pańskiego i Jego pierwszych wystąpień. To dokonuje się w okresie Narodzenia.

33. Okres Narodzenia zaczyna się od I Nieszporów Narodzenia Pańskiego i trwa aż do niedzieli po Objawieniu, czyli do niedzieli po dniu 6 stycznia włącznie.

34. Mszę na Wigilię Narodzenia Pańskiego odprawia się wieczorem dnia 24 grudnia przed I Nieszporami albo po nich. Zgodnie ze starą tradycją rzymską w dniu Narodzenia pańskiego można trzy razy odprawić Mszę świętą: w nocy, o świcie i w dzień.

35. Uroczystość Narodzenia Pańskiego ma oktavę ułożoną w ten sposób:

a) W niedzielę w czasie oktawy obchodzi się święto Świętej Rodziny.

- b) Dnia 26 grudnia obchodzi się święto św. Szczepana, pierwszego męczennika.
- c) Dnia 27 grudnia obchodzi się święto św. Jana, apostoła i ewangelisty.
- d) Dnia 28 grudnia obchodzi się święto świętych Młodzianków.
- e) Dnia 29, 30 i 31 grudnia są dniami w czasie oktawy.
- f) Dnia 1 stycznia, w oktawę Narodzenia Pańskiego, obchodzi się Uroczystość Świętej Bożej Rodzicielki Maryi. W tym dniu wspomina się również nadanie Najświętszego Imienia Jezus.

36. Niedziela wypadająca między 2 a 5 stycznia jest niedzielą po Narodzeniu Pańskim.

37. Objawienie Pańskie obchodzi się dnia 6 stycznia, chyba że nie jest ono świętem nakazanym i zostało wyznaczone na niedzielę wypadającą między 2 a 8 stycznia (por. nr 7).

38. W niedzielę wypadającą po dniu 6 stycznia obchodzi się święto Chrztu Pańskiego.

V. Okres Adwentu

39. Okres Adwentu ma podwójny charakter. Jest okresem przygotowania do uroczystości Narodzenia Pańskiego, przez którą wspominamy pierwsze przyjście Syna Bożego do ludzi. Równocześnie jest okresem, w którym przez wspomnienie pierwszego przyjścia Chrystusa kieruje się dusze ku oczekiwaniu Jego powtórnego przyjścia na końcu czasów. Z obu tych względów Adwent jest okresem pobożnego i radosnego oczekiwania.

40. Okres Adwentu zaczyna się od I Nieszporów niedzieli, która wypada 30 listopada lub jest najbliższa tego dnia i kończy się przed I Nieszporami Narodzenia Pańskiego.

41. Niedziele tego okresu nazywają się pierwsza, druga, trzecia i czwarta Adwentu.

42. Dni powszednie od dnia 17 do dnia 24 grudnia włącznie są przeznaczone na bezpośrednie przygotowanie do uroczystości Narodzenia Pańskiego.

VI. Okres Zwykły

43. Oprócz okresów mających własny charakter zostają trzydzieści trzy lub trzydzieści cztery tygodnie w ciągu cyklu rocznego, w które nie obchodzi się żadnej szczegółowej tajemnicy Chrystusa, lecz wspomina się misterium Chrystusa w jego pełni, zwłaszcza w niedziele. Ten czas nazywa się Okresem Zwykłym.

44. Okres Zwykły zaczyna się w poniedziałek, który następuje po niedzieli wypadającej po dniu 6 stycznia i trwa do wtorku przed Wielkim Postem, i powtórnie zaczyna się w poniedziałek po niedzieli Zesłania Ducha Świętego i kończy się przed I Nieszporami 1 niedzieli Adwentu.

Zgodnie z tym porządkiem na niedziele i dni powszednie tego okresu używa się formularzy, które znajdują się w Mszałe i w Liturgii godzin.

VII. Dni modlitw błagalnych i dni kwartalne

45. W dni modlitw błagalnych i dni kwartalne Kościół modli się do Boga w różnych potrzebach ludzi, zwłaszcza o dobre urodzaje i o błogosławieństwo w pracy, i publicznie składa Bogu dzięki.

46. Aby dni modlitw błagalnych i dni kwartalne zostały dostosowane do potrzeb różnych krajów i ludów, Konferencje Episkopatu muszą wyznaczyć termin oraz sposób ich obchodzenia. Kompetentna władza, biorąc pod uwagę potrzeby miejscowe, powinna ustalić, czy obchód ma trwać jeden dzień czy dłużej oraz jak często ma się powtarzać w ciągu roku.

47. Na poszczególne dni należy wybrać spośród Mszy w różnych potrzebach formularz mszalny najbardziej odpowiadający intencjom modlitw.

PRZYPISY

¹ Por. KL nr 102-105.

² Por. KL nr 3.

³ Por. KL nr 106.

⁴ Por. KL nr 103-104.

⁵ Por. KL nr 111.

⁶ Por. KL nr 102.

⁷ Por. KL nr 5.

⁸ Por. KL nr 106.

⁹ Por. Paweł VI, Konst. Apost. Paenitemini, 17 luty 1966, II, § 3: AAS 58 (1966) 184.

¹⁰ Por. KL nr 110.

¹¹ Św. Augustyn, Sermo 219: PL 38, 1088.

¹² Św. Atanazy, Epist. fest. 1: PG 26, 1366.

¹³ Por. KL nr 109.

¹⁴ Por. Paweł VI, Konst. Apost. Paenitemini, 17 luty 1966, II, § 3: AAS 58 (1966) 184.

ROZDZIAŁ II KALENDARZ

Tytuł I - kalendarz i obchody, które należy do niego wpisać

48. Rozkład obchodów w roku liturgicznym reguluje kalendarz. Kalendarz ogólny jest ustanowiony na użytek całego obrządku rzymskiego, kalendarze własne dotyczą Kościoła miejscowego lub rodziny zakonnej.

49. Do kalendarza ogólnego wpisuje się cały cykl obchodów: obchody misterium zbawienia w okresach roku liturgicznego; obchody tych świętych, których znaczenie jest powszechne i dlatego wszyscy mają ich obowiązkowo czcić; obchody innych świętych, którzy wskazują na powszechność i ciągłość świętości w ludzie Bożym.

Kalendarze własne zawierają obchody o zasięgu bardziej ograniczonym, w odpowiedni sposób organicznie wkomponowane w cykl ogólny¹⁵. Poszczególne Kościoły i rodziny zakonne powinny czcić świętych, którzy są z nimi w specjalny sposób związani. Kalendarze sporządzone przez kompetentną władzę powinny być zatwierdzone przez Stolicę Świętą.

50. Przy układaniu kalendarzy własnych należy zwrócić uwagę na następujące zasady:

a) Cykl okresów roku liturgicznego, uroczystości i świąt, w których w ciągu roku liturgicznego rozwija się i czci misterium Odkupienia, należy zachować nienaruszony i wysunąć na pierwsze miejsce przed obchodami własnymi.

b) Obchody własne należy organicznie powiązać z obchodami powszechnymi zachowując porządek i pierwszeństwo wskazane dla poszczególnych dni w Tabeli dni liturgicznych. Aby nadmiernie nie przeciążać kalendarzy własnych, dla poszczególnych świętych należy wyznaczyć tylko jeden dzień w roku. Tam gdzie przemawiają za tym względy duszpasterskie, można zachować drugi obchód w formie wspomnienia dowolnego w dzień przeniesienia albo znalezienia relikwii świętych patronów albo założycieli Kościołów lub rodzin zakonnych.

c) Obchody przyznane nie powinny powtarzać innych obchodów uwzględnionych już w cyklu tajemnic zbawienia i nie powinny być zbyt liczne.

51. Chociaż wypada, aby każda diecezja miała własny kalendarz oraz własne Oficja i Msze, nic nie stoi na przeszkodzie, aby całe prowincje, regiony, kraje, a nawet jeszcze większe terytoria miały wspólny kalendarz i dodatki do ksiąg liturgicznych, przygotowane wspólnym wysiłkiem przez zainteresowanych. Tę zasadę można zachować także przy redagowaniu kalendarza zakonnego dla wielu prowincji na obszarze tego samego państwa.

52. Kalendarz własny sporządza się wpisując do kalendarza ogólnego uroczystości, święta i wspomnienia własne, a mianowicie:

- a)** Do kalendarza diecezji należy wpisać obchody patronów i poświęcenia kościoła katedralnego, a oprócz tego świętych i błogosławionych, których łączy z diecezją specjalne związki, np. pochodzenie, dłuższy pobyt lub śmierć na terenie diecezji.
- b)** Do kalendarza zakonnego należy wpisać obchody tytułu, założyciela, patrona, a oprócz tego świętych i błogosławionych, którzy byli członkami rodziny zakonnej albo byli z nią związani.
- c)** Do kalendarza poszczególnych kościołów należy wpisać, oprócz obchodów diecezji lub rodziny zakonnej, obchody własne danego kościoła, które wyliczone są w Tabeli dni liturgicznych oraz obchody świętych, których ciała spoczywają w tym kościele. Członkowie rodzin zakonnych razem ze wspólnotą Kościoła miejscowego obchodzą poświęcenie kościoła katedralnego i głównych patronów miejscowości i większego terytorium, na którym przebywają.

53. Jeżeli jakaś diecezja lub rodzina zakonna ma wielu świętych i błogosławionych, należy się wystrzegać nadmiernego przeciążania kalendarza całej diecezji lub instytutu zakonnego. Dlatego:

- a)** Można wprowadzić wspólny obchód wszystkich świętych i błogosławionych diecezji lub rodziny zakonnej, albo pewnej ich grupy.
- b)** Osobny obchód wyznacza się w kalendarzu tylko tym świętym lub błogosławionym, którzy mają szczególne znaczenie dla całej diecezji lub rodziny zakonnej.
- c)** Innym świętym i błogosławionym oddaje się kult liturgiczny tylko w tych miejscach, z którymi są ściślej związani, albo tam, gdzie spoczywa ich ciało.

54. Obchody własne należy wpisać do kalendarza jako wspomnienia obowiązkowe lub dowolne, jeżeli Tabela dni liturgicznych nie przewiduje dla niektórych z nich innego stopnia i jeżeli nie istnieją szczególne racje historyczne lub duszpasterskie. Niektóre obchody mogą w pewnych miejscach mieć wyższy stopień niż w całej diecezji lub rodzinie zakonnej.

55. Obchody liturgiczne wpisane do kalendarza własnego mają zachować wszyscy zobowiązani do tego kalendarza. Bez aprobaty Stolicy Apostolskiej nie wolno ich usuwać z kalendarza lub zmieniać stopnia.

Tytuł II - właściwy dzień obchodów

56. Kościół ma zwyczaj czcić świętych w dniu ich narodzin dla nieba. W miarę możliwości należy ten zwyczaj zachować przy wpisywaniu obchodów do kalendarza własnego. Chociaż obchody własne mają szczególne znaczenie dla Kościołów miejscowych lub rodzin zakonnych, jest bardzo wskazane, aby zachować w miarę możliwości jedność z kalendarzem ogólnym w obchodzeniu uroczystości, świąt i wspomnień obowiązkowych w nim umieszczonych.

Dlatego przy wpisywaniu własnych obchodów do kalendarza własnego należy zachować następujące zasady:

- a)** Obchody, które są przewidziane w kalendarzu ogólnym należy wpisać do kalendarza własnego pod tą samą datą, zmieniając, jeśli to konieczne, ich stopień. Podobnie obchód dotyczący tylko jednego kościoła powinien być wyznaczony zgodnie z kalendarzem diecezji lub zakonu.
- b)** Obchody świętych, które nie znajdują się w kalendarzu ogólnym należy wyznaczyć na dzień narodzin dla nieba, czyli śmierci.
- c)** Jeżeli dzień narodzin dla nieba nie jest znany, obchód należy wyznaczyć na dzień z innych względów mający związek ze świętym, np. dzień święceń, znalezienia lub przeniesienia relikwii. Jeżeli to nie jest możliwe, należy wybrać dzień, który w kalendarzu własnym jest wolny od innych obchodów.
- d)** Jeżeli dzień narodzin dla nieba jest już zajęty w kalendarzu ogólnym lub własnym przez inny obchód wyższego lub takiego samego stopnia, obchód należy wyznaczyć na najbliższy dzień wolny od przeszkód.
- e)** Inne obchody przyznane indultem należy wpisać w dniu najodpowiedniejszym pod względem duszpasterskim.
- f)** Aby cykl roku liturgicznego jaśniał pełnym światłem i aby obchody świętych nie natrafiały na stałe przeszkody, dni, na które zwykle wypada okres Wielkiego Postu i Oktawa Wielkanocy oraz dni od 17 do 31 grudnia, powinny być wolne od obchodów własnych. Nie dotyczy to wspomnień dowolnych ani świąt wymienionych w Tabeli dni liturgicznych w nr 8a, b, c, d, ani uroczystości, których nie można przenieść na inny okres. Konferencje Episkopatu mogą przenieść uroczystość świętego Józefa z dnia 19 marca na inny dzień poza Wielkim Postem, jeżeli nie jest ona świętem nakazanym.

57. Jeżeli jacyś święci i błogosławieni są wpisani razem w kalendarzu, należy razem oddawać im cześć liturgiczną, jeżeli przysługuje im ten sam stopień obchodu, chociaż jeden lub kilku z nich są bardziej bliscy. Jeżeli jednak jeden lub kilku z tych świętych lub błogosławionych powinno być czczonych w stopniu wyższym, służbę Bożą odprawia się tylko o nich, z pominięciem pozostałych, chyba że wypada wyznaczyć im inny dzień jako wspomnienie obowiązkowe.

58. Ze względu na dobro duchowe wiernych wolno przenieść na zwykłe niedziele obchody wypadające w tygodniu i drodze pobożności wiernych, jeżeli w Tabeli pierwszeństwa wyprzedzają one niedzielę. Wszystkie Msze z udziałem wiernych można odprawić o uroczystości przeniesionej.

59. Pierwszeństwo dni liturgicznych, gdy chodzi o ich obchód, ustala się wyłącznie na podstawie następującej tabeli.

TABELA PIERWSZENSTWA DNI LITURGICZNYCH

I
1. Paschalne Triduum Męki i Zmartwychwstania Pańskiego 2. Narodzenie Pańskie, Objawienie, Wniebowstąpienie i Zesłanie Ducha Świętego. Niedziele Adwentu, Wielkiego Postu, Okresu Wielkanocnego, Środy Popielcowej. Dni Wielkiego Tygodnia od poniedziałku do czwartku włącznie. Dni w Oktawie Wielkanocy. 3. Uroczystości Pańskie, Najśw. Maryi Panny oraz świętych, umieszczone w kalendarzu ogólnym. Wspomnienie wszystkich wiernych zmarłych. 4. Uroczystości własne, mianowicie: a) Uroczystość głównego patrona miejscowości lub miasta. b) Uroczystość poświęcenia i rocznicy poświęcenia własnego kościoła. c) Uroczystość tytułu własnego kościoła. d) Uroczystość tytułu albo założyciela, albo głównego patrona zakonu lub zgromadzenia.
II
5. Święta Pańskie umieszczone w kalendarzu ogólnym. 6. Niedziele okresu Narodzenia Pańskiego i Okresu Zwykłego. 7. Święta Najśw. Maryi panny i świętych umieszczone w kalendarzu ogólnym. 8. Święta własne, mianowicie: a) Święto głównego patrona diecezji. b) Święto rocznicy poświęcenia kościoła katedralnego. c) Święto głównego patrona regionu, prowincji, narodu lub większego terytorium. d) Święto tytułu albo założyciela, albo głównego patrona zakonu lub zgromadzenia i prowincji zakonnej, z zachowaniem przepisów zawartych w nr 4. e) Inne święta własne jakiegokolwiek kościoła. f) Inne święta wpisane do kalendarza diecezji, zakonu lub zgromadzenia. 9. Dni okresu Adwentu od 17 do 24 grudnia włącznie. Dni w oktawie Narodzenia Pańskiego. Dni powszednie okresu Wielkiego Postu.
III
10. Wspomnienie obowiązkowe podane w kalendarzu ogólnym.

11. Wspomnienia obowiązkowe własne, a mianowicie:

- a)** Wspomnienie patrona miejsca, diecezji, regionu i prowincji, narodu, większego terytorium oraz patrona zakonu lub zgromadzenia i prowincji zakonnej.
- b)** Inne wspomnienia obowiązkowe własne lub danego kościoła.
- c)** Inne wspomnienia obowiązkowe wpisane w kalendarzu danej diecezji, zakonu lub zgromadzenia.

12. Wspomnienia dowolne. Można je obchodzić nawet w dni wymienione w nr 9, z zachowaniem odnośnych przepisów podanych w Ogólnym wprowadzeniu do Mszału i do Liturgii godzin.

W podobny sposób jak wspomnienia dowolne można obchodzić wspomnienia obowiązkowe zachodzące przypadkowo w dni powszednie Wielkiego Postu.

13. Dni powszednie Adwentu do 16 grudnia włącznie.

Dni okresu narodzenia Pańskiego od dnia 2 stycznia do soboty po Objawieniu Pańskim.

Dni powszednie Okresu Wielkanocnego od poniedziałku po Oktawie Wielkanocy do soboty przed Zesłaniem Ducha Świętego włącznie.

Dni powszednie Okresu Zwykłego.

60. Jeżeli kilka obchodów liturgicznych zbiega się w tym samym dniu, pierwszeństwo ma ten, który zajmuje wyższe miejsce w Tabeli dni liturgicznych. Uroczystość przypadająca na dzień liturgiczny mający pierwszeństwo przenosi się na najbliższy dzień wolny od obchodów wymienionych w numerach 1- 8 Tabeli pierwszeństwa dni liturgicznych. Należy zachować przepisy zawarte w nr 5 Ogólnych norm roku liturgicznego.

Obchody niższego stopnia w tym roku się opuszcza.

61. Jeżeli w tym samym dniu zbiegają się II Nieszpory dnia bieżącego oraz I Nieszpory dnia następnego, to pierwszeństwo mają nieszpory tego obchodu liturgicznego, który w Tabeli pierwszeństwa dni liturgicznych zajmuje wyższe miejsce. Gdy obydwa obchody są równe stopniem, pierwszeństwo mają Nieszpory dnia bieżącego.

PRZYPISY

¹⁵ Por. Św. Kongregacja Kultu Bożego, Instr. Calendaria particularia, 24 czerwca 1970: AAS 62 (1970) 651-663.

4.

WPROWADZENIE ZMIANY W NUMERZE 5 OGÓLNYCH NORM ROKU LITURGICZNEGO I KALENDARZA

Prot. CD. 500/89

KONGREGACJA KULTU BOŻEGO
I DYSCYPLINY SAKRAMENTÓW

DEKRET

Ponieważ niedziela jest podstawą i rdzeniem całego roku liturgicznego, należy ją przedstawić i wpoić w pobożność wiernych jako pierwotny dzień świąteczny (por. KL nr 106).

Ta norma, ustalona w Konstytucji o świętej Liturgii przywróciła pierwszeństwo obchodzenia dnia Pańskiego przed wszystkimi innymi obchodami "jeżeli nie są rzeczywiście ważne" (Tamże).

To odnosi się w szczególności do niedziel Adwentu, Wielkiego Postu i Okresu Wielkanocnego, które mają pierwszeństwo przed wszystkimi obchodami, nawet tymi, które mają stopień uroczystości.

Gdy uroczystości wypadają na te niedziele, według numeru 5 "Ogólnych norm roku liturgicznego i kalendarza" powinno się je antycypować w sobotę.

Z doświadczenia duszpasterskiego wynika, że takie rozwiązanie sprawia pewne trudności, zwłaszcza gdy zbiega się odprawianie Mszy wieczornej i II Nieszporów Liturgii godzin jakiejś uroczystości z odprawianiem Mszy wieczornej i I Nieszporów dnia niedzielного.

Aby w miarę możliwości zachować nienaruszony obchód czy to dnia niedzielного, czy to uroczystości, które są drogą pobożności wiernych, Kongregacja Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów obecnym dekretem wprowadza zmianę w numerze 5 "Ogólnych norm roku liturgicznego i kalendarza", jak następuje:

"Ze względu na swoje szczególne znaczenie niedziela ustępuje tylko uroczystościom oraz świętom Pańskim; niedziele Adwentu, Wielkiego Postu i Okresu Wielkanocnego mają pierwszeństwo przed wszystkimi świętami Pańskimi i wszystkimi uroczystościami. Uroczystości wypadające na te niedziele przenosi się na następujący poniedziałek, chyba, że zbieżność zachodzi w Niedzielę Palmową albo w Niedzielę Zmartwychwstania Pańskiego".

Na przyszłość wszyscy mają zachować normę w ten sposób poprawioną.

Co dotyczy Kalendarzy partykularnych narodów albo diecezji, albo rodzin zakonnych, już wydanych na rok Pański 1991, zezwala się zachować rozwiązanie już przewidziane w tych kalendarzach, zgodne z normą dotychczas obowiązującą.

Treść tego dekretu, przygotowanego przez Kongregację, Ojciec Święty Jan Paweł II za-twierdził i polecił ten dekret opublikować. Bez względu na wszelkie przeciwne zarządzenia.

W siedzibie Kongregacji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, dnia 22 kwietnia 1990, w 2 Niedzielę Wielkanocną "Białą".

+ **Edward kard Martinez**, prefekt

+ **Ludwik Kada**, arcybiskup tyt. Tybiceński
sekretarz

5. **WPROWADZENIE DO WYDANIA LEKCYONARZA MSZALNEGO Z 1981 R.**

Przed kilkunastu laty w książce "To czyńcie na moją pamiątkę. Eucharystia w dokumentach Kościoła", oprac. ks. J. Miazek, Warszawa 1987, ukazał się przekład Wprowadzenia teologiczno-pastoralnego do 2. wydania Lekcyonarza mszalnego. Tłumaczenia dokonał ks. S. Czerwik.

Obecnie podajemy zmodyfikowany nieco tekst tego Wprowadzenia celem przygotowania go do zatwierdzenia przez Stolicę Apostolską.

WPROWADZENIE TEOLOGICZNO-PASTORALNE

WSTĘP

ROZDZIAŁ I OGÓLNE ZASADY SPRAWOWANIA LITURGII SŁOWA

1. Uwagi wstępne

a) Znaczenie słowa Bożego w sprawowaniu liturgii

1. O znaczeniu słowa Bożego, jak również o zastosowaniu Pisma Świętego w odnowionej liturgii znajdujemy dużo cennych wypowiedzi w dokumentach Soboru Watykańskiego II¹, w nauczaniu papieży²,

jak też w różnych dokumentach opublikowanych po Soborze przez urzędy Stolicy Świętej³. Ponadto niektóre ważniejsze zasady zostały podane i zwięźle wyjaśnione we Wprowadzeniu teologiczno-pastoralnym pierwszego wydania Lekcjonarza mszalnego z roku 1969⁴.

Ponieważ zaś w związku z przygotowaniem nowego wydania tegoż Lekcjonarza z różnych stron napływały prośby o dokładniejsze przedstawienie tych zasad, opracowano obszerniejsze i bardziej odpowiadające potrzebom ujęcie Wprowadzenia. Jest w nim mowa najpierw o związku między słowem Bożym i czynnością liturgiczną⁵, następnie bardziej szczegółowo o słowie Bożym w sprawowaniu Mszy świętej, wreszcie zostaje przedstawiona ostateczna struktura Lekcjonarza.

b) Terminy używane na oznaczenie słowa Bożego

2. Chociaż wydaje się, że pilna jest potrzeba uściślenia terminów w tej dziedzinie, w tym Wprowadzeniu w celu osiągnięcia większej jasności i przejrzystości będziemy się posługiwać terminami używanymi w dokumentach tak samego Soboru jak i posoborowych, natomiast księgi spisane pod natchnieniem Ducha Świętego nazywać będziemy bądź Pismem Świętym, bądź słowem Bożym, unikając jednak pomieszania nazw i ich treści⁶.

c) Liturgiczne znaczenie słowa Bożego

3. Wielorakie skarby jednego słowa Bożego w godny podziwu sposób zostają udostępnione w różnych obchodach i w różnych zgromadzeniach wiernych, którzy uczestniczą w tych obchodach: kiedy upamiętniamy rozwój misterium Chrystusa w cyklu roku liturgicznego, gdy sprawujemy sakramenty i sakramentalia Kościoła lub też gdy poszczególni wierni odpowiadają na wewnętrzne działanie w nich Ducha Świętego⁷. Sprawowanie liturgii bowiem, które opiera się na słowie Bożym i jest nim przeniknięte, staje się nowym wydarzeniem ubogacającym to samo słowo nową interpretacją i skutecznością. Tak Kościół w liturgii zachowuje wiernie ten sposób odczytywania i tłumaczenia Pisma Świętego, jaki stosował sam Chrystus, kiedy wzywał do badania całego Pisma Świętego z punktu widzenia "dzisiaj" tego wydarzenia, jakim był On sam⁸.

2. Sprawowanie Liturgii słowa Bożego

a) Właściwość słowa Bożego w czynności liturgicznej

4. Nie w jeden tylko sposób słowo Boże jest głoszone w czasie sprawowania liturgii⁹ i nie zawsze z taką samą skutecznością dociera do serc słuchaczy; zawsze jednak Chrystus jest obecny w swoim słowie¹⁰, Ten, który urzeczywistniając misterium zbawienia, uświęca ludzi i oddaje Ojcu doskonały kult¹¹.

Uczestnictwo w zbawieniu, które słowo Boże nieustannie przypomina i urzeczywistnia, osiąga swą pełnię w czynności liturgicznej, tak że sprawowanie liturgii staje się ciągłym, pełnym i skutecznym głoszeniem słowa Bożego.

Słowo Boże nieustannie głoszone w liturgii jest ciągle żywe i skuteczne¹² dzięki mocy Ducha Świętego oraz objawia czynną miłość Ojca w jej niesłabnącej skuteczności w stosunku do ludzi.

b) Słowo Boże w urzeczywistnianiu się zbawienia

5. Kiedy Kościół w sprawowaniu liturgii czyta zarówno Stary jak i Nowy Testament, zwiastuje jedno i to samo misterium Chrystusa. W Starym Testamencie ukrywa się bowiem Nowy, a w Nowym Testamencie otwiera się Stary¹³. Chrystus jest ośrodkiem i pełnią zarówno Pisma Świętego jak i całej liturgii¹⁴, trzeba więc, aby z Jego źródeł czerpali wszyscy, którzy szukają zbawienia i życia.

Im głębiej ktoś przeżywa sprawowanie liturgii, tym głębiej docenia znaczenie słowa Bożego; to, co mówimy o liturgii, może być odniesione także do słowa Bożego, ponieważ i w liturgii, i w słowie Bożym wspominamy i we właściwy obu czynnościom sposób uobecwiamy misterium Chrystusa.

c) Słowo Boże a uczestnictwo wiernych w liturgii

6. W czynności liturgicznej Kościół z wiarą wypowiada to samo "Amen", jakie raz po wszystkie wieki wyraził Chrystus, Pośrednik między Bogiem i ludźmi, kiedy przelał swoją krew, aby przypieczętować w

Duchu Świętym nowe przymierze¹⁵.

Kiedy więc Bóg wypowiada swoje słowo, zawsze oczekuje odpowiedzi, która jest słuchaniem i uwielbieniem "w Duchu i prawdzie" (J 4,23). Duch Święty bowiem sprawia, że ta odpowiedź staje się skuteczna, tak iż słowa usłyszane w czynności liturgicznej znajdują również pokrycie w życiu zgodnie z upomnieniem: "Wprowadzajcie słowo w czyn, a nie bądźcie tylko słuchaczami" (Jk 1,22).

Postawy ciała, gesty i słowa, w których wyraża się działanie liturgiczne i uzewnętrznia się uczestnictwo wiernych, nabierają znaczenia nie tylko na podstawie ludzkiego doświadczenia, z którego pochodzą, lecz w świetle słowa Bożego i ekonomii zbawienia, do której się odnoszą. Dlatego też wierni tym lepiej uczestniczą w liturgii, im ściślej jednoczą się przez słuchanie słowa Bożego głoszonego podczas jej sprawowania, z samym słowem Boga wcielonym w Chrystusie. Dzięki temu w życiu i postępowaniu starają się zachować to, co sprawowali w liturgii, i na odwrót, ze sprawowaniem liturgii usiłują łączyć to, co stanowiło treść ich życia¹⁶.

3. Słowo Boże w życiu ludu przymierza

a) Słowo Boże w życiu Kościoła

7. Słuchanie słowa Bożego przyczynia się do budowania i wzrostu Kościoła. Godne podziwu dzieła, jakich Bóg niegdyś dokonał w historii zbawienia, prawdziwie uobecniają się w sposób mistyczny w znakach liturgii. Bóg na nowo posługuje się zgromadzeniem wiernych sprawujących liturgię, aby Jego słowo rozszerzało się i rozślawiało i aby Jego imię było czczone pośród narodów¹⁷.

Ilekoć więc Kościół, zgromadzony przez Ducha Świętego na sprawowanie liturgii¹⁸, głosi słowo Boże, ukazuje się jako nowy lud, w którym przymierze niegdyś zawarte stało się doskonale i ostateczne. Wszyscy zaś chrześcijanie, którzy przez chrzest i bierzmowanie stali się w Duchu Świętym zwiastunami słowa Bożego, dzięki łasce otrzymanej podczas słuchania winni to słowo Boże głosić w Kościele i w świecie, przynajmniej przez świadectwo swojego życia.

Słowo Boże głoszone podczas sprawowania Bożych misterii odnosi się nie tylko do obecnego stanu rzeczy, lecz także ogarnia przeszłość i przyszłość oraz wzbudza w nas tak głęboką nadzieję i pragnienie, że żyjąc na tym przemijającym świecie, podążamy sercem tam, gdzie jest prawdziwa wartość¹⁹.

b) Słowo Boże w wyjaśnieniu Kościoła

8. Z woli Chrystusa nowy lud Boży odznacza się przedziwną różnorodnością członków. Także w odniesieniu do słowa Bożego poszczególnym członkom przysługują różne obowiązki i funkcje: wierni słuchają słowa i nad nim rozmyślają, ale tylko ci je wyjaśniają, do których należy posługa nauczania wynikająca ze święceń albo którym ta posługa została specjalnie powierzona.

W ten sposób Kościół poprzez nauczanie, życie i liturgię utrwała i przekazuje wszystkim pokoleniom to, czym jest i w co wierzy, a w miarę upływu wieków nieustannie zdąża do pełni prawdy, aż słowo Boże urzeczywistni się w nim w sposób doskonały²⁰.

c) Związek między głoszeniem słowa Bożego i działaniem Ducha Świętego

9. Aby jednak usłyszane słowo Boże mogło przynieść owoc w sercach, potrzebne jest działanie Ducha Świętego, którego natchnienie i pomoc sprawia, iż słowo Boże staje się podstawą czynności liturgicznej oraz normą i podtrzymywaniem całego życia.

Działanie Ducha Świętego nie tylko uprzedza każdą czynność liturgiczną, towarzyszy jej i przedłuża ją, lecz także zaszczepta w serce każdego z uczestników²¹ to, co podczas proklamacji słowa Bożego jest głoszone całemu zgromadzeniu wiernych, umacnia jedność wszystkich, podtrzymuje różnorakie dary łaski i dodaje siły do wypełnienia wielorakich zadań.

d) Głęboka więź słowa Bożego i misterium eucharystycznego

10. Kościół zawsze otaczał i pragnie otaczać słowo Boże i misterium eucharystyczne tą samą czcią, choć nie tymi samymi oznakami kultu. Idąc za przykładem swego Założyciela nigdy nie zaprzestał sprawowania paschalnego misterium, lecz gromadził się, aby czytać to, "co było o Nim we wszystkich pismach" (Łk 24,27), oraz urzeczywistniać dzieło zbawienia przez sprawowanie pamiątki Pańskiej i sakramentów. Albowiem "głoszenie słowa wymagane jest do samej posługi sakramentów, ponieważ są to sakramenty

wiary, która rodzi się ze słowa i nim się karmi"²².

Kościół duchowo karmi się przy dwóch stołach²³: ze stołu słowa czerpie naukę, przy stole eucharystycznym coraz bardziej się uświęca. Słowo Boże zwiastuje przymierze między Bogiem i ludźmi, w Eucharystii zaś to nowe i wieczne przymierze zostaje odnowione. Poprzez słowa przypominane są wydarzenia historii zbawienia, w Eucharystii ta sama historia ukazuje się w sakramentalnych znakach liturgii.

Dlatego też zawsze trzeba mieć na uwadze to, że słowo Boże, odczytywane i głoszone przez Kościół w liturgii, prowadzi do ofiary przymierza i uczy łaski, to jest do Eucharystii jako do swojego celu.

Sprawowanie Mszy świętej, w której słuchamy słowa oraz ofiarujemy i przyjmujemy Eucharystię, stanowi jeden akt kultu²⁴, poprzez który składamy Bogu pochwalną ofiarę, a ludzie uczestniczą w pełni odkupienia.

PRZYPISY

¹ Por. zwłaszcza KL 7, 24, 33, 35, 48, 51, 52, 56; KO 1, 21, 25, 26; DM 6; DK 18.

² Por. m. in. ustne wypowiedzi lub pisma papieży: Paweł VI, List apost. "Ministeria quaedam", dnia 15 sierpnia 1972, nr V: AAS 64 (1972) 532; tenże, Adhortacja apost. "Marialis cultus", dnia 2 lutego 1974, nr 12: AAS 66 (1974) 125-126; tenże Adhortacja apost. "Evangelii nuntiandi", dnia 8 grudnia 1975, nr 28: AAS 68 (1976) 24-25; nr 43: tamże, 33-34; nr 47: tamże, 36-37; Jan Paweł II, Konstytucja apost. "Scripturarum thesaurus", dnia 25 kwietnia 1979, w: Nova Vulgata Bibliorum Sacrorum, Typis Polyglottis Vaticanis 1979, V-VIII; tenże Adhortacja apost. "Catechesi tradendae", dnia 16 października 1979, nr 23: AAS 71 (1979) 1296-1297; nr 27: tamże, 1298-1299; nr 48: tamże, 1316; tenże, List "Dominicae Cenae", dnia 24 lutego 1980, nr 10: AAS 72 (1980) 134-137.

³ Por. np. Św. Kongregacja Obrzędów, Instrukcja "Eucharisticum mysterium", dnia 25 maja 1967, nr 10: AAS 59 (1967) 547-548; Św. Kongregacja Kultu Bożego, Instrukcja "Liturgicae instaurationes", dnia 5 września 1970, nr 2: AAS 62 (1970) 695-696; Kongregacja Duchowieństwa, Directorium catechisticum generale, dnia 11 kwietnia 1971: AAS 64 (1972) 106-107; nr 25: tamże, 114; Św. Kongregacja Kultu Bożego, Institutio generalis Missalis Romani, nry 9, 11, 24, 33, 60, 62, 316, 320; Kongregacja Wychowania Katolickiego, Instrukcja o liturgicznej formacji w seminariach "In ecclesiasticam", dnia 3 czerwca 1979, nry 11, 52; tamże, Appendix, nr 15; Św. Kongregacja Sakramentów i Kultu Bożego, Instrukcja "Inaestimabile donum", dnia 3 kwietnia 1980, nry 1, 2, 3: AAS 72 (1980) 333-334.

⁴ Por. Missale Romanum ex Decreto Sacrosancti Oecumenici Concilii Vaticani II instauratum auctoritate Pauli VI promulgatum. Ordo lectionum Missae, Typis Polyglottis Vaticanis 1969, IX-XII (Praenotanda); Dekret promulgacji: AAS 61 (1969) 548-549.

⁵ Por. KL 35, 56; Paweł VI, Adhortacja apost. "Evangelii nuntiandi", dnia 8 grudnia 1975, nry 28, 47: AAS 68 (1976) 24-25 i 36-37; Jan Paweł II, List "Dominicae Cenae", dnia 24 lutego 1980, nry 10, 11, 12: AAS 72 (1980) 134-146.

⁶ Por. np. słowo Boże, Pismo Święte, Stary i Nowy Testament, Czytanie (Czytania) słowa Bożego, Czytanie (Czytania) Pisma Świętego, nabożeństwo (nabożeństwa) słowa Bożego itp.

⁷ Jeden i ten sam tekst może być dlatego czytany i stosowany w różnych aspektach oraz okolicznościach roku kościelnego. Należy o tym pamiętać w homilii, w egzegezie duszpasterskiej i w katechezie.

⁸ Por. Łk 4,16-21; 24,25-35. 44-49.

⁹ Proklamacja lub czytanie w sprawowaniu Mszy świętej (por. Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego, nry 21, 23, 95, 131, 146, 234, 235), Liturgia słowa w Pontyfikale, Rytuale rzymskim i w Liturgii Godzin, odnowionych na mocy postanowienia Soboru Watykańskiego II.

¹⁰ Por. KL 7, 33; Mk 16,19-20; Mt 28,20; Augustyn, Mowa 85,1: "Ewangelia to usta Chrystusa. Zasiada w niebie, lecz nie przestaje przemawiać na ziemi" (PL 38, 520; por. także In Jo. Ev. Tract. XXX, 1: PL 35, 1632; CCL 36, 289), oraz słowa w Pontyfikale Rzymsko-Germańskim: "Czyta się Ewangelię, w której Chrystus swoimi ustami przemawia do ludu, aby (...) przypomnieć Ewangelię w Kościele i w ten sposób sam Chrystus przemówił do ludu" (Por. V. Vogel - R. Elze [wyd.], Le Pontifical Romano-germanique du dixieme siecle. Le Texte I, Citta del Vaticano 1963, XCIV, 18, p. 334) albo "Gdy przychodzi sam Chrystus, to jest Ewangelia, odkładamy łaski, ponieważ nie potrzebujemy ludzkiej pomocy" (tamże, XCIV, 23, p. 335).

¹¹ Por. KL 7.

¹² Por. Hbr 4,12.

¹³ Por. Augustyn, Quaestionum in Heptateuchum, liber 2,73: PL 34, 623; CCL 33, 106; KO 16.

¹⁴ Por. Hieronim: "Jeśli bowiem według Apostoła Pawła (1 Kor 1,24) Chrystus jest Bożą mocą i Bożą mądrością, ten, kto nie zna Pisma, nie zna Bożej mocy ani mądrości. Nieznajomość Pisma Świętego jest nieznajomością Chrystusa (Komentarze do Proroka Izajasza, Prolog: PL 24, 17A; CCL 73,1); KO 25.

¹⁵ Por. 2 Kor 1,20-22.

¹⁶ Por. KL 10.

¹⁷ Por. 2 Tes 3,1.

¹⁸ Por. kolekty "Pro Sancta Ecclesia" w Missale romanum odnowionym na mocy postanowienia Soboru Watykańskiego II i ogłoszonym przez Pawła VI (Typis Polyglottis Vaticanis 1975), pp. 786, 787, 790; Cyprian, De oratione dominica 23: PL 4, 553; CSEL 3/2, 285; CCL 3A, 105; Augustyn, Mowa 71, 20. 33: PL 38, 463 n.

¹⁹ Por. kolektę 21. niedzieli w ciągu roku w Missale romanum, p. 360.

²⁰ Por. KO 8.

²¹ Por. J 14,15-17, 25-26; 15,26-16,15.

²² DK 4.

²³ Por. KL51; DK 18; por. także KO 21; DM. Por. Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego, nr 8.

²⁴ KL 56.

CZĘŚĆ PIERWSZA SŁOWO BOŻE W SPRAWOWANIU MSZY ŚWIĘTEJ

ROZDZIAŁ DRUGI SPRAWOWANIE LITURGII SŁOWA WE MSZY ŚWIĘTEJ

1. Elementy liturgii słowa i związane z nimi obrzędy

11. "Zasadniczą część liturgii słowa stanowią czytania wzięte z Pisma Świętego oraz śpiewy między czytaniem; homilia zaś, wyznanie wiary i modlitwa powszechna, czyli modlitwa wiernych, są rozwinięciem i konkluzją"²⁵.

a) Czytania biblijne

12. W sprawowaniu Mszy świętej nie może brakować czytań biblijnych ani śpiewów zaczerpniętych z Pisma Świętego; nie wolno ich ani skracać, ani też, co byłoby jeszcze poważniejszym zniekształceniem, zastępować żadnymi tekstami niebiblijnymi²⁶. Przez swoje słowo bowiem przekazane na piśmie "Bóg przemawia do swego ludu"²⁷, natomiast lud Boży przez długotrwałe korzystanie z Pisma Świętego pod wpływem światła wiary staje się posłuszny Duchowi Świętemu oraz zdolny do tego, aby życiem i postępowaniem dawać o Chrystusie świadectwo wobec świata.

13. Odczytanie Ewangelii stanowi szczyt Liturgii słowa, do którego przygotowują zgromadzenie inne czytania, wykonywane w tradycyjnym porządku przebiegającym od Starego do Nowego Testamentu.

14. Sam sposób, w jaki lektorzy czytają: głośno, wyraźnie i mądrze, przyczynia się przede wszystkim do właściwego przekazania zgromadzeniu słowa Bożego przez czytania. Czytania wzięte z zatwierdzonych wydań²⁸, zgodnie z właściwością różnych języków, mogą być śpiewane, w taki jednak sposób, aby śpiew nie zaciemniał słów, lecz raczej je uwydatniał. Jeśli wypadnie śpiewać je w języku łacińskim, należy zastosować melodie podane w Porządku śpiewów mszalnych²⁹.

15. W Liturgii słowa mogą być stosowane krótkie i przejrzyste zachęty przed czytaniem, zwłaszcza przed pierwszym. Trzeba mieć na uwadze ich formę literacką: powinny one być proste, wierne tekstowi, krótkie, starannie przygotowane oraz do-stosowane do sposobu, w jaki tekst ma być odczytany³⁰.

16. W czasie sprawowania Mszy świętej z ludem czytania należy wykonywać zawsze z ambony³¹.

17. Wśród obrzędów Liturgii słowa należy szczególnie zaznaczyć cześć okazywaną czytaniu Ewangelii³². Jeżeli jest Ewangeliarz, który w Obrzędach wstępnych został przyniesiony procesjonalnie przez diakona lub lektora³³, jest rzeczą bardzo odpowiednią, aby został wzięty z ołtarza³⁴ przez diakona lub, gdy go nie ma, przez prezbitera i aby został przyniesiony do ambony w procesji, w której przed diakonem lub prezbiterem idą usługujący ze świecami i kadzidłem lub jeśli jest taki zwyczaj, z innymi oznakami czci. Wierni stoją i wykonując aklamacje na cześć Pana, oddają hołd księdze Ewangelii. Diakon mający odczytać Ewangelię, pochylony przed celebransem, prosi o błogosławieństwo i otrzymuje je. Kiedy zaś nie ma diakona, prezbiter pochylony przed ołtarzem modli się po cichu słowami: Wszechmogący Boże, oczyść serce i wargi moje...³⁵ Ten, kto odczytuje Ewangelię, z ambony pozdrawia stojący lud, zapowiada tytuł czytania, czyniąc znak krzyża na księdze, na czole, ustach i piersi, następnie, jeśli używa się kadzidła, okadza księgę oraz wygłasza Ewangelię. Po jej odczytaniu całuje księgę, wypowiadając po cichu przepisane słowa.

Jest wskazane, aby pozdrowienie, zapowiedź tytułu: "Słowa Ewangelii według świętego N." oraz aklamacja "Oto słowo Pańskie" na końcu były śpiewane, by zgromadzenie mogło również odpowiedzieć śpiewem, choćby Ewangelia była tylko czytana. W ten sposób zgromadzenie oddaje cześć słowu Bożemu przyjmowanemu z wiarą i w duchu dziękczynienia.

18. Formuła wypowiedziana po zakończeniu czytań "Oto słowo Boże", "Oto słowo Pańskie" może być śpiewana także przez kantora nie będącego lektorem, który czytał; wszyscy zaś odpowiadają aklamacją. W ten sposób zgromadzenie oddaje cześć słowu Bożemu, przyjmowanemu z wiarą i w duchu dziękczynienia.

b) Psalm responsoryjny

19. Psalm responsoryjny, zwany także graduałem, będąc "integralną częścią liturgii słowa"³⁶, ma wielkie znaczenie liturgiczne i pastoralne. Dlatego też wierni powinni być ustawicznie pouczani o przyjmowaniu słowa Boga przemawiającego w psalmach oraz o tym, jak psalmy stają się modlitwą Kościoła. Można to będzie z pewnością łatwiej osiągnąć, "gdy duchowieństwo dołoży starania, aby zdobyć głębsze zrozumienie psalmów zgodnie z sensem, w jakim są one śpiewane w liturgii, i gdy wierni otrzymują na ten temat odpowiednią katechezę"³⁷.

Pewną pomocą mogą tu być krótkie wyjaśnienia wskazujące na motywy wyboru danego psalmu oraz na związek psalmu i refrenu z czytaniem.

20. Psalm responsoryjny winien być z zasady śpiewany. Można stosować dwa sposoby śpiewania psalmu po pierwszym czytaniu: sposób responsoryjny i sposób ciągły. Sposób responsoryjny, któremu w miarę możliwości należy przyznać pierwszeństwo, polega na tym, że psalterzysta lub kantor śpiewa wersety psalmu, całe zaś zgromadzenie uczestniczy przez powtarzanie odpowiedzi (responsum). Sposób ciągły polega na tym, że cały fragment psalmu jest śpiewany bez odpowiedzi ze strony wspólnoty, która tylko słucha śpiewu, albo przez psalterzystę lub kantora, albo przez wszystkich razem.

21. Śpiew psalmu albo nawet samej odpowiedzi bardzo dopomaga w zrozumieniu duchowego znaczenia psalmu oraz ułatwia rozmyślanie nad jego treścią.

W każdej kulturze należy wykorzystać wszystkie środki sprzyjające ożywieniu śpiewu zgromadzenia, a także stosować możliwości przewidziane w Lekcjonarzu odnośnie do odpowiedzi na różne okresy liturgiczne³⁸.

22. Jeśli po czytaniu nie śpiewa się psalmu, należy go recytować w sposób sprzyjający rozważaniu słowa Bożego³⁹.

Psalterzysta lub kantor śpiewają lub recytują psalm responsoryjny na ambonie⁴⁰.

c) Aklamacja przed czytaniem Ewangelii

23. Także "Alleluja" lub odpowiednio do okresu liturgicznego werset przed Ewangelią jest samoistnym obrzędem czy też aktem⁴¹, poprzez który zgromadzenie wiernych przyjmuje Pana mającego do niego przemawiać, pozdrawia Go oraz wyraża śpiewem swoją wiarę.

Aklamacja "Alleluja" i werset przed Ewangelią winny być śpiewane podczas gdy wszyscy stoją. Nie tylko jednak kantor, który intonuje, lub tylko schola, lecz cały lud winien jednogłośnie śpiewać⁴².

d) Homilia

24. Homilia, w której w ciągu roku liturgicznego na podstawie tekstu świętego wyklada się tajemnice wiary i zasady chrześcijańskiego życia, stanowi część Liturgii słowa⁴³; począwszy od ogłoszenia Konstytucji liturgicznej Soboru Watykańskiego II często była ona zalecana, a w niektórych przypadkach jest nakazana. Homilia, którą z zasady winien wygłaszać przewodniczący zgromadzenia⁴⁴, w sprawowaniu Mszy świętej zmierza do tego, by głoszone słowo Boże wraz z Liturgią eucharystyczną stawało się "zwiastowaniem przedziwnych dzieł Bożych w dziejach zbawienia, czyli w misterium Chrystusowym"⁴⁵. Albowiem paschalne misterium Chrystusa, głoszone w czytaniach i homilii, urzeczywistnia się przez ofiarę Mszy świętej⁴⁶. Chrystus zaś jest zawsze obecny i działa w przepowiadaniu swojego Kościoła⁴⁷.

Homilia więc, będąc wyjaśnieniem słowa Pisma Świętego, które zostało odczytane, czy też jakiegoś tekstu liturgicznego⁴⁸, winna prowadzić wspólnotę wiernych do czynnego sprawowania Eucharystii, tak "aby

zachowywali w życiu, co otrzymali przez wiarę"⁴⁹. Dzięki temu żywemu wykładowi zarówno odczytane słowo Boże jak i liturgiczne obrzędy Kościoła mogą osiągnąć większą skuteczność, jeżeli homilia jest prawdziwie owocem rozmyślania, jeśli jest dobrze przygotowana, niezbyt długa ani zbyt krótka i jeśli jest skierowana do wszystkich obecnych, także do dzieci i ludzi niewykształconych⁵⁰.
We Mszy świętej koncelebrowanej homilię wygłasza z zasady główny celebrans albo jeden z koncelebransów⁵¹.

25. W określonych dniach, mianowicie w niedziele i obowiązujące święta, także we Mszach sprawowanych wieczorem poprzedniego dnia, homilia winna być wygłaszana we wszystkich Mszach świętych odprawianych z udziałem ludu⁵². Homilię należy wygłaszać także we Mszach z udziałem dzieci i małych grup specjalnych⁵³.

Bardzo zaleca się głoszenie homilii w dni powszednie Adwentu, Wielkiego Postu i Okresu Wielkanocnego, gdy wierni regularnie uczestniczą we Mszy świętej, a także w inne święta i przy okazjach, w których lud licznie gromadzi się w kościele⁵⁴.

26. Kapłan celebrujący wygłasza homilię przy krześle, stojąc lub siedząc, albo na ambonie⁵⁵.

27. Od homilii należy odpowiednio odróżnić krótkie ogłoszenia podane ludowi, które winny mieć miejsce po modlitwie po Komunii⁵⁶.

e) Milczenie

28. Liturgia słowa winna być tak sprawowana, aby sprzyjała medytacji; trzeba więc starannie unikać wszelkiego pośpiechu, który by utrudniał skupienie. Dialog między Bogiem i ludźmi, odbywający się pod natchnieniem Ducha Świętego, wymaga krótkich chwil ciszy, dostosowanych do potrzeb zgromadzenia, aby wierni mogli przyjąć do serca słowo Boże i przygotować na nie odpowiedź przez modlitwę.

Owe chwile ciszy w Liturgii słowa można z pożytkiem zachować na przykład przed rozpoczęciem samej liturgii słowa, po pierwszym i drugim czytaniu, wreszcie po homilii⁵⁷.

f) Wyznanie wiary

29. Symbol, czyli wyznanie wiary, które winno być odmawiane zgodnie z przepisami, w sprawowaniu Mszy świętej zmierza do tego, aby lud wyraził zgodę i odpowiedź na słowo Boże, usłyszane w czytaniach i homilii, oraz w formie zatwierdzonej przez Kościół przypominał sobie zasady wiary, zanim w Eucharystii zacznie sprawować tajemnicę wiary⁵⁸.

g) Modlitwa powszechna, czyli modlitwa wiernych

30. W świetle słowa Bożego, na które zgromadzenie wiernych w pewien sposób odpowiada, zanoszą się w modlitwie powszechnej błagania w potrzebach całego Kościoła i miejscowej wspólnoty, za zbawienie świata, za ludzi cierpiących z powodu wszelkich trudności oraz za różne grupy osób.

Diakon albo ktoś z usługujących, albo niektórzy wierni pod przewodnictwem celebransa podają zgromadzeniu krótkie i w duchu mądrej wolności ułożone wezwania błagalne, poprzez które "lud, wykonując swoją funkcję kapłańską, przyczynia się za wszystkimi ludźmi"⁵⁹ i tak, dopełniając w sobie owoców przyjęcia słowa Bożego, przechodzi do bardziej godnego sprawowania Liturgii eucharystycznej.

31. Celebrans kieruje modlitwą powszechną, stojąc przy krześle w miejscu przewodniczenia, intencje zaś wypowiada z ambony⁶⁰.

Zgromadzeni wierni uczestniczą w modlitwie w postawie stojącej, wypowiadając lub śpiewając wspólnie wezwanie po każdej z wygłoszonych intencji albo modląc się w ciszy⁶¹.

2. Warunki wymagane do właściwego stosowania liturgii słowa

a) Miejsce głoszenia słowa Bożego

32. We wnętrzu kościoła winno się znajdować miejsce podwyższone, stałe, dogodne i okazałe, odpowiadające godności słowa Bożego. Powinno jasno przypominać wiernym, że we Mszy świętej zostaje

przygotowany tak stół słowa Bożego jak i stół Ciała Chrystusowego⁶², winno wreszcie stanowić skuteczną pomoc dla wiernych w uważnym słuchaniu podczas Liturgii słowa.

Należy więc starannie przemyśleć, w zależności od struktury każdego kościoła, odpowiednie ustawienie ambony oraz jej związek z ołtarzem.

33. Ambona winna być odpowiednio przyozdobiona stosownie do swojej struktury na sposób stały lub zależnie od okoliczności, przynajmniej w dniach uroczystych.

Ponieważ ambona jest miejscem, z którego usługujący głoszą słowo Boże, z natury swojej winna być zarezerwowana dla czytań, psalmu responsoryjnego i paschalnego orędzia. Homilia zaś i modlitwa wiernych mogą być wygłaszane z ambony z racji ich ścisłego związku z całą Liturgią słowa. Jest natomiast mniej odpowiednie, aby na ambonę wchodził inni usługujący, np. komentator, kantor lub prowadzący śpiew⁶³.

34. Aby ambona mogła dogodnie służyć do sprawowania obrzędów, winna być obszerna, skoro niekiedy musi się zmieścić na niej kilku usługujących. Należy także zadbać o to, aby lektorzy mieli na ambonie oświetlenie wystarczające do czytania tekstu i by w razie potrzeby mogli skorzystać ze współczesnych środków technicznych zapewniających wiernym dobrą słyszalność.

b) Księgi służące do głoszenia słowa Bożego podczas liturgii

35. Księgi, z których bierze się czytania słowa Bożego, usługujący, wykonywane przez nich czynności, miejsca i inne rzeczy - wszystko to budzi u uczestników pamięć o obecności Boga przemawiającego do swojego ludu. Należy więc zadbać i o to, aby księgi będące w czynności liturgicznej znakami i symbolami nadziemskiej rzeczywistości, były naprawdę godne, ozdobne i piękne⁶⁴.

36. Ponieważ zwiastowanie orędzia Ewangelii zawsze stanowi szczyt Liturgii słowa, tradycja liturgiczna tak zachodnia jak i wschodnia podtrzymywała stale pewne rozróżnienie między księgami czytań. Księgę Ewangelii sporządzano z wielką starannością, przyozdabiano i otaczano oznakami czci w odróżnieniu od innej czy innych ksiąg czytań. Ze wszech miar wypada więc, aby i w naszych czasach w katedrach i przynajmniej w większych i liczniejszych parafiach i kościołach był pięknie przyozdobiony Ewangeliarz oddzielny od księgi innych czytań. Ewangeliarz ten przekazuje się diakonowi podczas święceń oraz kładzie na głowę elekta i podtrzymuje nad nią w obrzędzie święceń biskupa⁶⁵.

37. Z racji godności słowa Bożego księgi czytań używane przy sprawowaniu liturgii winny się odróżniać od innych pomocy pastoralnych, np. broszur służących wiernym do przygotowywania czytań lub do osobistej medytacji.

ROZDZIAŁ TRZECI

OBOWIĄZKI I POSŁUGI W SPRAWOWANIU LITURGII SŁOWA WE MSZY ŚWIĘTEJ

1. Posługa przewodniczącego w liturgii słowa

38. Przewodniczący Liturgii słowa, chociaż sam jest słuchaczem słowa Bożego głoszonego przez innych, pozostaje zawsze pierwszą osobą, której zostało powierzone zadanie głoszenia słowa i dzielenia się z wiernymi, szczególnie w homilii, ukrytym w słowie duchowym pokarmem. Sam lub przy pomocy innych troszczy się on o zapewnienie odpowiedniego sposobu czytania słowa Bożego, z reguły jednakże pozostawia sobie opracowanie pewnych wyjaśnień mających na celu uważne słuchanie słowa przez wiernych, a zwłaszcza przygotowanie homilii, która ma im ułatwić owocne przyjęcie słowa Bożego.

39. Konieczne jest, aby przede wszystkim ten, kto ma przewodniczyć liturgii, doskonale znał strukturę Lekcjonarza, by umiał pobudzać serca wiernych do przyjęcia owoców słowa Bożego. Trzeba, aby przez modlitwę i studium dostrzegał powiązanie między różnymi tekstami Liturgii słowa, tak by wierni w świetle porządku czytań właściwie pojmowali misterium Chrystusa i Jego zbawcze dzieło.

40. Przewodniczący winien chętnie korzystać z zaproponowanych w Lekcjonarzu możliwości wyboru czytań, odpowiedzi, psalmów responsoryjnych, aklamacji przed Ewangelią⁶⁶, ale winien to czynić w

porozumieniu z wszystkimi zainteresowanymi⁶⁷ i z uwzględnieniem zdania wiernych w tym, co do nich należy⁶⁸.

41. Przewodniczący zgromadzenia wykonuje właściwą sobie funkcję i posługę słowa Bożego także wtedy, gdy wygłasza homilię⁶⁹. Przez nią swych braci prowadzi do głębszego rozumienia Pisma Świętego, dusze wiernych otwiera na dziękczynienie za wielkie dzieła Boże, podtrzymuje wiarę obecnych w słowo, które w sprawowaniu liturgii przez Ducha Świętego staje się sakramentem, przygotowuje ich do owocnego przyjęcia Komunii świętej, wzywa do podjęcia wymagań życia chrześcijańskiego.

42. Do przewodniczącego należy niekiedy wprowadzenie wiernych w Liturgię słowa przez odpowiednie wyjaśnienia przed czytaniem⁷⁰. Wyjaśnienia te pomogą zapewne zgromadzeniu do lepszego słuchania słowa Bożego; budzą bowiem wewnętrzną postawę wiary i dobrej woli. Funkcję tę może przewodniczący powierzyć także innym osobom, np. diakonowi lub komentatorowi⁷¹.

43. Przewodniczący, kierując modlitwą powszechną i w miarę możliwości wiążąc jej wstępną zachętę i końcową modlitwę z czytaniem i homilią danej celebracji, prowadzi wiernych do Liturgii eucharystycznej⁷².

2. Zadanie wiernych w liturgii słowa

44. Słowo Chrystusa gromadzi lud Boży, zapewnia wzrost i pożywienie. "W szczególności odnosi się to do liturgii słowa w odprawianiu Mszy świętej, jednoczącej w sobie ściśle obwieszczenie śmierci i zmartwychwstania Pańskiego, odpowiedź słuchającego ludu i samą ofiarę, przez którą Chrystus utwierdził Nowe Przymierze w Krwi swojej, a w której to ofierze uczestniczą wierni modlitwą i przyjmowaniem sakramentów"⁷³. Albowiem "nie tylko podczas czytania tego, "co zostało napisane dla naszego pouczenia" (Rz 15,4), lecz także gdy Kościół modli się, śpiewa lub działa, wiara uczestników wzrasta, a dusze wznoszą się ku Bogu, aby Mu oddać duchowy hołd i otrzymać obfitszą łaskę"⁷⁴.

45. Także dzisiaj zgromadzenie chrześcijan w Liturgii słowa, przez słuchanie wynikające z wiary, przyjmuje od Boga słowo przymierza, na które winno z wiarą odpowiedzieć, aby coraz bardziej stawało się ludem Nowego Przymierza. Lud Boży ma duchowe prawo obfitego czerpania ze skarbcza słowa Bożego: urzeczywistnia się to przez korzystanie z Lekcjonarza mszalnego, homilie i działalność duszpasterską. Uczestnicząc w sprawowaniu Mszy świętej, wierni powinni słuchać słowa Bożego z taką wewnętrzną i zewnętrzną czcią, która by ich prowadziła do wzrostu duchowego życia i pozwoliła coraz głębiej wnikać w sprawowane misterium⁷⁵.

46. Aby wierni mogli ochotnym duchem sprawować pamiętkę Pańską, powinni uwrażliwić się na jedną obecność Chrystusa tak w słowie Bożym - "albowiem gdy w Kościele czyta się Pismo Święte, wówczas On sam mówi" - jak też "zwłaszcza pod postaciami eucharystycznymi"⁷⁶.

47. Aby słowo Boże mogło być przyjęte i wprowadzone w życie chrześcijan, domaga się ono żywej wiary⁷⁷, która z kolei budzi się nieustannie przez słuchanie głoszonego słowa Bożego. Pismo Święte bowiem przede wszystkim w proklamacji liturgicznej staje się źródłem życia i mocy, zgodnie ze świadectwem Apostoła, że Ewangelia jest mocą Bożą ku zbawieniu dla każdego wierzącego⁷⁸, dlatego umiłowanie Pisma Świętego jest źródłem siły i odnowienia dla całego ludu Bożego⁷⁹. Trzeba więc, aby wszyscy chrześcijanie nieustannie otwierali się na radosne słuchanie słowa Bożego⁸⁰. Kiedy słowo Boże jest głoszone przez Kościół i wprowadzane w praktykę życia, oświeca ono wiernych pod działaniem Ducha Świętego i pociąga do przeżywania całego misterium Chrystusa Pana⁸¹. Słowo Boże owocnie przyjmowane pobudza do nawrócenia serca i do życia jaśniejszego wiarą, tak w wymiarze osobowym jak i wspólnotowym⁸², jest bowiem podtrzymaniem chrześcijańskiego życia i źródłem modlitwy całego Kościoła⁸³.

48. Świadomość głębokiego związku Liturgii słowa i Liturgii eucharystycznej w sprawowaniu Mszy świętej będzie prowadzić wiernych do tego, aby uczestniczyli w niej od samego początku⁸⁴, aby to uczestnictwo było uważne i w miarę możliwości przygotowane przez zdobyte wcześniej głębsze poznanie Pisma Świętego; stąd też będzie płynąć pragnienie rozumienia tekstów czytanych w liturgii oraz gotowość dania na nie odpowiedzi przez śpiew⁸⁵.

W ten też sposób na słowo Boże usłyszane i rozważane wierni mogą dawać czynną odpowiedź, pełną wiary, nadziei i miłości, przez modlitwę i ofiarowanie samych siebie, nie tylko podczas sprawowania liturgii, lecz także całym życiem chrześcijańskim.

3. Posługi w liturgii słowa

49. Tradycja liturgiczna funkcję czytania fragmentów biblijnych we Mszy świętej powierza usługującym: lektorom i diakonom. Gdy nie ma diakona lub innego kapłana, sam celebrans odczytuje Ewangelię⁸⁶, a w razie nieobecności lektora - wszystkie czytania⁸⁷.

50. Do diakona w mszalnej Liturgii słowa należy odczytywanie Ewangelii, a w razie potrzeby wygłaszanie homilii oraz podawanie ludowi intencji modlitwy powszechnej⁸⁸.

51. "W sprawowaniu Eucharystii lektor posiada właściwą sobie funkcję, którą on sam powinien w zasadzie wypełniać, chociażby byli usługujący wyższego stopnia"⁸⁹. Należy mieć w poszanowaniu posługę lektora powierzoną obrzędem liturgicznym. Jeśli są lektorzy ustanowieni, winni wykonywać przysługującą im funkcję, przynajmniej w niedziele i święta, zwłaszcza w czasie głównej Mszy świętej. Można im będzie także powierzyć obowiązek służenia pomocą w ułożeniu Liturgii słowa, a w razie potrzeby przygotowania innych wiernych, którzy na mocy czasowego upoważnienia wykonują czytania we Mszy świętej⁹⁰.

52. Zgromadzenie liturgiczne potrzebuje lektorów, chociażby nie zostali do tej funkcji ustanowieni. Należy się więc starać o to, aby były pewne odpowiednie osoby świeckie, gotowe do wykonywania tej posługi⁹¹. Jeżeli jest więcej lektorów i istnieje potrzeba kilku czytań, wypada rozdzielić je między nich.

53. We Mszach bez diakona wygłaszanie intencji modlitwy powszechnej, zwłaszcza jeśli mają być śpiewane, należy powierzyć kantorowi albo lektorowi, albo komuś innemu⁹².

54. Inny kapłan, diakon i lektor ustanowiony do pełnienia właściwej mu posługi, gdy wstępują na ambonę celem czytania słowa Bożego w Mszy świętej z ludem, winni być ubrani w przysługującą im szatę liturgiczną. Ci zaś, którzy pełnią posługę lektora jednorazowo lub nawet stale, mogą wstępować na ambonę w codziennym stroju, z zachowaniem jednak różnych zwyczajów miejscowych.

55. "Jest rzeczą konieczną, aby lektorzy wykonujący swoją posługę, choćby nie zostali ustanowieni specjalnym obrzędem, byli naprawdę odpowiedni i starannie przygotowani, a to w tym celu, ażeby wierni, słuchając czytań słowa Bożego, rozbudzali w sobie żywe i serdeczne umiłowanie Pisma Świętego"⁹³. Przygotowanie to winno być przede wszystkim duchowe, ale konieczne jest także przygotowanie techniczne. Duchowe przygotowanie zakłada formację przynajmniej w dwóch dziedzinach: biblijnej i liturgicznej. Formacja biblijna zmierza do tego, aby lektorzy potrafili zrozumieć czytania w ich własnym kontekście oraz w świetle wiary pojmować istotną treść orędzia objawienia. Formacja liturgiczna winna lektorom zapewnić pewną znajomość sensu struktury Liturgii słowa oraz związków między Liturgią słowa i Liturgią eucharystyczną.

Przygotowanie techniczne ma na celu przyswojenie lektorom umiejętności publicznego czytania zarówno żywym głosem jak i przy pomocy współczesnych urządzeń nagłaśniających.

56. Do psalterzysty, czyli śpiewaka psalmu, należy śpiewanie w sposób responsoryjny lub ciągły psalmu albo innej pieśni biblijnej, gradualu i "Alleluja", a także innych śpiewów między czytaniem. Może on zależnie od okoliczności intonować "Alleluja" i werset⁹⁴.

Ze wszech miar wypada, aby w każdej wspólnotce kościelnej były osoby świeckie zdolne do wypełniania funkcji psalterzysty, a więc odznaczające się umiejętnością śpiewania psalmów, prawidłową wymową i dykcją. To, co wyżej zostało powiedziane o formacji lektorów, odnosi się także do śpiewających psalm.

57. Również komentator, który z odpowiedniego miejsca zgromadzeniu wiernych podaje stosowne wyjaśnienia i zachęty, jasne, zwięzłe i przejrzyste, starannie przygotowane, z zasady na piśmie, i wcześniej sprawdzone przez celebransą, wykonuje prawdziwą posługę liturgiczną⁹⁵.

PRZYPISY

- ²⁵ Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego, nr 33.
- ²⁶ Por. Św. Kongregacja Kultu Bożego, Instrukcja "Liturgicae instaurationes", dnia 5 września 1970, nr 2: AAS 62 (1970) 695-696; Jan Paweł II, List "Dominicae Cenaе", dnia 24 lutego 1980, nr 10: AAS 72 (1980) 134-137; Św. Kongregacja Sakramentów i Kultu Bożego, Instrukcja "Inaestimabile donum", dnia 3 kwietnia 1980, nr 1: AAS 72 (1980) 333.
- ²⁷ KL 33.
- ²⁸ Por. niżej Wprowadzenie teologiczno-pastoralne, nr 111.
- ²⁹ Por. Missale Romanum. Ordo cantus Missae. Editio typica 1972. Praenotanda, nry 4, 6, 10.
- ³⁰ Por. Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego, nr 11.
- ³¹ Por. tamże, nr 272 i poniżej nry 32-34.
- ³² Por. Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego, nry 35, 95.
- ³³ Por. tamże, nry 82-84.
- ³⁴ Por. tamże, nry 94, 131.
- ³⁵ Por. Obrzędy Mszy św. z ludem, nr 11.
- ³⁶ Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego, nr 36.
- ³⁷ Paweł VI, Konstytucja apost. "Laudis canticum", w: Liturgia Godzin I; por. także KL 24, 90; Św. Kongregacja Obrzędów, Instrukcja o muzyce w liturgii "Musicam sacram", dnia 5 marca 1967, nr 39: AAS 59 (1967) 311; Ogólne wprowadzenie do Liturgii Godzin, nry 23 i 109; Kongregacja Wychowania Katolickiego, Ratio fundamentalis, nr 53.
- ³⁸ Por. poniżej, nry 89-90.
- ³⁹ Por. Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego, nry 18 i 39.
- ⁴⁰ Por. tamże, nr 272 i poniżej, nry 32 nn.
- ⁴¹ Por. Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego, nr 17.
- ⁴² Por. także tamże, nry 37-39; Missale Romanum. Ordo cantus Missae. Praenotanda, nry 7-9; Graduale Romanum, 1974. Praenotanda, nr 7; Graduale simplex, ed. typica altera 1975. Praenotanda, nr 16.
- ⁴³ KL 52; Św. Kongregacja Obrzędów, Instrukcja "Inter oecumenici", dnia 26 września 1964, nr 54: AAS 56 (1964) 890.
- ⁴⁴ Por. Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego, nr 42.
- ⁴⁵ KL 35, 2.
- ⁴⁶ Por. tamże nry 6 i 47.
- ⁴⁷ Por. Paweł VI, Encyklika "Mysterium Fidei", dnia 3 września 1965: AAS 57 (1965) 753; DM 9; Paweł VI, Adhortacja apost. "Evangelii nuntiandi", dnia 8 grudnia 1975, nr 43: AAS 69 (1976) 33-34.
- ⁴⁸ Por. KL 35, 2; Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego, nr 41.
- ⁴⁹ KL 10.
- ⁵⁰ Por. Jan Paweł II, Adhortacja apost. "Catechesi tradendae", dnia 16 października 1979, nr 48: AAS 77 (1979) 1316.
- ⁵¹ Por. Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego, nr 165.
- ⁵² Por. tamże, nr 42, a także Św. Kongregacja Obrzędów, Instrukcja "Eucharisticum mysterium", dnia 25 maja 1967, nr 28: AAS 59 (1967) 556-557.
- ⁵³ Por. Św. Kongregacja Kultu Bożego, Instrukcja "Actio pastoralis", dnia 15 maja 1969, nr 6g: AAS 61 (1969) 809; Dyrektorium o Mszach z udziałem dzieci, dnia 1 listopada 1973, nr 48: AAS 66 (1974) 44.
- ⁵⁴ Por. Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego, nry 42, 338; Rituale Romanum. Ordo celebrandi Matrimonium, Typis Polyglottis Vaticanis 1969, nry 22, 42, 57; Ordo Exsequiarum, Typis Polyglottis Vaticanis 1969, nry 41, 64.
- ⁵⁵ Por. Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego, nr 97.
- ⁵⁶ Por. tamże, nr 139.
- ⁵⁷ Por. tamże, nr 23.
- ⁵⁸ Por. tamże, nr 43.
- ⁵⁹ Por. tamże, nr 45.
- ⁶⁰ Por. tamże, nr 99.
- ⁶¹ Por. tamże, nr 47.
- ⁶² Por. wyżej, przyp. 23.
- ⁶³ Por. Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego, nr 272.
- ⁶⁴ Por. KL 122.
- ⁶⁵ Por. Pontificale Romanum, De ordinatione diaconi, presbyteri et episcopi, Typis Polyglottis Vaticanis 1968, p. 28, nr 24; p. 58, nr 21; p. 85, nr 24; p. 70, nr 25; p. 110, nr 25.
- ⁶⁶ Por. poniżej, nry 78-91.
- ⁶⁷ Por. Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego, nry 318-320, 324-325.
- ⁶⁸ Por. tamże, nr 313.
- ⁶⁹ Por. tamże, nr 42; Św. Kongregacja Sakramentów i Kultu Bożego, Instrukcja "Inaestimabile donum", dnia 3 kwietnia 1980, nr 3: AAS 72 (1980) 334.
- ⁷⁰ Por. Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego, nr 11.
- ⁷¹ Por. tamże, nr 68.

⁷² Por. tamże, nry 33, 47.

⁷³ DK 4.

⁷⁴ KL 33.

⁷⁵ Por. Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego, nr 9.

⁷⁶ KL 7.

⁷⁷ Por. KL 9.

⁷⁸ Por. Rz 1,16.

⁷⁹ Por. KO 21.

⁸⁰ Cytowane w KO 21.

⁸¹ Por. J 14,15-26; 15,26 - 16,45-15.

⁸² Por. DM 6 i 15; KO 26.

⁸³ Por. KL 24; Kongregacja Duchowieństwa, Directorium catechisticum generale, dnia 11 kwietnia 1971, nr 25: AAS 64 (1972) 114.

⁸⁴ Por. KL 56; Św. Kongregacja Sakramentów i Kultu Bożego, Instrukcja "Inaestimabile donum", dnia 3 kwietnia 1980, nr 1: AAS 72 (1980) 333-334.

⁸⁵ Por. KL 24 i 35.

⁸⁶ Por. Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego, nr 34.

⁸⁷ Por. tamże, nr 96.

⁸⁸ Por. tamże, nry 47,61,132; Św. Kongregacja Sakramentów i Kultu Bożego, Instrukcja "Inaestimabile donum", dnia 3 kwietnia 1980, nr 3: AAS 72 (1980) 334.

⁸⁹ Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego, nr 66.

⁹⁰ Por. Paweł VI, List apost. "Ministeria quaedam", dnia 15 sierpnia 1972, nr V: AAS 64 (1972) 532.

⁹¹ Por. Św. Kongregacja Sakramentów i Kultu Bożego, Instrukcja "Inaestimabile donum", dnia 3 kwietnia 1980, nry 2 i 18: AAS 72 (1980) 334; por. także Św. Kongregacja Kultu Bożego, Dyrektorium o Mszach z udziałem dzieci, dnia 1 listopada 1973, nry 22, 24, 27: AAS 66 (1974) 43.

⁹² Por. Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego, nry 47, 66, 151; Rada dla wykonania Konstytucji o liturgii, De oratione communi seu fidelium, Citta del Vaticano 1966, nr 8.

⁹³ Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego, nr 66.

⁹⁴ Por. Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego, nry 37a i 67.

⁹⁵ Por. tamże, nr 68.

CZĘŚĆ DRUGA **STRUKTURA LEKCJONARZA MSZALNEGO**

ROZDZIAŁ CZWARTY **OGÓLNY UKŁAD LEKCJONARZA MSZALNEGO**

1. Pastoralny cel Lekcjonarza mszalnego

58. Układ czytań, zawarty w Lekcjonarzu Mszału rzymskiego, został opracowany zgodnie z myślą Soboru Watykańskiego II przede wszystkim w celu pastoralnym. Dla osiągnięcia tego celu zostały gruntownie opracowane i sprecyzowane nie tylko zasady, na których opiera się nowy układ czytań, lecz także wykazy tekstów. W dziele tym współpracowało wielu pochodzących z całego świata specjalistów w dziedzinie egzegezy, liturgii, katechezy i duszpasterstwa. Lekcjonarz jest owocem tej wspólnej pracy.

Można żywić nadzieję, że długotrwałe czytanie i wyjaśnianie ludowi chrześcijańskiemu Pisma Świętego w czasie sprawowania Eucharystii dokonywane na podstawie Lekcjonarza, w sposób wielce skuteczny przyczyni się do osiągnięcia celu, jaki raz po raz stawiał Sobór Watykański II⁹⁶.

59. Przy wprowadzaniu odnowy liturgii uznano, że będzie to bardzo odpowiadać woli i nakazom Soboru Watykańskiego II⁹⁷, jeżeli zostanie sporządzony jeden Lekcjonarz bogaty i obfitujący w teksty, który zarazem mógłby być przystosowany do pewnych postulatów i potrzeb Kościołów partykularnych i różnych zgromadzeń liturgicznych. Ci, którzy pracowali nad wprowadzeniem dzieła odnowy, starali się o zachowanie liturgicznej tradycji obrządku rzymskiego, zarazem jednak starannie brali pod uwagę znaczenie różnych form doboru i wykorzystania czytań biblijnych w innych rodzinach liturgicznych i w niektórych Kościołach partykularnych.

Wykorzystywali przy tym wyniki dotychczasowych doświadczeń, a jednocześnie starali się unikać braków tkwiących w minionej tradycji.

60. Obecny więc Lekcjonarz mszalny zawiera układ czytań biblijnych zapewniający wiernym poznanie całego słowa Bożego na zasadzie stopniowego rozwinięcia. Dobór i porządek czytań przez cały rok liturgiczny, a zwłaszcza w okresie Paschy, Wielkiego Postu i Adwentu, zmierza do tego, aby wierni stopniowo coraz głębiej poznawali wyznawaną przez siebie wiarę i historię zbawienia⁹⁸. Dzięki temu układ czytań odpowiada potrzebom i dążeniom ludu chrześcijańskiego.

61. Chociaż czynność liturgiczna sama z siebie nie jest jakąś formą katechezy, kryje w sobie jednak charakter dydaktyczny, który wyraża się także w Lekcjonarzu Mszału rzymskiego⁹⁹, tak iż słusznie może być uważana za pedagogiczną pomoc sprzyjającą katechezie.

Lekcjonarz mszalny bowiem w odpowiedni sposób na podstawie Pisma Świętego przedstawia główne czyny i słowa historii zbawienia, tak że sama historia zbawienia, którą w licznych jej momentach i wydarzeniach stopniowo przypomina Liturgia słowa, ukazuje się wiernym jako proces, który się aktualnie przedłuża poprzez uobecnienie w Eucharystii paschalnego misterium Chrystusa.

62. Duszpasterska użyteczność jednego układu czytań w Lekcjonarzu mszalnym obrządku rzymskiego ujawnia się jeszcze z innego tytułu: wszyscy wierni, chociażby z różnych powodów nie uczestniczyli w liturgii zawsze w tym samym zgromadzeniu, wszędzie w pewnych dniach i okresach słuchają tych samych czytań i rozmyślają nad ich przystosowaniem do konkretnych okoliczności, także w miejscowościach, w których z powodu braku kapłana diakon lub inna osoba upoważniona przez biskupa przewodniczy celebracji słowa Bożego¹⁰⁰.

63. Duszpasterze, którzy na podstawie słowa Bożego pragną dać jakąś szczególną odpowiedź na zapotrzebowanie swoich zgromadzeń, winni nade wszystko pamiętać, że są zwiastunami całego misterium Chrystusa i Ewangelii. Mogą oni korzystać ze zbiorów czytań zaproponowanych w Lekcjonarzu mszalnym zwłaszcza z okazji sprawowania jakiejś Mszy obrzędowej, wotywniej, ku czci świętych lub w różnych okolicznościach. Przy zachowaniu ogólnych zasad istnieją także szczególne możliwości wyboru czytań słowa Bożego we Mszach odprawianych z udziałem grup specjalnych¹⁰¹.

2. Zasady redakcji Lekcjonarza mszalnego

64. Aby Lekcjonarz mszalny mógł prowadzić do osiągnięcia zamierzonego celu, jego części zostały dobrane i ułożone z uwzględnieniem zarówno następstwa okresów liturgicznych, jak i zasad hermeneutycznych ustalonych przez współczesne badania egzegetyczne.

Wydaje się więc stosowne podanie tutaj zasad, jakie zastosowano przy opracowaniu Lekcjonarza mszalnego.

a) Dobór tekstów

65. Układ czytań w okresach poświęconych obchodzeniu misterium Chrystusa (*Proprium de tempore*) jest następujący: na niedziele i święta zostały zaproponowane ważniejsze urywki biblijne, tak aby w oznaczonym czasie można było odczytać w zgromadzeniu wiernych znaczną część słowa Bożego. Inna seria tekstów Pisma Świętego, w pewnym sensie uzupełniająca orędzie zbawienia dni świątecznych, jest zaproponowana na dni powszednie. Obydwie jednak ważniejsze części Lekcjonarza, to znaczy niedzielno-święteczna i codzienna, pozostają od siebie niezależne. Co więcej, układ czytań na niedziele i święta obejmuje cykl trzyletni, układ czytań na dni powszednie - cykl dwuletni. Stąd niedzielno-święteczny układ czytań biegnie niezależnie od codziennego i na odwrót. Dobór czytań w innych częściach Lekcjonarza, a więc w obchodach ku czci świętych, we Mszach obrzędowych, w różnych potrzebach, we Mszach wotywnych i za zmarłych, jest oparty na odrębnych zasadach.

b) Dobór czytań na niedziele i święta

66. Lekcjonarz na niedziele i święta odznacza się następującymi cechami:

1. Każda Msza ma trzy czytania: pierwsze ze Starego Testamentu, drugie z Apo-stoła (to jest z listów albo z Apokalipsy zależnie od okresu roku), trzecie z Ewangelii. Taki dobór czytań ilustruje jedność obu Testamentów i historii zbawienia, której ośrodkiem jest Chrystus obecny w swoim misterium paschalnym.
2. Bardziej urozmaicony i obfitszy dobór czytań w niedziele i święta jest zapew-niony także przez to, iż na te dni przewiduje się cykl trzyletni, tak że te same teksty są czytane dopiero po upływie trzech lat¹⁰².
3. Zasady kierujące dobozem czytań na niedziele i święta określa się jako zasadę "harmonizacji" lub

"czytania półciąglego". Jedną lub drugą zasadę stosuje się w zależności od okresów liturgicznych i szczególnych przymiotów każdego z nich.

67. Najlepszą harmonizację między czytaniem Starego i Nowego Testamentu mamy wtedy, gdy wynika ona z samego Pisma Świętego, to znaczy gdy nauka i wydarzenia zawarte w tekstach Nowego Testamentu pozostają w mniej lub więcej wyraźnym odniesieniu do nauki i wydarzeń Starego Testamentu. W niniejszym Lekcjonarzu teksty Starego Testamentu są dobrane przede wszystkim z racji ich związku z tekstami Nowego Testamentu, zwłaszcza z Ewangelią odczytywaną w danej Mszy świętej.

Inne powiązanie między tekstami czytań poszczególnych Mszy występuje w okresie Adwentu, Wielkiego Postu i Wielkanocy, to jest w okresach o szczególnym znaczeniu. W niedziele zaś w ciągu roku, które nie mają jakiegoś szczególnego charakteru, zarówno teksty czytań z listów apostoelskich, jak i Ewangelii są ułożone w porządku półciąglym, podczas gdy czytanie ze Starego Testamentu jest zharmonizowane z Ewangelią.

68. Wydawało się jednak, że tego, co było odpowiednie dla wyżej wspomnianych okresów, nie należało odnosić do niedziel, tak aby ustalać pewien zestaw tematów mogących ułatwić nauczanie wiernych poprzez homilię. Takiemu układowi sprzeciwia się właściwe pojęcie czynności liturgicznej, która zawsze jest sprawowaniem misterium Chrystusa i która na mocy tradycji korzysta ze słowa Bożego, powodując się nie tylko motywami rozumowymi lub pochodzącymi z zewnątrz, lecz troską o głoszenie Ewangelii i doprowadzenie wiernych do całej prawdy.

c) Układ czytań na dni powszednie

69. Układ czytań na dni powszednie opiera się na następujących kryteriach:

1. każda Mśza ma dwa czytania: pierwsze ze Starego Testamentu lub z Apostoła (to jest z listów albo księgi Apokalipsy; w czasie wielkanocnym zaś z Dziejów Apostoelskich), drugie z Ewangelii.
2. Roczny cykl czytań na czas Wielkiego Postu opiera się na specjalnych zasadach, uwzględniających charakter tego okresu, to jest jego wydźwięk chrzcielny i pokutny.
3. Na dni powszednie Adwentu, Okresu Narodzenia Pańskiego i Okresu Wielkanocnego jest przewidziany cykl roczny, dlatego czytania nie ulegają zmianie.
4. Na dni powszednie trzydziestu czterech tygodni w ciągu roku czytania Ewangelii są rozłożone w cyklu rocznym, który powtarza się co roku. Czytanie pierwsze jest ułożone w cyklu dwuletnim: czytania roku pierwszego stosuje się w latach nieparzystych, czytania roku drugiego w latach parzystych. W Lekcjonarzu na dni powszednie, podobnie jak na niedziele i święta, stosuje się zasady harmonijnego układu i czytania półciąglego, zwłaszcza gdy chodzi o okresy odznaczające się szczególnymi przymiotami.

d) Czytania na dni ku czci Świętych

70. Na dni ku czci Świętych proponuje się podwójną serię czytań:

1. Na uroczystości, święta i wspomnienia przeznaczona jest pierwsza seria, obejmująca przede wszystkim teksty własne na poszczególne dni. Znajdują się w niej także niektóre teksty wzięte spośród tekstów wspólnych i wskazane jako bardziej odpowiednie od innych.
2. Druga seria, obszerniejsza, znajduje się w zbiorze tekstów wspólnych (Communio Sanctorum). W tej części zaproponowane są najpierw teksty bardziej odpowiadające poszczególnym grupom Świętych (męczennikom, pasterzom, dziewicom itp.), następnie liczne teksty mówiące ogólnie o świętości, które mogą być stosowane zależnie od uznania, ilekroć Lekcjonarz dla dokonania wyboru czytań odsyła do tekstów wspólnych.

71. Gdy chodzi o układ tekstów znajdujących się w tej części, trzeba zauważyć, że znajdują się one razem w takim porządku, w jakim powinny być odczytywane. Najpierw więc są zamieszczone czytania ze Starego Testamentu, potem czytania z Apostoła, następnie psalmy i wersety między czytaniem, wreszcie teksty z Ewangelii. Są one tak rozłożone, że celebrans może dokonywać między nimi wyboru z uwzględnieniem duszpasterskich potrzeb zgromadzenia, chyba że coś innego wyraźnie jest zaznaczone.

e) Czytania we Mszach obrzędowych, w różnych potrzebach i za zmarłych

72. Podobny układ czytań występuje we Mszach obrzędowych, w różnych potrzebach, wotywnych i za zmarłych. Proponuje się zatem wiele tekstów, podobnie w zbiorze czytań wspólnych o Świętych.

f) Zasady wyboru i układu czytań

73. Prócz tych zasad, które kierują układem czytań w poszczególnych częściach Lekcjonarza, przyjęto inne, bardziej ogólne zasady, które można określić następująco:

1. Zarezerwowanie pewnych ksiąg dla pewnych okresów liturgicznych

74. Doniosłość treści niektórych ksiąg Pisma Świętego i tradycja liturgiczna powodują, że w Lekcjonarzu są one zarezerwowane dla pewnych okresów liturgicznych. Zachowano na przykład tradycję tak zachodnią (ambrojańską i hiszpańską), jak i wschodnią, że w Okresie Wielkanocnym czyta się Dzieje Apostolskie, co najlepiej ukazuje, że całe życie Kościoła wzięło początek z misterium paschalnego. Zachowuje się również tradycję zachodnią i wschodnią co do czytania Ewangelii św. Jana w końcowych tygodniach Wielkiego Postu i w Okresie Wielkanocnym.

Czytanie Izajasza, szczególnie jego pierwszej części, tradycja wiązała z okresem Adwentu. Pewne jednak teksty tego proroka czyta się w Okresie Narodzenia Pańskiego. Na ten okres przeznaczony jest również Pierwszy List św. Jana.

2. Długość tekstów

75. Co do długości tekstów zachowano drogę pośrednią. Dokonano rozróżnienia między opowiadaniem, które wymagają pewnej rozciągłości tekstu i zazwyczaj są uważnie słuchane przez wiernych, a tekstami, których ze względu na głębię nauki nie można zbyt przedłużać. Dla niektórych zaś tekstów dość długich przewiduje się dwojaką formę: dłuższą i krótszą, według uznania. W skrótach takich zachowano wielką ostrożność.

3. Teksty trudniejsze

76. Ze względów duszpasterskich w czytaniach niedzielnych i świątecznych unikano tekstów biblijnych, które rzeczywiście należą do trudniejszych, czy to obiektywnie dlatego, że nasuwają zbyt zawile zagadnienia co do rodzaju literackiego, krytyki tekstu lub egzegezy, czy też w pewnym stopniu dlatego, że wierni napotykają trudności w ich zrozumieniu. Jednakże nie wolno ukrywać przed wiernymi duchowych bogactw tekstów pod pozorem, że oni trudniej je pojmują, zwłaszcza gdy owa trudność ma swoje podłoże albo w niedostatecznym wykształceniu chrześcijańskim, którego żaden dobry wyznawca nie może być pozbawiony, albo też w niewystarczającym wykształceniu biblijnym, jakie powinien posiadać każdy dobry duszpasterz. Nierzadko pewne czytania trudniejsze stają się przystępniejsze w zestawieniu z innym czytaniem tej samej Mszy.

4. Opuszczenie niektórych wierszy

77. Tradycja wielu liturgii, nie wyłączając bynajmniej samej liturgii rzymskiej, w pewnych przypadkach zwykła opuszczać niektóre wiersze w czytaniach Pisma Świętego. Należy podkreślić, że nie wolno dokonywać pochopnie podobnych opuszczeń, ażeby nie zniekształcić sensu danego tekstu albo myśli i stylu Pisma Świętego. Jednakże przy zachowaniu troski, ażeby sens pozostał rzeczywiście nie zmieniony co do swej istoty, wydawało się ze względów duszpasterskich słuszne zachowanie także w obecnym Lekcjonarzu wspomnianej tradycji. W przeciwnym razie niektóre teksty stałyby się zbyt rozwlekłe albo też należałoby całkowicie opuścić czytania przynoszące wiernym niemały, a czasem bardzo wielki pożytek, i to jedynie dlatego, że zawierają jeden lub drugi wiersz, który pod względem duszpasterskim jest mniej użyteczny albo też porusza zagadnienia naprawdę zbyt trudne.

3. Zasady używania Lekcjonarza

a) Możliwość wyboru niektórych tekstów

78. Niekiedy w Lekcjonarzu pozostawia się celebransowi swobodę wyboru jednego lub drugiego tekstu do czytania albo jednego tekstu spośród wielu podanych razem na to samo czytanie. W niedziele, uroczystości i święta zdarza się to rzadko, ażeby nie zacierać cech właściwych danemu okresowi liturgicznemu albo żeby bez potrzeby nie przerywać czytania półciąglego danej księgi, natomiast taka swoboda wyboru dopuszczona jest w obchodach ku czci Świętych, w Mszach obrzędowych, w Mszach w różnych okolicznościach, wotywnych i za zmarłych.

Możliwości te, podane razem z innymi w Ogólnym wprowadzeniu do Mszału rzymskiego i w Porządku śpiewów mszalnych (*Ordo cantus Missae*),¹⁰³ mają cel duszpasterski. Dlatego też kapłan w przygotowaniu Liturgii słowa "winien mieć na względzie bardziej duchowe dobro zgromadzenia niż własne upodobania. Winien też pamiętać, że ten wybór części musi być dokonywany w zgodnym współdziałaniu z usługującymi i innymi osobami, które będą wykonywać jakąś część obrzędu; nie należy też wykluczać wiernych w sprawach, które bardziej bezpośrednio ich dotyczą"¹⁰⁴.

1. Dwa czytania przed Ewangelią

79. W Mszach, w których przewidziano trzy czytania, jest bardzo pożądane, aby rzeczywiście były trzy czytania. Jednak jeśliby Konferencja Biskupów pozwoliła ze względów duszpasterskich, aby były tylko dwa czytania,¹⁰⁵ należy dokonać wyboru między dwoma czytaniem poprzedzającymi Ewangelię w ten sposób, by nie ucierpiał plan pełniejszego pouczenia wiernych o misterium zbawienia. Dlatego jeśli w danym miejscu nie ma innej wskazówki, należy dać pierwszeństwo czytaniu, które bardziej harmonizuje z Ewangelią, albo temu, które zgodnie ze wspomnianym planem lepiej służy organicznej katechezie prowadzonej przez pewien okres, albo wreszcie temu, które umożliwia czytanie półciągle jakiejś księgi¹⁰⁶.

2. Forma dłuższa lub krótsza

80. Przy wyborze jednej z dwóch form, w jakich ten sam tekst jest podawany, należy również stosować kryterium duszpasterskie. Niekiedy bowiem podaje się ten sam tekst w formie dłuższej i krótszej. Należy wtedy uwzględnić, czy większy owoc słuchaczom przyniesie czytanie dłuższe, czy krótsze; czy są oni zdolni należycie zrozumieć jakieś trudniejsze teksty; wreszcie czy będą mogli wysłuchać tekstu bardziej kompletnego, który potem zostanie wyjaśniony w homilii.

3. Wybór spośród dwóch tekstów

81. Gdy występuje możliwość wyboru spośród tekstów już ściśle określonych, należy brać pod uwagę pożytek uczestników. Chodzi tu zarówno o wybór tekstu łatwiejszego lub bardziej odpowiadającego danemu zgromadzeniu liturgicznemu, jak o powtórzenie lub odłożenie tekstu, który wyznaczony jest na pewną Mszę jako własny, a w innej może być zastosowany dowolnie, jeśli przemawiają za tym względy duszpasterskie. Może się to zdarzyć, gdy istnieje obawa, że jakiś tekst mógłby spowodować trudności w danym zgromadzeniu, albo gdy ten sam tekst w najbliższych dniach znów ma być czytany, np. w niedzielę i w dzień powszedni następującego tygodnia.

4. Czytania na dni powszednie

82. W układzie czytań na dni powszednie zaproponowane są teksty na poszczególne dni każdego tygodnia przez cały rok. Należy więc zasadniczo stosować te czytania, które są wyznaczone na dane dni, chyba że przypadnie uroczystość lub święto albo wspomnienie mające własne czytania¹⁰⁷.

Przy posługiwaniu się Lekcjonarzem na dni powszednie należy zwrócić uwagę na to, czy jakiś obchód przypadający w bieżącym tygodniu nie powoduje opuszczenia któregoś z czytań tej samej księgi. W takim wypadku kapłan, widząc układ czytań całego tygodnia, powinien przewidzieć, albo które części, jako mniej ważne, należy opuścić, albo, gdyby te części były pożyteczne dla pełnego ujęcia całego tematu, w jaki sposób połączyć je z innymi czytaniem.

5. Czytania na dni ku czci Świętych

83. Na obchody ku czci Świętych podane są czytania własne, o ile takie rzeczywiście istnieją, tzn. mówiące o samej osobie świętego albo o tajemnicy, o której odprawia się Mszę świętą. Te teksty, choćby to był tylko dzień wspomnienia, powinny być czytane zamiast czytań bieżących przewidzianych w Lekcjonarzu na dni

powszednie.

Niekiedy podane są czytania przystosowane, to jest takie, które ukazują albo szczególny rys życia duchowego, albo wyrażają działalność Świętego. W tych wypadkach nie wydaje się niezbędne stosowanie tych czytań, chyba że przemawia za tym wzgląd duszpasterski. Często również są podane czytania zamieszczone w części wspólnej, aby wybór był łatwiejszy. Są to jednak tylko propozycje: zamiast czytania przystosowanego lub po prostu zaproponowanego można wybrać jakieś inne czytanie spośród czytań wspólnych.

Kapłan odpowiadający z udziałem ludu powinien się troszczyć przede wszystkim o duchowe dobro wiernych i strzec się narzucania im swoich upodobań. Postara się zwłaszcza o to, by zbyt często bez dostatecznego powodu nie opuszczać czytań, które w Lekcjonarzu są wyznaczone na poszczególne dni; Kościół bowiem pragnie, aby wiernym hojniej zastawiano stół słowa Bożego¹⁰⁸.

Ponadto w części wspólnej podane są czytania wspólne, to jest te, które się nadają albo dla określonej grupy Świętych (np. męczenników, dziewic, pasterzy), albo dla Świętych w ogóle. Ponieważ w tych wypadkach podane są liczne teksty na to samo czytanie, odpowiadający kapłan powinien wybrać tekst najbardziej odpowiedni dla słuchaczy. We wszystkich obchodach czytania mogą być brane nie tylko spośród tekstów wspólnych, do których w poszczególnych wypadkach Lekcjonarz odsyła, lecz także, jeśli szczególny wzgląd za tym przemawia, z tekstów wspólnych o Świętych (mężczyznach lub kobietach).

84. W obchodach ku czci Świętych należy ponadto pamiętać o tym, że:

a) W uroczystości i święta zawsze należy stosować czytania zamieszczone w tekstach własnych (Proprium) lub wspólnych (Commune); dla obchodów przewidzianych w kalendarzu ogólnym zawsze są wyznaczone czytania własne.

b) W uroczystości przewidziane w kalendarzach partykularnych zaproponowane są trzy czytania, w których pierwsze jest wzięte ze Starego Testamentu (w Okresie Wielkanocnym z Dziejów Apostolskich lub Apokalipsy), drugie z Apostoła, trzecie z Ewangelii, chyba że Konferencja Biskupów postanowi, aby były tylko dwa czytania¹⁰⁹.

c) W święta i wspomnienia, gdy są tylko dwa czytania, pierwsze może być albo ze Starego Testamentu, albo z Apostoła, drugie zaś z Ewangelii. Jednak w Okresie Wielkanocnym, według tradycyjnego w Kościele zwyczaju, pierwsze czytanie bierze się z Apostoła, drugie zaś, o ile to możliwe, z Ewangelii św. Jana.

6. Inne części Lekcjonarza

85. Dla Mszy obrzędowych w Lekcjonarzu są wskazane te same teksty, które zostały już podane w poszczególnych częściach rytuału, z wyjątkiem tekstów przeznaczonych dla obchodów, które nie mają być włączone w Mszę świętą¹¹⁰.

86. W Mszach w różnych okolicznościach, w Mszach obrzędowych oraz w Mszach za zmarłych w Lekcjonarzu podane są liczne teksty, które mogą stanowić odpowiednią pomoc w przystosowaniu obrzędów do okoliczności i potrzeb różnych uczestników¹¹¹.

87. W Mszach obrzędowych, w Mszach w różnych okolicznościach, w Mszach wotywnych oraz w Mszach za zmarłych, gdy podane są liczne teksty na to samo czytanie, dokonuje się wyboru przy pomocy przedstawionych powyżej kryteriów dotyczących wyboru czytań wspólnych o Świętych.

88. Kiedy Msza obrzędowa jest zakazana, a na podstawie zasad wskazanych w każdym obrzędzie spośród tekstów przeznaczonych dla Mszy obrzędowych wolno wziąć jedno czytanie, należy uwzględnić wspólne duchowe dobro uczestników¹¹².

b) Psalm responsoryjny i aklamacja przed Ewangelią

89. Spośród śpiewów między czytaniem doniosłe znaczenie ma psalm następujący po pierwszym czytaniu. Zwykle bierze się psalm podany po czytaniu, chyba że chodzi o czytania wspólne o Świętych, na Msze obrzędowe, na Msze w różnych okolicznościach i na Msze wotywne, wtedy bowiem wyboru psalmu dokonuje sam kapłan odpowiadający, kierując się duchowym pożytkiem wiernych.

Aby lud mógł łatwiej wykonać refren, na różne okresy roku i dla różnych kategorii Świętych wybrano pewne teksty psalmów i refrenów, które wolno stosować zamiast tekstów ściśle odpowiadających czytaniom, gdy psalm się śpiewa¹¹³.

90. Drugi śpiew, który należy wykonać po drugim czytaniu przed Ewangelią, albo jest ustalony w formularzu mszalnym i zharmonizowany z Ewangelią, albo można go wybrać z serii wspólnej jakiegoś okresu lub kategorii Świętych.

91. W Wielkim Poście przed wierszem poprzedzającym Ewangelię i po nim, zależnie od okoliczności, można użyć jednej z następujących aklamacji ("Chwała Tobie, Chryste, Królu wiecznej chwały"; "Chwała i cześć Tobie, Panie Jezu"; "Chwała i cześć Tobie, Chryste"; "Chwała Tobie, Słowo Boże"; "Chwała Tobie, Królu wieków") albo innej podobnej¹¹⁴.

ROZDZIAŁ PIĄTY OPIS LEKCJONARZA

92. Aby pomóc duszpasterzom w zrozumieniu struktury Lekcjonarza, tak aby korzystanie z niego stało się żywe i przyniosło wiernym duchowy pożytek, wydaje się, że stosownie będzie podanie jego krótkiego opisu, przynajmniej w odniesieniu do głównych obchodów i różnych okresów roku liturgicznego, ze względu na które zostały dobrane czytania według zasad wyżej wskazanych.

1. Okres adwentu

a) Niedziele

93. Czytania z Ewangelii mają cechę charakterystyczną: odnoszą się do przyjścia Pana na końcu czasów (pierwsza niedziela), do Jana Chrzciciela (niedziela druga i trzecia), do wydarzeń, które bezpośrednio przygotowały przyjście Pana (czwarta niedziela).

Czytania ze Starego Testamentu stanowią proroctwa o Mesjaszu i o czasach mesjańskich, zwłaszcza z Księgi Izajasza.

Czytania z pism apostoelskich zawierają upomnienia i hymny pochwalne zgodnie z różnymi cechami charakterystycznymi tego okresu.

b) Dni powszednie

94. Podane są dwie serie czytań: jednej używa się od początku Adwentu do dnia 16 grudnia, drugiej od 17 grudnia do 24 grudnia.

W pierwszej części Adwentu czyta się Księgę Izajasza, według porządku księgi, łącznie z tekstami ważniejszymi, jakie przypadają także w niedziele. Ewangelie tych dni są dobrane do pierwszego czytania. Od czwartku drugiego tygodnia zaczynają się czytania z Ewangelii o Janie Chrzcicielu; pierwsze zaś czytanie stanowi albo dalszy ciąg Księgi Izajasza, albo wybrany tekst nawiązujący do Ewangelii.

W ostatnim tygodniu przed Narodzeniem Pańskim czyta się opis wydarzeń, które bezpośrednio przygotowały narodzenie Chrystusa z Ewangelii według św. Mateusza (rozdz. 1) i według św. Łukasza (rozdz. 1). Jako pierwsze czytanie w związku z Ewangelią dobrano teksty z różnych ksiąg Starego Testamentu, wśród których znajdują się niektóre ważne proroctwa mesjańskie.

2. Okres Bożego Narodzenia

a) Uroczystości, święta i niedziele

95. W Wigilię i podczas trzech Mszy Narodzenia Pańskiego zarówno czytania prorockie jak i inne czytania zostały wybrane na podstawie tradycji rzymskiej.

W niedzielę podczas Oktawy Narodzenia Pańskiego, jako w święto Świętej Rodziny, Ewangelia mówi o dzieciństwie Jezusa, pozostałe czytania o cnotach życia rodzinnego.

W dzień Oktawy Narodzenia Pańskiego i uroczystości Świętej Bożej Rodzicielki Maryi czytania mówią zarówno o Bogarodzicy Dziewicy, jak i o nadaniu Najświętszego Imienia Jezus.

W drugą niedzielę po Narodzeniu Pańskim czytania odnoszą się do tajemnicy wcielenia.

W uroczystość Objawienia Pańskiego czytania ze Starego Testamentu i z Ewangelii zostały dobrane z

zachowaniem tradycji rzymskiej, jako czytanie z Apostoła wyznaczony jest tekst o powołaniu pogan do zbawienia.

W święto Chrztu Pańskiego dobrano teksty o tej tajemnicy.

b) Dni powszednie

96. Od dnia 29 grudnia czyta się w sposób ciągły cały Pierwszy List św. Jana, którego czytanie rozpoczyna się już dnia 27 grudnia w święto św. Jana oraz następnego dnia w święto Młodzianków.

Ewangelie odnoszą się do objawień Pana. Czyta się bowiem wydarzenia z dzieciństwa Jezusa z Ewangelii według św. Łukasza (w dniach 29 i 30 grudnia), pierwszy rozdział Ewangelii według św. Jana (od 31 grudnia do 5 stycznia) i szczególne objawienia się Pana, wyjęte z trzech synoptyków (od 7 do 12 stycznia).

3. Okres Wielkiego Postu

a) Niedziele

97. Czytania z Ewangelii są rozłożone w sposób następujący: w niedzielę pierwszą i drugą zachowano opowiadania o kuszeniu i o przemienieniu Chrystusa, z tym że odczytuje się je według trzech synoptyków. W następne trzy niedziele przywrócono w roku A Ewangelie o Samarytance, o niewidomym od urodzenia i o Łazarzu. Te Ewangelie, ponieważ są ważne ze względu na chrześcijańską inicjację, mogą być czytane również w latach B i C, zwłaszcza tam, gdzie są katechumeni.

Jednakże w roku B i C podaje się również inne teksty, a mianowicie: w roku B czytamy teksty św. Jana o przyszłym uwielbieniu Chrystusa przez krzyż i zmartwychwstanie, w roku C teksty św. Łukasza o nawróceniu.

W Niedzielę Palmową Męki Pańskiej na procesję zostały dobrane teksty z trzech Ewangelii synoptycznych, odnoszące się do uroczystego wjazdu Pana do Jerozolimy; we Mszy zaś czyta się opowiadanie o męce Pańskiej.

Czytania ze Starego Testamentu odnoszą się do dziejów zbawienia, które są jednym z właściwych przedmiotów katechezy wielkopostnej. Na poszczególne lata wyznaczono cykle tekstów przedstawiających zasadnicze etapy tych dziejów od początku aż do obietnicy nowego przymierza.

Czytania z Apostoła są dobrane w ten sposób, aby harmonizowały z czytaniem z Ewangelii i Starego Testamentu oraz, o ile to możliwe, by uwydatniał się między nimi wewnętrzny związek.

b) Dni powszednie

98. Czytania z Ewangelii i Starego Testamentu są dobrane pod kątem ich wzajemnego związku i omawiają różne tematy katechezy wielkopostnej, dostosowane do duchowego sensu tego okresu. Począwszy od poniedziałku czwartego tygodnia następuje czytanie półciągle św. Jana, podające z Ewangelii te teksty, które lepiej odpowiadają cechom charakterystycznym Wielkiego Postu.

Ponieważ obecne czytania o Samarytance, o niewidomym od urodzenia i o Łazarzu czyta się w niedziele, lecz tylko w roku A (a w pozostałych latach jest to pozostawione do wyboru), przewidziano, że te perykopy mogą być czytane także w dni powszednie. Dlatego na początku trzeciego, czwartego i piątego tygodnia umieszczono Msze do wyboru z tymi tekstami. Te czytania mogą być użyte w jakimkolwiek dzień tygodnia, zamiast czytań bieżących. W pierwszych dniach Wielkiego Tygodnia czytania mówią o tajemnicy Męki Pańskiej. Czytania Mszy Krzyżma rzucają światło na mesjańską funkcję Chrystusa i jej przedłużenie w Kościele przez sakramenty.

4. Święte Triduum i Okres Wielkanocy

a) Święte Triduum Paschalne

99. We Mszy Wieczerzy Pańskiej w Wielki Czwartek wspomnienie uczty, która poprzedziła wyjście z Egiptu, stanowi szczególne tło dla przykładu, jaki daje Chrystus, umywając uczniom nogi, a także dla słów św. Pawła o ustanowieniu Paschy chrześcijańskiej w Eucharystii.

Czynność liturgiczna w Wielki Piątek Męki Pańskiej osiąga szczyt w Janowym opowiadaniu o męce Pana, który jako Sługa Boży, zapowiedziany w Księdze Izajasza, prawdziwie stał się jedynym Kapłanem, ofiarując samego siebie Ojcu.

Na świętą noc Wigilii Paschalnej zostało zaproponowanych siedem czytań ze Starego Testamentu, które przypominają wielkie dzieła Boże dokonane w historii zbawienia, oraz dwa czytania z Nowego Testamentu, a mianowicie zwiastowanie zmartwychwstania według trzech Ewangelii synoptycznych i czytanie z Apostoła o chrzcie chrześcijańskim jako sakramencie zmartwychwstania Chrystusa.

We Mszy w dniu Paschy czyta się Ewangelię z Jana o znalezieniu pustego grobu. Można jednak także czytać według uznania teksty Ewangelii zaproponowane na noc świętą albo tam, gdzie celebruje się Mszę wieczorną, opowiadanie z Łukasza o ukazaniu się Chrystusa uczniom idącym do Emaus. Pierwsze czytanie jest wzięte z Dziejów Apostolskich, które stosuje się w Okresie Wielkanocnym zamiast czytania ze Starego Testamentu. Czytanie z Apostoła mówi o przeżywaniu misterium paschalnego w Kościele.

b) Niedziele

100. Aż do trzeciej niedzieli wielkanocnej czytania z Ewangelii opowiadają o zjawieniach się Chrystusa zmartwychwstałego. Czytania o Dobrym Pasterzu są wyznaczone na czwartą niedzielę wielkanocną. Na niedziele wielkanocne piątą, szóstą i siódmą są wyznaczone wyjątki z mowy i modlitwy Chrystusa po Ostatniej Wieczerzy. W ten sposób każdego roku będą podawane pewne dane o życiu, świadectwie i rozwoju pierwotnego Kościoła.

Jako czytanie apostoelskie czyta się w roku A Pierwszy List św. Piotra, w roku B Pierwszy List św. Jana, w roku C Apokalipsę; powyższe teksty najlepiej odpowiadają duchowi radosnej wiary i mocnej nadziei, która cechuje ten okres.

c) Dni powszednie

101. Pierwsze czytanie jest wzięte z Dziejów Apostolskich, podobnie jak w niedziele, na sposób półciągły. Podczas Oktawy Wielkanocnej czyta się Ewangelie opowiadające o zjawieniach się Chrystusa. Następnie czyta się w sposób półciągły Ewangelię według św. Jana, z której bierze się teksty o charakterze paschalnym, aby dopełnić czytania wielkopostne. W tym czytaniu wielkanocnym znaczną część stanowią mowa i modlitwa Chrystusa po Ostatniej Wieczerzy.

d) Uroczystość Wniebowstąpienia i Pięćdziesiątnicy

102. Uroczystość Wniebowstąpienia jako pierwsze czytanie zachowuje opowiadanie o tym wydarzeniu, zaczerpnięte z Dziejów Apostolskich, które zostaje uzupełnione czytaniem apostoelskim o Chrystusie wyniesionym na prawicę Ojca. Czytanie Ewangelii w każdym roku cyklu trzechletniego jest wzięte kolejno z trzech synoptyków.

We Mszy odprawianej wieczorem w wigilię Pięćdziesiątnicy są zaproponowane cztery teksty ze Starego Testamentu, tak aby można było wybrać jeden z nich, w celu wyrażenia wielorakiego sensu uroczystości. Czytanie apostoelskie ukazuje aktualne działanie Ducha Świętego w Kościele. Czytanie Ewangelii wspomina obietnicę Ducha Świętego daną przez Chrystusa, który nie był jeszcze uwielbiony.

We Mszy odprawianej w dniu uroczystości pierwsze czytanie stanowi opowiadanie Dziejów Apostolskich o wielkim wydarzeniu Pięćdziesiątnicy, teksty zaś z Apostoła mówią o owocach działania Ducha Świętego w życiu Kościoła. Czytanie Ewangelii przypomina udzielenie przez Jezusa uczniom Ducha Świętego wieczorem w dniu Paschy, inne zaś teksty, przeznaczone do wyboru, opowiadają o oddziaływaniu Ducha Świętego na uczniów i na Kościół.

5. Okres zwykły "w ciągu roku"

a) Układ i wybór tekstów

103. Okres zwykły "w ciągu roku" rozpoczyna się w poniedziałek po niedzieli przypadającej po dniu 6 stycznia i trwa aż do wtorku przed Wielkim Postem włącznie; ponownie rozpoczyna się w poniedziałek po niedzieli Pięćdziesiątnicy i kończy się przed pierwszymi nieszporami pierwszej niedzieli Adwentu.

Lekcjonarz podaje czytania na trzydzieści cztery niedziele i następujące po nich tygodnie. Niekiedy jednak w tym okresie przypadają tylko trzydzieści trzy tygodnie. Prócz tego niektóre niedziele albo należą do innego okresu (niedziela, w którą obchodzi się święto Chrztu Pańskiego, i niedziela Zesłania Ducha Świętego), albo są zastąpione przez przypadające uroczystości (np. Najświętszej Trójcy, Jezusa Chrystusa, Króla wszechświata).

104. Aby w sposób właściwy używać czytań wyznaczonych na okres zwykły, należy zachowywać następujące zasady:

1. Niedziela, na którą przypada święto Chrztu Pańskiego, zajmuje miejsce pierwszej niedzieli zwykłej; dlatego czytania pierwszego tygodnia rozpoczynają się w poniedziałek po niedzieli przypadającej po dniu 6 stycznia.

2. Niedziela, która następuje po święcie Chrztu Pańskiego, jest drugą niedzielą zwykłą. Pozostałe niedziele oznacza się liczbami w porządku postępującym, aż do niedzieli, która poprzedza początek Wielkiego Postu. Czytania tygodnia, w którym przypada środa popielcowa, opuszcza się po dniu poprzedzającym popielec.

3. Gdy kontynuuje się czytania okresu zwykłego po niedzieli Zesłania Ducha Świętego, należy zachować następujący porządek:

- Jeśli są trzydzieści cztery niedziele zwykłe, bierze się czytania przeznaczone na tydzień następujący bezpośrednio po tygodniu, którego czytania zostały przerwane przez Wielki Post¹¹⁵.

- Jeśli są trzydzieści trzy niedziele zwykłe, opuszcza się pierwszy tydzień, który należałoby wybrać po Zesłaniu Ducha Świętego, aby na koniec roku zachować teksty eschatologiczne, które są wyznaczone na ostatnie dwa tygodnie¹¹⁶.

b) Czytania na niedziele

1. Czytania z Ewangelii

105. W drugą niedzielę zwykłą Ewangelia nadal odnosi się do objawienia się Pana, które obchodziło się w uroczystość Objawienia Pańskiego. Dlatego czyta się tradycyjną perykopę o godach w Kanie i dwie inne perykopy zaczerpnięte również z Ewangelii według św. Jana.

Od trzeciej niedzieli rozpoczyna się czytanie półciągle trzech Ewangelii synoptycznych; czytanie to jest ułożone tak, aby ukazać, jak każda Ewangelia we właściwy sobie sposób przedstawia życie i naukę Chrystusa Pana.

Dzięki takiemu układowi uzyskuje się pewną harmonię między treściami każdej Ewangelii i rozwojem roku liturgicznego. Albowiem po Objawieniu Pańskim czyta się o początkach nauczania, co doskonale nawiązuje do chrztu i pierwszych objawień Chrystusa, o których czyta się w święto Objawienia Pańskiego i w następne niedziele. Na końcu roku liturgicznego dochodzi się do tematu eschatologicznego, właściwego dla ostatnich niedziel, rozdziały bowiem Ewangelii, poprzedzające opowiadanie o męce Pańskiej, mniej lub bardziej szeroko omawiają ten temat.

W roku B po szesnastej niedzieli włączono pięć czytań z szóstego rozdziału Ewangelii według św. Jana ("mowa o chlebie żywym"); to włączenie nie narusza całości Ewangelii, albowiem rozmnożenie chlebów z Ewangelii według św. Jana zastępuje to samo opowiadanie u św. Marka. W roku C w czytaniu półciąglą św. Łukasza pierwszy tekst (tj. trzeciej niedzieli) poprzedza prolog Ewangelii, który bardzo pięknie wyraża zamysł autora, a dla którego trudno było znaleźć inne miejsce.

2. Czytania ze Starego Testamentu

106. Czytania te zostały dobrane ze względu na związek z poszczególnymi perykopami ewangelicznymi celem uniknięcia zbyt dużej różnorodności czytań poszczególnych Mszy, a zwłaszcza dla ukazania jedności obydwu Testamentów. Związek między czytaniem tej samej Mszy został ukazany przez starannie dobrane tytuły, które poprzedzają poszczególne czytania.

O ile to było możliwe, dokonano wyboru w ten sposób, by czytania były krótkie i łatwe. Postarano się jednak również o to, aby w niedziele były czytane jak najliczniejsze teksty Starego Testamentu, które mają wielkie znaczenie. Teksty te są rozłożone odpowiednio do treści Ewangelii, a nie według logicznego porządku. Jednakże skarbiec słowa Bożego zostaje otwarty w taki sposób, aby wszyscy uczestnicy Mszy niedzielnych mogli poznać prawie wszystkie znaczniejsze karty Starego Testamentu.

3. Czytania z Apostoła

107. Co do listów apostoelskich przewiduje się czytania półciągle listów św. Pawła i św. Jakuba (Listy Apostołów Piotra i Jana czyta się w Okresie Wielkanocnym i w Okresie Narodzenia Pańskiego).

Pierwszy List do Koryntian, ze względu na jego długość i różnorodność poruszanych zagadnień, został podzielony między trzy lata cyklu, na początku okresu zwykłego. Podobnie uznano za stosowne podzielić List do Hebrajczyków na dwie części, z których pierwsza będzie czytana w roku B, druga zaś w roku C. Trzeba zaznaczyć, że wybrano tylko czytania dość krótkie, niezbyt trudne do zrozumienia przez wiernych. Tabela II (umieszczona w Praenotanda)¹¹⁷ podaje rozkład czytań na niedzielę w "ciągu roku" podzielony na cykl trzyletni.

c) Czytania na uroczystości Pańskie okresu zwykłego

108. W uroczystości Najświętszej Trójcy, Ciała i Krwi Chrystusa oraz Najświętszego Serca Pana Jezusa czytane są teksty odpowiadające ich treści teologicznej. Czytania niedzieli trzydziestej czwartej i ostatniej sławią Jezusa Chrystusa, Króla wszechświata, zapowiedzianego przez typ Dawida, ogłoszonego wśród poniżenia męki i krzyża, panującego w Kościele i mającego powrócić na końcu czasów.

d) Czytania na dni powszednie

109. Ewangelie ułożono w ten sposób, że najpierw czyta się według św. Marka (tygodnie 1-9), następnie według św. Mateusza (tygodnie 10-21), wreszcie według św. Łukasza (tygodnie 22-34). Rozdziały 1-12 św. Marka czyta się w całości, opuszczając tylko dwie perykopy z rozdziału 6, które czyta się w innych okresach w dni powszednie. Z Ewangelii według św. Mateusza i według św. Łukasza czyta się to wszystko, czego nie ma u św. Marka. Dwa albo trzy razy czyta się wszystko, co albo w różnych Ewangeliach ma zupełnie swoisty koloryt, albo też jest nieodzowne do właściwego zrozumienia toku Ewangelii. Mowa eschatologiczna znajduje się w całości u św. Łukasza i z tej Ewangelii czyta się ją na końcu roku liturgicznego.

110. Czytanie pierwsze jest ułożone tak, że przez kilka tygodni czyta się jeden Testament, a następnie drugi, zależnie od długości czytanych ksiąg.

Z ksiąg Nowego Testamentu czyta się części dość znaczne, aby podać to, co jest istotne w poszczególnych listach.

Ze Starego Testamentu można podać jedynie miejsca wybrane, które - o ile to możliwe - ukazują charakter poszczególnych ksiąg. Teksty historyczne są tak dobrane, aby podać zarys dziejów zbawienia przed wcieleniem Chrystusa. Opowiadania zaś zbyt długie nie bardzo mogły być proponowane. Niekiedy wybrano wiersze, które złożyły się na czytanie niezbyt długie. Ponadto znaczenie religijne wydarzeń historycznych niekiedy jest wyjaśnione przez pewne teksty wyjęte z ksiąg mądrościowych, włączonych do serii czytań historycznych jako przedmowa lub zakończenie.

Prawie wszystkie księgi Starego Testamentu znalazły miejsce w Lekcjonarzu na dni powszednie.

Opuszczono jedynie najkrótsze księgi prorockie (Abdiasza, Sofoniasza) i księgę poetycką (Pieśń). Spośród opowiadań spisanych ku zbudowaniu, a wymagających do zrozumienia dość długiego czytania, czyta się księgi Tobiasza i Rut, opuszczając pozostałe (Księgi Estery i Judyty). Z tych ksiąg wybrano teksty na niedziele albo dni powszednie innych okresów.

Tabela III (umieszczona w Praenotanda)¹¹⁸ podaje rozkład czytań obydwu Testamentów na dni powszednie w "ciągu roku" podzielony na dwa lata.

Na końcu roku liturgicznego czyta się księgi, które odpowiadają charakterowi eschatologicznemu tego okresu, to jest Księgę Daniela i Apokalipsę.

ROZDZIAŁ SZÓSTY ADAPTACJE, TŁUMACZENIA NA JĘZYKI OJCZyste I OPRACOWANIE LEKCJONARZA

1. Adaptacje i tłumaczenia

111. W zgromadzeniu liturgicznym zawsze należy głosić słowo Boże albo na podstawie tekstów łacińskich przygotowanych przez Stolicę Świętą, albo na podstawie tłumaczeń na języki ojczyste, zatwierdzonych do użytku liturgicznego przez Konferencje Biskupów zgodnie z obowiązującymi przepisami¹¹⁹.

112. Lekcjonarz mszalny winien być przetłumaczony w całości, z uwzględnieniem wszystkich części, nie wyłączając wstępu.

Jeśli Konferencja Biskupów uzna za konieczne i stosowne pewne adaptacje, mogą one być wprowadzone po zatwierdzeniu przez Stolicę Świętą¹²⁰.

113. Ze względu na objętość Lekcjonarza wydania z konieczności będą obejmować kilka tomów, w odniesieniu do których żaden podział nie jest nakazany. We wszystkich tomach winny być zamieszczone wstępy wyjaśniające strukturę i cel każdej części.

Zaleca się stary zwyczaj wydawania oddzielnie księgi Ewangelii i księgi zawierającej inne czytania ze Starego i Nowego Testamentu.

Zależnie od warunków można również oddzielnie wydać Lekcjonarz niedzielny, w którym mogą być zamieszczone odpowiednie wyjątki z Lekcjonarza na dni ku czci świętych, i Lekcjonarz na dni powszednie. Niedzielny zaś Lekcjonarz może być podzielony według cyklu trzech lat, tak aby w sposób ciągły były podane teksty na poszczególne lata. Jednakże mogą być zastosowane także inne rozwiązania, które zostaną uznane za bardziej odpowiednie dla celów duszpasterskich.

114. Teksty śpiewów zawsze winny być dołączone do czytań. Można będzie jednak wydać także oddzielne księgi, w których znajdują się tylko śpiewy. Zaleca się, aby teksty były wydrukowane z podziałem na strofy.

115. Jeżeli czytanie składa się z różnych części, należy jasno zaznaczyć jego strukturę w układzie typograficznym. Zaleca się także, aby również teksty niepoetyckie zostały wydrukowane z podziałem na wiersze w celu ułatwienia proklamacji czytań.

116. Jeżeli przewiduje się dłuższy i krótszy fragment czytania, oba należy umieścić oddzielnie, aby każdy z nich łatwo było wykonać. Tam zaś, gdzie takie oddzielenie nie wydaje się wskazane, należy znaleźć sposób, aby obydwa teksty mogły być odczytane bez błędu.

117. W wydaniach w językach rodzimych nie należy podawać tekstów bez tytułów. Jeżeli zostanie to uznane za stosowne, można do tytułu dodać także wyjaśnienie (monitio) wprowadzające w ogólny sens urywka, zaopatrzone w odpowiedni znak lub wydrukowane inną czcionką, tak aby wiadano, że chodzi o tekst pozostawiony do uznania¹²¹.

118. W każdym tomie wypada podać wykaz fragmentów biblijnych na wzór tego, który znajduje się w tym tomie (Lekcjonarza), tak aby w różnych okolicznościach łatwiej można było znaleźć w lekcjonarzach mszalnych konieczne lub pożyteczne teksty.

2. Strona zewnętrzna poszczególnych czytań

W tej księdze (Ordo lectionum Missae) proponuje się skróty biblijne, tytuły i początki ("incipit"). Uwzględniono przy tym następujące sprawy:

a) Skróty biblijny

119. Skróty biblijny (rozdziału i wierszy) jest zawsze podany według Nowej Wulgaty z wyjątkiem Psalmów¹²², z dodaniem jednak niekiedy odnośnika do przekładów z języków oryginalnych (hebrajskiego, aramejskiego lub greckiego), ilekroć zachodzi różnica.

W przekładach na języki rodzime zgodnie z postanowieniami kompetentnych władz w zakresie poszczególnych języków można zachować numerację odpowiadającą przekładowi zatwierdzonemu przez daną władzę do użytku liturgicznego. W samym tekście lub na marginesie zawsze należy podać dane dotyczące rozdziałów i wierszy.

120. W księgach liturgicznych przed tekstami winien znajdować się "nagłówek", który powinien być odczytany w czasie liturgii, a który jest opuszczony w wykazie czytań. Należy go sporządzić według następujących zasad, które jednak mogą zostać zmienione na mocy postanowienia odpowiednich władz, zależnie od miejscowych zwyczajów lub wymogów językowych.

121. 1. Należy zawsze mówić: "Czytanie z Księgi..." albo "Czytanie z Listu..." albo "Słowa Ewangelii według świętego N...", nie zaś "Początek" (chyba że w poszczególnych wypadkach byłoby to wskazane) lub "Dalszy ciąg..."

122. 2. Należy zachować tradycyjne tytuły ksiąg, z tym że:

a) jeśli są dwie księgi o tej samej nazwie, należy powiedzieć: "Pierwsza Księga" lub "Druga Księga" (np. Królewska, Machabejska) lub "Pierwszy List", "Drugi List";

b) należy używać bardziej przyjętych obecnie tytułów dla następujących ksiąg:

"Pierwsza i Druga Księga Samuela" dla Pierwszej i Drugiej Królewskiej;

"Pierwsza i Druga księga Królewska" dla Trzeciej i Czwartej Królewskiej;

"Księgi Ezdrasza i Nehemiasza" dla Pierwszej i Drugiej Ezdrasza;

c) należy odróżnić księgi mądrościowe przy pomocy następujących tytułów:

Księga Hioba, Przypowieści, Koheleta, Pieśń nad pieśniami, Księga Mądrości, Syracha (lub Syracydesa);

d) należy mówić: "Księga Lamentacji" oraz "List do Hebrajczyków", nie wymieniając ani Jeremiasza, ani św. Pawła.

b) Tytuł

123. Przed poszczególnymi tekstami należy umieścić starannie dobrany tytuł (najczęściej ze słów danego tekstu), aby wskazać główny temat czytania, i gdy to konieczne, zwrócić uwagę na związek między czytaniem tej samej Mszy.

c) Początek ("incipit")

124. Początek zawiera zwykle słowa wprowadzające: "W owym czasie...", "W owych dniach...", "Bracia", "Najmilsi", "To mówi Pan". Słowa te opuszcza się, jeśli już w samym tekście wystarczające jest wskazanie czasu czy osób lub jeśli z natury samego tekstu wynika, że takie słowa nie są odpowiednie. Formuły takie mogą być zmienione lub opuszczone w zależności od wymogów poszczególnych języków i na mocy postanowienia kompetentnych władz.

Po owych słowach wprowadzających rozpoczyna się samo czytanie, po opuszczeniu lub dodaniu jakichś słów, jeśli wymaga tego zrozumienie tekstu oddzielonego od jego kontekstu. Podobnie daje się odpowiednie wzmianki, jeśli tekst składa się z wierszy nie następujących bezpośrednio po sobie i jeśli z tego powodu trzeba dokonać jakichś zmian.

d) Końcowa aklamacja

125. Na końcu czytań, aby ułatwić aklamację ludu, czytający po Ewangelii mówi: "Oto słowo Pańskie"; po innych czytaniach: "Oto słowo Boże" (w języku łacińskim w obu wypadkach dodaje się formułę "Verbum Domini").

(Tłum. ks. Stanisław Czerwik)

Z dokumentu II Polskiego Synodu Plenarnego
Potrzeba i zadania nowej ewangelizacji
na przełomie II i III tysiąclecia chrześcijaństwa

11. (...) Misja ewangelizacyjna, powierzona całemu Ludowi Bożemu, oznacza uczestnictwo w prorockim, kapłańskim i królewskim posłannictwie Jezusa Chrystusa. Udział w prorockiej misji Chrystusa uprawnia i zobowiązuje wszystkich Jego uczniów do tego, aby z wiarą przyjęli Ewangelię, a następnie - jako świadkowie - głosili ją słowem i czynem, demaskując w miłości i z odwagą wszelkie przejawy zła. Uczestnictwo w misji kapłańskiej łączy się z godnością "królewskiego kapłaństwa" (1 P 2, 9), mocą którego wspólnota wiernych może gromadzić skarb w niebie (por. Mt 6, 20), składając Bogu w eucharystycznym obrzędzie wraz z ofiarą Chrystusa swoje własne życie i owoce doczesnego trudu. Udział w misji królewskiej umożliwia szerzenie Królestwa Bożego "przede wszystkim poprzez duchową walkę, ażeby pokonać w sobie królestwo grzechu (por. Rz 6, 12), a następnie poprzez dar z siebie, aby w miłości i sprawiedliwości służyć Jezusowi, który jest obecny we wszystkich braciach, a zwłaszcza najmniejszych" (por. Mt 25, 40). Zadaniem każdego w Kościele jest stała i konsekwentna aktualizacja wszystkich trzech wymiarów ewangelizacyjnego

powołania i odpowiedzialności. Udział "w potrójnym urzędzie Chrystusa, właśnie dlatego, że wywodzi się z komunii kościelnej, winien być przeżywany i realizowany we wspólnocie i dla wspólnoty".

PRZYPISY

⁹⁶ Por. np. Paweł VI, Konstytucja apost. "Missale Romanum": To wszystko ułożono w taki sposób, aby budzić w wiernych "głód słowa Bożego", dzięki któremu lud Nowego Przymierza pod przewodem Ducha Świętego zmierzałby do doskonałej jedności Kościoła. Żywimy mocną nadzieję, że kapłani i wierni z pomocą nowych tekstów lepiej przygotowują się do Stołu Pańskiego i że głębiej rozważając Pismo Święte, będą się coraz obficie karmić słowem Bożym. Wskutek tego, zgodnie z poleceniem Soboru Watykańskiego II, Pismo Święte stanie się nie wysychającym źródłem życia duchowego, główną podstawą chrześcijańskiej katechezy i ośrodkiem nauczania teologii", Missale romanum, Typis Polyglottis Vaticanis 1975, 15. (Tekst polski: Mszał rzymski dla diecezji polskich, Poznań 1986, s. [13]).

⁹⁷ Por. KL 35 i 51.

⁹⁸ Por. Paweł VI, Konstytucja apost. "Missale Romanum": "ciągły proces misterium zbawienia, został jasno przedstawiony słowami objawienia Bożego", Missale romanum, 15 (Tekst polski: Mszał rzymski dla diecezji polskich, Poznań 1986, s. [12]).

⁹⁹ Por. KL 9, 33; Św. Kongregacja Obrzędów, Instrukcja "Inter Oecumenici", dnia 26 września 1964, nr 7: AAS 56 (1964) 878; Jan Paweł II, Adhortacja apost. "Catechesi tradendae", dnia 16 października 1979, nr 23: AAS 71 (1979) 1296-1297.

¹⁰⁰ Por. KL 35,4; Św. Kongregacja Obrzędów, Instrukcja "Inter Oecumenici", dnia 26 września 1964, nry 37-38: AAS 56 (1964) 884.

¹⁰¹ Por. Św. Kongregacja Kultu Bożego, Instrukcja "Actio pastoralis", dnia 15 maja 1969, nr 6: AAS 61 (1969) 809; Dyrektorium o Mszach z udziałem dzieci, dnia 1 listopada 1973, nry 41-47: AAS 66 (1974) 43; Paweł VI, Adhortacja apost. "Marialis cultus", dnia 2 lutego 1974, nr 12: AAS 66 (1974) 125-126.

¹⁰² Poszczególne lata oznacza się literami A, B, C. Ustalenia zaś, który rok ma być rokiem A, B, C, dokonuje się następująco: Literą C oznacza się rok, którego liczba jest podzielna przez trzy, przyjmując za początek cyklu rok pierwszy ery chrześcijańskiej. Tak rok pierwszy byłby rokiem A, rok 2 - rokiem B, rok 3 - rokiem C, a lata 6, 9, 12 itd. znów rokiem C. I tak np. rok 1980 jest rokiem C, rok zaś następny, tzn. 1981 - rokiem A, rok 1982 jest rokiem B, a rok 1983 - rokiem C itd.

Jest oczywiste, że poszczególne cykle będą według układu roku liturgicznego, mianowicie od pierwszej niedzieli Adwentu, która przypada w poprzedzającym roku cywilnym.

Określenie roku każdego cyklu łączy się ze szczególną cechą Ewangelii synoptycznej, która jest czytana w sposób półciągly w okresie zwykłym roku. Stąd pierwszy rok cyklu jest rokiem czytania Mateusza, rok drugi jest rokiem czytania Marka, trzeci - rokiem czytania Łukasza.

¹⁰³ Por. Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego, nry 36-40; Missale Romanum. Ordo cantus Missae, Typis Polyglottis Vaticanis 1972, nry 5-9.

¹⁰⁴ Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego, nr 313.

¹⁰⁵ Por. tamże, nr 318; Św. Kongregacja Sakramentów i Kultu Bożego, Instrukcja "Inaestimabile donum", dnia 3 kwietnia 1980, nr 1: AAS 72 (1980) 333-334.

¹⁰⁶ Np. w okresie Wielkiego Postu proponuje się ciągłość czytań Starego Testamentu według rozwoju historii zbawienia; w niedziele w ciągu roku proponuje się czytanie półciągle jakiegoś listu. Wypada wtedy, aby duszpasterz wybierał jedno lub drugie czytanie w sposób systematyczny przez kilka kolejnych niedziel i aby w ten sposób zapewniał harmonię katechezy; stanowczo nie wypada czytać bez porządku raz urywek ze Starego Testamentu, raz z listu, bez harmonijnego uporządkowania następnych tekstów.

¹⁰⁷ Por. Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego, nr 319.

¹⁰⁸ Por. tamże, nr 316c; KL 51.

¹⁰⁹ Por. Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego, nr 318.

¹¹⁰ Por. Rituale Romanum. Ordo Paenitentiae. Praenotanda, nr 13.

¹¹¹ Por. Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego, nr 320.

¹¹² Por. tamże, nr 313.

¹¹³ Por. Missale Romanum. Ordo lectionum Missae. Editio typica altera 1981, nry 173-174, 97-98.

¹¹⁴ Por. tamże, nry 223 -130

¹¹⁵ Np. jeżeli przed Wielkim Postem było sześć tygodni, w poniedziałek po Zesłaniu Ducha Świętego wybiera się siódmy tydzień. Uroczystość Trójcy Przenajświętszej zajmuje miejsce niedzieli zwykłej.

¹¹⁶ Np. jeżeli przypadło pięć tygodni przed Wielkim Postem, w poniedziałek po Zesłaniu Ducha Świętego należy rozpocząć od siódmego tygodnia, opuszczając tydzień szósty.

¹¹⁷ Por. Missale Romanum. Ordo lectionum Missae. Praenotanda, p. LII.

¹¹⁸ Por. tamże, p. LIII.

¹¹⁹ Por. Consilium ad exsequendam Constitutionem de sacra Liturgia, Instrukcja "De popularibus in-terpretationibus conficiendis", dnia 25 stycznia 1969, "Notitiae" 5 (1969) 3-12; Declaratio circa inter-pretationes textuum liturgicorum "ad interim" paratas, "Notitiae" 5 (1969) 69; Św. Kongregacja Kultu Bożego, Declaratio de interpretatione textuum liturgicorum, "Notitiae" 5 (1969) 333-334, por. także "Responsiones ad dubia", "Notitiae" 9 (1973) 153-154; De unica interpretatione textuum liturgicorum, "Notitiae" 6 (1970) 84-85

¹²⁰ Por. Św. Kongregacja Kultu Bożego, Instrukcja "Liturgicae instaurationes", dnia 5 września 1970, nr 11: AAS 62 (1970) 702-703; Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego, nr 325.

¹²¹ Por. Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego, nry 11, 29, 68a, 139.

¹²² Numeracja Psalmów jest podana zgodnie z porządkiem znajdującym się w księdze Psalmów wydanej przez Papieską Komisję dla Nowej Wulgaty, Typis Polyglottis Vaticanis 1969.